KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ **ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZİ

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT'UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK

HASEKİ SULTAN KOCAOĞLU

DANIŞMAN
Doç. Dr. MUHAMMED BAHAEDDİN YÜKSEL

2025

T.C.
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT'UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Haseki Sultan KOCAOĞLU

Danışman
Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL

Jüri Üyeleri
1. Prof. Dr. Mehmet DEMİRCİ
2. Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ
3. Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL

Ekim 2025
KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları kaynaklar listesine aldığımı, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Haseki Sultan KOCAOĞLU

İmza

	TEZ İNTİHAL RAPORU TESLİM FORMU	Doküman No	FR-287
		İlk Yayın Tarihi	8/02/2022
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	0
		Sayfa No	iv/1

T.C.
Kayseri Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Anabilim Dalı : Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı
Program Adı : Tefsir Bilim Dalı
Tez Başlığı : TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT' UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Önsöz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam 77 sayfalık kısmına ilişkin 19/10/2025 tarihinde ***Turnitin*** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı**: %23'**tür.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Giriş dahil
2- Ana Bölümler dahil
3- Sonuç dahil
4- Alıntılar dahil
5- Kapak hariç
6- Önsöz ve Teşekkür hariç
7- İçindekiler hariç
8- Kaynakça hariç
9- Özet hariç
10- Yedi (7) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Kayseri Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Önerisi Hazırlama, Tez Yazma ve Teslim Yönergesini inceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. 19/10/2025

Danışman	Öğrenci
Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL	Haseki Sultan KOCAOĞLU
İmza	İmza

KILAVUZA UYGUNLUK

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT'UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK başlıklı Yüksek Lisans tezi, Kayseri Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	**Tez Danışmanı**
Haseki Sultan KOCAOĞLU	Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL
İmza	İmza

Temel İslam Bilimleri ABD Başkanı

Prof. Dr. Alparslan HANZADE

İmza

ÖN SÖZ / TEŞEKKÜR

Kur'an-ı Kerim ile hem hal olmak ve okuyup faydalanmak biz Müslümanlar için çok büyük nimettir. Kur'an'da yer alan Lût Peygamber'i ve kavmini elimden geldiğince ve dilim döndüğünce aktarabilme gayretini verdiği için Allah Teâlâ'ya sonsuz şükürler olsun.

Kur'an insanlara rehber ve yol göstericidir. İyilik ve kötülük, doğru ve yanlış, helal ve haramlar Kur'an'da ifade edilmiştir. Kur'an'ın emir ve yasaklarına uyan bir insan dünya ve ahiret mutluluğunu elde eder. Kur'an'a göre hayatını düzenleyen biri hem iyi bir insan hem de Allah'a layık bir kul olur. Kur'an'a ve yaratılışa karşı çıkmak Allah'ın yarattığı şeylerde değişiklik yapmak aciz olan insanın daha da acizleştiğinin göstergesidir.

Allah Teâlâ Ahzâb suresi otuz altıncı ayetinde: "Allah ve Peygamber'i bir şeye hükmettiği zaman, inanan erkek ve kadına artık işlerinde başka yolu seçmek yaraşmaz. Allah'a ve Peygamber'e baş kaldıran şüphesiz apaçık bir şekilde sapmış olur" buyurmuştur. Allah'ın kelamına ve peygamberlerin tebliğine karşı gelerek yaratılıştan sapan kimse dinin korumayı amaçladığı unsurlardan biri olan neslin devamını bozmasıyla cezalandırılmayı hak etmektedir. Nitekim ele almış olduğumuz bu çalışmada da Lût Peygamber'in eşcinsellikte bulunan kavmini doğru olana yönlendirmeye çalışmış ancak halkı onun söylediklerine inanmayı reddetmiştir. Bu sapkınlık şu anda da devam etmekte ve Müslümanların fıtratı bozan bu ahlaksızlığa karşı bilinçlenip ses çıkarması kabullenmemesi gerekmektedir. Bu çalışmada aileye, topluma zarar veren eşcinsellik ele alınmış ve hukuki olarak ne şekilde davranılacağı ise müfessirlerin çalışmaları incelenerek ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Tez çalışma sürecimin her aşamasında yardım ve desteğini esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL hocama, zaman ayırarak tezimi inceleyen Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ ve Prof. Dr. Mehmet DEMİRCİ hocalarıma, maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemen en büyük şükür sebebim ailem, kıymetli babam Halil KOCAOĞLU ve değerli annem Züleyha KOCAOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim.

Haseki Sultan KOCAOĞLU, Kayseri, 2025

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT'UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK

Haseki Sultan KOCAOĞLU

Kayseri Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Ekim 2025
Danışman: Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL

ÖZET

Kur'an-ı Kerim'de önemli bir anlatım özelliği olarak kıssalar bulunmaktadır. İnsanların geçmiş milletlerin yaşadıklarından ders çıkarmaları için kıssalar yer alır. Kur'an'da anlatılan bu kıssalardan birisi de Lût Peygamber'in kıssasıdır. "Tefsir literatüründe Hz. Lût'un kavmi ve eşcinsellik" adlı çalışmamızda Lût Peygamber, ailesi, yaşadığı coğrafya ve kavmi tefsirler ışığında incelenmiştir. Kavmin haddi aşan ahlaksız davranışı farklı açılardan tefsirlerde ele alınmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de Lût Peygamber ve kavmi için belirlenmiş bir sure yoktur. Birçok surede farklı yönlerden ele alınmıştır. Lût Peygamber ve kavminin anlatıldığı on beş sure vardır. Bu surelerde geçen konu klasik ve çağdaş tefsirlerle incelenmiştir. Müfessirlerin görüş farklılıklarına yer verilmiştir.

Çalışmamız giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde, çalışmanın amacı ve önemi, konusu ve yöntemi ve literatür değerlendirmesi yer almaktadır. Birinci bölümde, Kur'an'da geçen Lût Peygamber ve kavmi hakkındaki ayetler olay akışı içerisinde anlatılmıştır. İlgili ayetlerde tefsirlerdeki yorumlara ve kapalı lafızlar hakkında müfessirlerin görüşlerine yer verilmiştir. İkinci bölümde, aile, toplum ve fıkhi açıdan kavmin ahlaksız davranışı olan eşcinsellik tefsirlerle birlikte ele alınmıştır. Günümüz eşcinselliği ele alınarak Kuran açısından değerlendirmede bulunulmuştur.

Anahtar Kelimler: Tefsir, Kur'an, Lût Peygamber, Sodom Kavmi, Eşcinsellik

THE PEOPLE OF LOT AND HOMOSEXUALITY IN EXEGETICAL LITERATURE

Haseki Sultan KOCAOĞLU

Kayseri Üniversity Institute of Graduate Education
Master Thesis Thesis, October 2025
Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL

ABSTRACT

The Qur'an contains parables as an important narrative feature. There are parables for people to learn lessons from the experiences of past nations. One of these stories narrated in the Qur'an is the story of Prophet Lot. In our study titled “Prophet Lut's tribe and homosexuality in the exegesis literatüre”, Prophet Lut, his family, the geography he lived in and his tribe were examined in the light of exegesis. The excessive immoral behaviour of the people has been discussed in the commentaries from different perspectives.

There is no surah in the Holy Qur'an for the Prophet Lût and his people. It is dealt with from different aspects in many sura.s. There are fifteen suras in which Prophet Lût and his people are described. The subject matter of these surahs has been analysed by classical and contemporary exegesis. Differences of opinion of the commentators are given.

Our study consists of an introduction and two chapters. In the introduction section, the purpose and importance of the study, the subject and method, and the literature review are included. In the first part, the verses of Prophet Lût and his people in the Qur'an are described in the flow of events. In the related verses, the interpretations in the commentaries and the opinions of the commentators on the closed words are given. In the second part, homosexuality, which is the immoral behaviour of the people in terms of family, society and jurisprudence, is discussed together with the commentaries. Today's homosexuality is discussed and evaluated in terms of the Qur'an.

Key Words: Tafsir, Qur'an, Prophet Lut, The tribe of Sodom, Homosexuality

İÇİNDEKİLER

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE HZ. LÛT'UN KAVMİ VE EŞCİNSELLİK

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....i
TEZ İNTİHAL RAPORU TESLİM FORMU.....ii
KILAVUZA UYGUNLUK.....iii
KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....iv
ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR.....v
ÖZET.....vi
ABSTRACT.....vii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....xi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....xii
GİRİŞ.....1

BİRİNCİ BÖLÜM

TEFSİR LİTERATÜRÜ BAĞLAMINDA LÛT PEYGAMBER VE KAVMİ

1.1. Lût Peygamber 7
1.1.1. Lût Kavramı 7
1.1.2. Lût Peygamber, Soyu ve Ailesi 8
1.1.3. Lût Peygamber'in Hz. İbrâhim ile Hicreti 12
1.1.4. Kuran'da Hz. Lût'un Ahlakı ve Peygamberliği 13
1.2. Lût Peygamber'in Kavmi 15
1.2.1. Lût Peygamber'in Kavminin Yaşadığı Bölge 15
1.2.2. Lût Peygamber'in Kavminin Ahlaki Yapısı 16
1.3. Lût Peygamber'in Daveti ve Kavmiyle Mücadelesi 20
1.3.1. Lût Peygamberi Yalanlama 20

1.3.2. Lût Peygamber ile Alay Etme 21
1.3.3. Lût Peygamber'in Tebliğini Yasaklama 22
1.3.4. Lût Peygamberi Sürgün ile Tehdit 22
1.4. Lût Peygamber'in Kavminin Helak Edilmesi 23
1.4.1. Elçilerin Hz. İbrâhim'e Gelişi 23
1.4.2. Elçilerin Lût Peygamber'e Misafir Oluşu ve Kavmiyle Yaşananlar 28
1.4.3. Lût Peygamber ve Ailesinin Sodom'dan Ayrılması 32
1.4.4. Azgın Kavmin Helak Edilmesi 35
1.4.5. Lût Peygamber'in Kavminden Geriye Kalanlar ve Lût Gölü. 39

İKİNCİ BÖLÜM

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE EŞCİNSELLİK

2.1. Nikah ve Aile 44
2.1.1. Nüzul Öncesi Cahiliye Dönemi Nikah ve Türleri 45
2.1.2. Kur'an'da Evlilik 48
2.1.3. Eşcinselliğin Aileye Etkisi 49
2.2. Eşcinsellik ve Bazı Kavramlar 52
2.2.1. Biyolojik ve Toplumsal Cinsiyet 52
2.2.2. Cinsel Kimlik ve Cinsel Yönelim 54
2.3. Tefsirlerde Eşcinsellik 55
2.3.1. İçtimai Tefsirlerde Eşcinsellik 56
2.3.2. Ahkâm Tefsirlerinde Eşcinsellik 59
2.4. Günümüzde Eşcinsellik 66
2.5. Eşcinselliğin Kur'an Bağlamında Değerlendirilmesi 72
SONUÇ 76
KAYNAKÇA 79

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

Simgeler

m : Metre

Kısaltmalar

a.s. : Aleyhisselam

bkz. : Bakınız

ed. : Editör

c. : Cilt

c.c. : Celle celâluh

çev. : Çeviri

Hz. : Hazreti

s.a.s. : Sallallahü aleyhi ve sellem

sy. : Sayı

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

Thk. : Tahkik

Trc. : Tercüme

vd. : Ve diğerleri

yay. : Yayınları

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Lût Peygamber'in Kavminin Bulunduğu Yer 43

Şekil.1.2. Lût Peygamber'in Soy Ağacı ……..…11

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1.1. Lût Gölü'nün Kıyısında Oluşmuş Tuz Kümeleri 43

GİRİŞ

1.Araştırma Amacı ve Önemi

Çalışmamızın amacı, Kur'an-ı Kerim'de geçen Hz. Lût'u (a.s.) ve kavminin kıssasını tefsirler hareketle açıklamak ve eşcinselliğin ahlâki durumu değerlendirmektir. Kur'an çerçevesinde tefsirlerin Lût Peygamber ve kavmi hakkındaki bazı müteşabih lafızların yorumlarına, kavminin eşcinsellikle birlikte yapmış olduğu diğer ahlaki olmayan davranışlar ve sonuçlarına, günümüz eşcinselliğinin durumuna ve eşcinselliğin etkilediği aile, toplum ve ahkam konularında müfessirlerin görüşlerinin ne şekilde olduğuna yer verilecektir.

Lût Peygamber nasıl bir Peygamberdir? Hangi kavme gönderilmiştir? Kavminin ahlaki durumu nasıldır? Kavminin Lût Peygamber'in tebliğine karşı tutumu nasıl olmuştur ve helak edilme süreci ne şekilde geçekleşmiştir? Eşcinsellik nedir? Eşcinsellik bireysel midir yoksa başkalarını etkiler mi etkiliyorsa hangi yönlerden etkilemektedir? Tefsirlerde eşcinselliğin durumu nedir? gibi sorulara cevaplar bulunmaya çalışılacaktır.

Bu çalışma şu açılardan önem ifade etmektedir: Kur'an-ı Kerim'de anlatılan Lut Peygamber'in kıssası ve günümüzdeki eşcinsellik birlikte ele alınacaktır. Gönderilmiş olduğu kavme rehber ve yol gösterici olan Lût Peygamber'i ve yaratılışı bozarak helak olan kavmiyle arasında geçenler olay akışı içerisinde anlatılacaktır. Lut Peygamber'in kıssasında detaylı anlatılmayan kapalı ifadelerde müfessirlerin farklı görüşlerine birlikte yer verilecektir. İçtimai ve ahkâm tefsirleri açısından eşcinsellik incelenerek müfessirlerin görüşlerinden yola çıkılarak bu hayasız davranışa karşı tutumları ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

2. Araştırma Konusu ve Yöntemi

Allah Teâlâ her bir toplumu uyarması için Peygamber göndermiştir. Toplumlara Allah'a kulluk edilmesi, O'nun dinine ve peygamberin tebliğine uyarak iyi ve güzel davranışlarda

bulunulması söylenmiştir. Ancak bu topluluklardan Allah'ın dinine uymayarak peygamberin söylediklerine karşı çıkıp doğru yoldan ayrılan topluluklar olmuştur. Doğru yoldan uzaklaşıp her türlü uyarıya rağmen kötü davranışlarından vazgeçmeyen toplumlar en sonunda helak edilmişlerdir. Nitekim helak edilen topluluklardan biri de Lût Peygamber'in gönderildiği Sodom kavmidir. Sodom kavmi, ahlaki olarak çok kötü bir fiil olan eşcinselliği yapmaları sebebiyle helak edilmiştir.

Lût Peygamber'in kavmi çirkin tutum ve davranışlarından vazgeçmeyerek kendilerine gönderilen peygamberin uyarılarını dikkate almamış, helal olanı yapmaya teşvik ettiği sözlerini kabul etmeyerek karşı çıkmışlardır. Hoş olmayan sapkın davranışlarında aşırıya kaçarak erkek erkeğe eşcinsellikte bulunmuşlardır. Lût (a.s.) onları bu davranışlarından dolayı uyardığında kavmi Ankebût suresi 29. ayette "o zaman Allah'ın azabını getir" diyerek onunla dalga geçmiş, Lût Peygamber dâhil kendileri gibi olmayan doğru insanları da dışlamışlardır. Sapkınlıklarına devam ederek peygamberlerinin hiçbir uyarısını dikkate almayan bu topluluk, Hicr suresi 73 ve 74. ayetlerde anlatıldığı üzere şiddetli bir azap yaşayarak çığlık, kavmin altını üstüne getirme ve üzerlerine yağan taşlar sonucu helak olmuştur.

Çalışmamızda, Lût kavminin sapkın durumu içtimai tefsirlerde ve farklı ahkâm tefsirlerinde nasıl ele alındığı, ne gibi hükümler verildiği araştırılacak ve eşcinsellik kavramı son olarak günümüz açısından ele alınacaktır.

Çalışmamızda Hz. Lût ve kavminin kıssasından bahsedilen ayetlerin belirlenmesi, belirlenen ayetlerin klasik tefsir kaynaklarında geçen bu konu hakkındaki görüşlerin tespit edilmesi ve bu konu hakkında diğer ilgili kaynaklarda literatür taraması ve analiz yöntemi kullanılmıştır. İlgili kaynaklarda müfessirlerin görüşleri doğrudan aktarılmıştır.

3. Literatür Değerlendirme

Çalışmamızda Kur'an-ı Kerim'in meali, klasik ve çağdaş tefsirler olan Zemahşerî *el-Keşşâf,* İbn Kesîr *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm,* Fahreddin er-Râzî *Mefâtîḥu'l-ġayb,* Kurtubî *el-Câmiʿ li-aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, Beyzâvî *Envârü't-tenzîl*, Süyûtî *ed-Dürrü'l-menṯûr fi't-tefsîr bi'l-meʾṯûr,* Reşîd Rızâ ve Muhammed Abduh *Tefsîrü'l-Menâr* gibi birçok tefsir, Lût Peygamber ve eşcinsellik hakkında yapılan çalışmalar, kitap bölümü ve tezler kullanılmıştır.

Çalışmamızda müracaat ettiğimiz bazı eserler şunlardır: Muhammed Ali es-Sâbûnî *Peygamberlik ve Peygamberler*, M. Asım Köksal *Peygamberler Tarihi*, M. Said Şimşek *Kur'an Kıssalarına Giriş,* Ömer Müftüoğlu *Kur'an'da Hz. Lût ve Kavmi*, Nevzat Tarhan *Cinsiyetiyle Barışık Çocuklar Yetiştirmek*, Hayreddin Karaman *Helaller ve Haramlar*, Ebû Bekr Muhammed b. el-Hüseyn el-Âcurrî *Eşcinselliğin İslam'daki Hükmü.*

Bu konu hakkında yapılan araştırmada benzer çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır:

Kevser Ölmez'in, yüksek lisans tezinde "Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de Eşcinsellik" (Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 2021) adlı çalışması eşcinselliği Kur'an'da geçen ayetler ve Kitab-ı Mukaddes açısından ele almıştır.

Emrah Balık, yüksek lisans tezinde "Kur'an'da Hz. Lût Kıssasının Değerler Eğitimi Açısından Tahlili" (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun, 2018) isimli çalışmasında, Lût Peygamber'in kıssasını kavminin ahlaki özelliklerini ele alarak ahlaki değerler açısından değerlendirmiştir.

Seher Yılmaz, "Kur'an'da Geçmiş Milletlerin Yaşadıkları İbretlik Olaylar (Nûh, Ad, Semûd ve Lût Kavimleri)" (Bozok Üniversitesi, Yozgat, 2022) isimli yüksek lisans tezi, Lût Peygamber'in kavminin de yer aldığı bazı kıssaların ibretlik olaylarını yani bu kavimlerin helakını ele almıştır.

Bu çalışmalarda kavim anlatılırken Kitab-ı Mukaddes'e yer verildiği, Lut Peygamber'in kıssasının diğer helak olan kıssalarla birlikte ele alındığı veya sadece Lût Peygamber'in kavminin ahlaki sapkınlığının anlatıldığı görülmüştür. Ancak kendi çalışmamızda, Lût Peygamber'in kavminin ahlaki olarak yaptıkları eşcinsellik fiilini, Kitab-ı Mukaddese yer vermeden ortaya koymaya çalıştık. Hz. Lût'un kıssasında belirtilmeyen kişi, yer ve zaman gibi hususlarda, müfessirlerin ortak görüşlerinden ziyade farklı görüşlerini bir araya getirilerek aktarmaya gayret ettik. Eşcinselliğin günümüzdeki durumuna da yer verdik. Aynı zamanda eşcinselliğin aile, toplum ve hukuki alanlardaki etkilerini ortaya koyan bir çalışma ele almaya çalıştık. Eşcinselliği toplum açıdan değerlendirmek için içtimai tefsirlere yer verdik ve suç ve ceza açısından değerlendirmek için de ahkam tefsirlerine yer verdik.

BİRİNCİ BÖLÜM

TEFSİR LİTERATÜRÜ BAĞLAMINDA LÛT PEYGAMBER VE KAVMİ

Kur'an-ı Kerim'de çok sayıda peygamberin kıssası anlatılmaktadır. Bu kıssalardan biri de Lût Peygamber'in kıssasıdır. Kuran-ı Kerim'de kıssa kelimesi yerine Arapça "k-s-s" kasas kelimesi geçmektedir. Sözlükte: Birinin izini sürmek, takip etmek;[1] bir sözü anlatmak, açıklamak[2] anlamlarına gelmektedir ve Kuran-ı Kerim'de de geçmektedir. Kıssalar, önceki toplulukların yaşadıklarını aktararak bu yaşanılan hâdiselerin üzerinde insanların düşünmesini sağlamaktadır.[3] Kıssalar düz, kuru bir anlatım yerine betimsel olarak, olayı yaşıyormuş gibi etkileyici bir üslupla anlatılarak anlaşılması kolaylaştırılmıştır.

Kıssalar, tarihte yaşanmış olaylar, Kur'an nüzulünde yaşanan hâdiseler ve hakkında bilgi sahibi olunmayan kıssalar olarak üç çeşittir.[4] Kıssa denilince akla gelen gerçek kıssa, tarihi kıssalardır. Lût Peygamber ve diğer tüm peygamberlerin anlatıldığı kıssalar bu kısımda yer almaktadır.

Kur'an'da kıssalar zaman zaman tekrara uğramıştır. Bu tekrarların sebebi anlatılmak istenen düşüncenin insanın kalbine pekişmesi, kalıcılığının sağlanması içindir. Tekrar edilenler aynı şeyler olabileceği gibi söylenmeyip kısa anlatılmış olan bir yer, daha detaylı ve uzun anlatılabilir veya daha önce söylenmemiş olan bir özelliğe yer verilebilir. Bir olayın birçok yerde aynı ifadelerle değil de farklı üsluplarla anlatılması ve bu anlatımlarla

---

1 *Kuran'ı Kerim Meali,* çev. Halil Altuntaş - Muzaffer Şahin (Ankara. Diyanet İşleri Başkanlığı Yay.2009), Kehf 18/64 (Musa: "İşte aradığımız bu idi" dedi. Bunun üzerine tekrar izlerini takip ederek gerisingeri döndüler. **فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا**; Kasas 28/11 (Annesi, Mûsâ'nın kız kardeşine, "Onu takip et" dedi. **وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قصريه**).

2 Yûsuf 12/3 (Kıssaların en güzelini anlatıyoruz. **نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ**; A'râf 7/176 (Sen bu kıssayı onlara anlat **فَاقْصُصِ الْقَصَصَ**).

3 Muhsin Demirci, *Tefsir Usulü* (İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yay., 2014), 210.

4 İdris Şengül, *Kur'an Kıssaları Üzerine* (İzmir: Işık Yay., 1994), 77-80.

da başarılı bir anlatım seviyesinin olması fesahat ve belagat üstünlüğüne de delil olmaktadır.[5]

Allah, ayeti kerimede "*And olsun biz bu Kur'an'da insanlara her çeşit misali türlü biçimlerde anlattık*" buyurmuştur.[6] Lût Peygamber'in kıssası da farklı surelerde[7] değişik biçimlerde anlatılmıştır.

Kur'an'da anlatılan kıssalarda konunun dışına çıkacak ayrıntılara yer verilmemektedir. Şengül, kıssalarda yer alan temel unsurları şahıs, diyalog, zaman ve mekân olarak üçe ayırmaktadır.[8] Bu unsurlar kıssaların amacı değil kıssaların daha iyi anlaşılmasını için bir araçtır.

Kıssalarda şahıslara ilahi mesajın gerektirdiği ölçüde yer verilir bazen hiç yer verilmez. Kur'an'da kıssalardaki peygamberlerin isimleri, anlatılan konunun temel yaşayanı ve ilahi mesajı aktaran kişi olması sebebiyle Lût (a.s.), Mûsâ (a.s.), Îsâ (a.s.) ve İbrâhim (a.s.) gibi yaşadıkları olaylardan ders çıkarmamız için peygamberlerin isimleri açıkça ifade edilmektedir. "*Ey Resulüm, peygamberlerin başlarından geçmiş haberlerden sana anlattıklarımızın her biri senin gönlünü pekiştirmemiz içindir*."[9] Örneğin Kur'an'ı Kerimde Lût Peygamber'in, kıssasında adı açıkça zikredilmekle birlikte kızlarının ve eşinin adına yer verilmemiş, gelen elçilerin kim olduğu açıklanmamıştır.

Kur'an-ı Kerim'in anlatım üslubunun bir parçası olan diyalog özelliğine zaman zaman kıssalarda etkili bir anlatım şekli olarak yer verilmiştir. Lût Peygamber'in kıssasında da Hz. Lût'un kavmiyle ve kendisine gelen elçilerle arasında geçen bazı konuşmalara yer verilmiştir. Bu duruma şu ayetler örnek gösterilebilir:

Lut Peygamber'in kavmiyle arasında geçen bir diyalogda, "*Kavmi, (konuklarıyla çirkin ilişkide bulunmak üzere) ona doğru koşa koşa geldiler. Zaten onlar önceden de bu tür çirkin işleri yapıyorlardı. Lût, dedi ki: Ey Kavmim, İşte kızlarım. Onlar sizin için daha temizdir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve konuklarıma karşı beni rezil etmeyin. İçinizde*

---

5 M. Said Şimşek, *Kuran Kıssalarına Giriş* (Konya: Kardelen Yay., 2021), 102.
6 İsrâ 17/89
7 İlgili ayetler için bkz. A'râf 7/ 80-84; Hûd 11/69-83; Hicr 15/52-77; Şuarâ 26/160-175; Ankebût 29/26-35.
8 Şengül, *Kur'an Kıssaları Üzerine,* 205-239.
9 Hûd 11/120

hiç aklı başında bir adam yok mu? demiştir. Cevap olarak kavmi, *İyi biliyorsun ki kızlarında bizim gözümüz yok. Sen bizim ne istediğimizi çok iyi biliyorsun*"[10]demişlerdir.

Elçilerle arasında geçen bir konuşmada ise "*Lût Peygamber onlara (elçilere), gerçekten siz tanınmayan kimselersiniz,* demiştir. *Elçiler evet, fakat biz sana kavminin şüphe etmekte olduğu azabı getirdik,*"[11] demişlerdir.

Son olarak zaman ve mekân da önemli unsurlardandır. Zaman unsuruna Kur'an-ı Kerim'de net bir şekilde çok az yer verilmiştir. Başka zaman kavramları olarak sabah-akşam, tan yeri, seher vakti, gece-gündüz, gün gibi kavramlar kullanılmaktadır. Lût Peygamber'in kıssasında kavmine helak gelmeden önce elçiler Hz. Lût'a "*Gecenin bir vakti ailenle birlikte yola çık*"[12] demiştir. Helaktan kurtulacakları vakit olarak da ayette "*Şüphesiz biz de üzerlerine taşlar savuran bir rüzgâr gönderdik, yalnız Lût'un ailesi başka, seher vakti onları kurtardık*"[13] şeklinde ifade edilmiştir.

Kıssaların geçtiği mekanlar ise insanlar tarafından merak duyulan bir özellik olmuştur. Olayın geçtiği yer anlatılan konu için önemliyse yer verilir ancak mekân olayın temel parçası değilse ve söylenmesinin konuya çok etkisi olmayacaksa belirtilmeyebilir. Lût Peygamber'in Allah tarafından görevlendirildiği kavim bulunduğu coğrafya bilinse de tam olarak hangi noktada bulunduğu yüce kitabımızda kesin ve net olarak aktarılmamıştır. Hakkında açık ifadenin bulunmadığı hususlarda detaylı bilgiye Mukātil b. Süleymân T*efsîrü'l-Kebîr,* İbn Kesir *el-Bidâye ve'n-nihâye,* İsmâil Hakkı Bursevî *Rûḥu'l-beyân fî tefsîri'l-Ḳurʾân,* İbn Acibe *el-Baḥrü'l-medîd,* Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır *Hak Dini Kur'an Dili,* Mevdûdî *Tefhîmü'l-Ḳurʾân* gibi tefsir kitaplarından ulaşılmıştır.

Lût Peygamber'in kıssasında anlatılan kavmi, eşcinsellik yapmalarıyla bilinin bir topluluktur. Kur'an'da eşcinselliği yapan bu kavmin yaptığı hayasızlıkla çok aşırıya gittiği ifade edilir ve bu ahlaksız davranışlarını bırakmaları için Lût Peygamber tarafından birçok defa uyarılmıştır. Ancak kavmi yaptıkları bu çirkin işten geri durmamış ve Hz. Lût da bütün bu uyarılarının sonunda Allah'a dua etmiş ve O'ndan yardımda bulunmuştur. Allah başka kavimlerin başına gelmemiş bir azapla o kavmi helaka uğratmıştır. Bu kavmi

---

[10] Hûd 11/ 78-79
[11] Hicr 15/62-63
[12] Hûd 11/28
[13] Kamer 54/34

anlatmaya geçmeden, öncelikle onlarla mücadele etmiş olan Lût Peygamber'in hayatı ve yaşadıklarına yer verilecektir.

1.1. Lût Peygamber

Lût Peygamber, ilahi kelamı tebliğ için kavmine gönderilmiş bir peygamberdir. Hz. Lût'un adı Kur'an-ı Kerim'de, kendisi gibi peygamber olan Yûsuf Peygamber gibi yirmi yedi kez geçmektedir. Tam adı, Lût İbn Haran b. Âzer [14] b. Nahor b. Saruğ' dur.[15]

1.1.1. Lût Kavramı

"Lût" kelimesinin kaynağı konusunda alimlerin farklı görüşleri bulunmaktadır. Bu görüşler şunlardır:

Ferra, Lihyani, İbnü'l Arabi gibi alimlerin görüşüne göre "Lût" kelimesi, Arapça kaynaklı kelime olup "havuzu vb. sıvamak, yapışmak, birine göz veya ok isabet etmek, bir şeyi gizlemek" anlamlarına geldiği ve "lata" fiilinden türediği söylenmektedir.[16]

Diğer bir görüşe göre "Lût" kelimesinin Arapça kaynaklı olmadığı söylenmektedir. Kur'an'da, peygamber adı olan özel bir isim olarak ve "kavm" kelimesiyle birlikte kullanılır. Lût'un Elyata veya Lût'tan türemiş olabileceği görüşü, "Arapça olmayan isimler türemiş olamazlar" kuralı dikkate alınarak bu durum gereğince kabul edilmemektedir.[17]

"Lût" kelimesinin İbranice ifade olduğunu ve "örtmek ve kaplamak" anlamlarını ifade ettiğini söylenmektedir. Kelimenin Arapça olmadığını, İbranice anlamının Arapça'ya yapışma ifadesinin karşılığı olarak geçtiğini ifade etmektedirler.[18]

Alimlerin bu görüşlerine göre Lût kelimesinin kökeni konusunda ortak bir fikir birliği yoktur. Kökünün ne olduğu konusunda bir kesinlik olmadığı için bu farklı görüşleri birlikte kabul etmek daha doğru olacaktır.

---

[14] Ebü'l- Fidâ İmâdüddîn İsmâil b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesir b. Dav' b. Kesir el-Kaysî el-Kureyş el-Busrâvî ed-Dımaşkī eş-Şâfi, *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm,* trc. Abdülvehhâb Öztürk (İstanbul: Kahraman Yayınları, 2010), 4/155, 7/149.

[15] Asım Köksal, *Peygamberler Tarihi* (Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2007), 245.

[16] İbn Manzûr, *Lisânü'l-ʿArab,* 7/389; Seyyid Ahmed Âsım, *el-Okyânûsü'l-basît fî tercemeti'l-Kāmûsi'l-muhît* (İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., 2013), 4/3193; Mevlüt Sarı, *El-Mevarid Arapça Türkçe Lügat* (İstanbul: Bahar Yay., 1982),1368; M. Kemal Atik, "Kur'an'da Lût Kavmi ve Düşündürdükleri", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, (1988): 289.

[17] Ömer Müftüoğlu, *Kuranda Hz. Lût ve Kavmi* (Eskişehir: İslami İlimler Vakfı Yay., 1997), 4.

[18] Âsım, *el-Okyânûsü'l-basît fî tercemeti'l-Kāmûsi'l-muhît*, 4/3193; Müftüoğlu, *Kuran da Hz. Lût ve Kavmi,* 4; Atik, "Kur'an'da Lut Kavmi ve Düşündürdükleri", 289.

"Livâta" ifadesi erkekler arasında yapılan eşcinsellik için kullanılan kavramdır. Livâta'nın, eşcinselliğin yaygın olduğu Lût Peygamber'in kavminden geldiği ve Kur'an'da Hz. Lût'un kıssasından bahsedilmesinden sonra kullanılmaya başlandığı belirtilmektedir.[19] Eşcinselliği yapan kişiyi ifade etmek için kullanılan "Lûtî" ifadesi de yasaklanmış bir fiili işleyen kişiyi betimlemesi gerekirken Hz. Lût'un adından türetilen bir ifade olması terimin hatalı kullanıldığını gösterir.[20] Benzer şekilde Kur'an'da Lût Peygamber'in kavminin adı belirtilmeyip "*kavm-u Lut*"[21] şeklinde geçmektedir. Türkçede bu kavimden Lût kavmi şeklinde bahsedilmektedir. Ancak Kur'an'da da ifade edildiği üzere eşcinsellik gibi çirkin bir fiili yapan kavmi belirtmek için onları hidayete sevk etmek üzere gönderilmiş peygamberin ismini kullanmak da kanaatimizce doğru olmamaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de kıssalar, peygamberleri teselli etmek, azmini artırmak ve insanları düşündürerek ve onların ibret almalarını sağlamak amacıyla yer almaktadır.[22] Kur'an'da anlatılmak istenen kıssada, olaya önem verildiği için tarihi özelliklere ve Lût Peygamber'in şahsi özelliklerine de detaylı bir şekilde yer verilmediğinden ve kıssanın gerektirdiği kadarıyla değinildiğinden bahsetmiştik. Ancak Hz. Lût'un hayatı ve ailesi hakkında merak edilen bilgiler olmuştur. Bu bilgilere tefsir kitaplarından, hadislerden, tarihi kitaplarından ve İslami kaynaklardan ulaşılmaktadır. Kuran-ı Kerim'de anlatıldığı kadarıyla ve bu kaynaklardan edinilen bilgiler ışığında Lût Peygamber'in hayatına yer verilecektir.

1.1.2. Lût Peygamber, Soyu ve Ailesi

Lût Peygamber Keldanilerin başkenti Ur'da doğmuştur.[23] Lût Peygamber'in babası Haran, İbrâhim Peygamber ile kardeştir ve Nahor adında bir kardeşleri daha vardır.[24] Hz. Lût da İbrâhim Peygamber'in yeğeni olmaktadır. Dedesi Târeh/Âzer' dir. Haran, daha

---

19 Kâmil Yaşaroğlu, "Livâta", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c.27 (Ankara: TDV Yay., 2003), 198-200.

20 Muhammed Ersöz, "Kuran'ın Dil Yapısı ve Kuran Kelimelerinin Terimleşmesi" (Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2014), 37.

21 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/17; Şuarâ 26/160.

22 Şimşek, *Kuran Kıssalarına Giriş*, 65.

23 Muhammed Reşîd Rızâ ve Muhammed Abduh b. Hasen Hayrillâh et-Türkmânî el-Mısrî, *Tefsîrü'l-Ḳur'âni'l-ḥakîm Tefsîrü'l-Menâr,* trc. Mehmet Erdoğan (İstanbul: Ekin Yayınları, 2011), 9/389.

24 Ebü'l-Fidâ' İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesîr b. Dav' b. Kesîr el-Kaysî el-Kureşî el-Busrâvî ed-Dımaşkī eş-Şâfiî, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* trc. Mehmet Keskin (İstanbul: Çağrı Yayınları,1994), 1/198.

kendi babası hayattayken doğum yeri olan Babil'in Keldani ülkesinde ölmüştür.[25] Babasını küçük yaşta kaybeden Lût Peygamber, İbrâhim Peygamber'in yanında, onun himayesinde olmuştur.

Kur'an' da adı geçen peygamberlerden ayette şu şekilde bahsedilmektedir:

"*Biz O'na (İbrâhim) İshâk'ı ve (İshâk'ın oğlu) Yakub'u da hediye ettik; hepsine de doğru yolu gösterdik. Nitekim daha önce Nûh'a ve O'nun soyundan gelen Dâvud'a, Süleyman'a, Eyyûb'a, Yusuf'a, Mûsâ'ya ve Hârun'a yol göstermiştik. Biz güzel davranışları böyle ödüllendiririz. Zekeriya'ya, Yahya'ya, İsa'ya ve İlyas'a da (yol göstermiştik). Hepsi iyilerden idi. İsmail'le, el-Yesa'a, Yunus'a ve Lût' a da (yol gösterdik), hepsini alemlere üstün kıldık.*"[26]

Ayette yer alan "O'nun soyundan" ifadesinden kastın kim olduğu ihtilaflı olsa da çoğunluğun görüşüne göre İbrâhim peygambere aittir. Kuran'da genel olarak İbrâhim'den (a.s.) bahsedilen ayetlerden sonra Lût Peygamber zikredilmiştir.[27] Bu ayetlere bakıldığında ikisinin de aynı dönemde yaşadığı aralarında yakınlığın, kan bağı ve aynı inanışın olduğu görülmektedir.

Hadislerde Lût'un (a.s.) bazı fiziki özelliklerinden bahsedilmiştir; boyunun uzuna çalan orta boyda olduğu, teninin beyaz olduğu, güzel yüzlü, ince burunlu, küçük kulaklı, uzun parmaklı ve güzel gülüşlü olduğu belirtilmektedir.[28]

Amcası İbrâhim (a.s.) ve onun eşi Sâra/Sâre ilerlemiş olan yaşlarında çocukları İshâk ve onun da oğlu olan Yâkup ile müjdelenmişlerdir.[29] Böylece İshâk Peygamber ve Lût Peygamber de birbirinin amca oğlu olup akraba olmaktadırlar.

Bazı alimler Hz. İbrâhim'in karısı Sâra'nın, kardeşi Haran'ın kızı yani Lût Peygamber'in kız kardeşi olduğunu söylemiştir. Hz. İbrâhim'e de Lût Peygamber'in hem amcası hem eniştesi demişlerdir.[30] İbn Cerîr de Sâra'nın, Harran kralının kızı olduğunu rivayet etmiştir.[31] Meşhur görüşe göre ise Sâra, İbrâhim'in amcası Harran' nın kızı olduğu kabul

---

25 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/255.
26 En'âm 6/84-86
27 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/69-77; Hicr 15/52-60; Enbiyâ 21/ 51-74; Ankebût 29/24-34.
28 Asım Köksal, *Peygamberler Tarihi*, 245.
29 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/71; Hicr 15/53; Ankebût 29/27; Zâriyât 51/29.
30 Ebü'l-Hasen Mukātil b. Süleymân b. Beşîr el-Ezdî el-Belhî, T*efsîrü'l-Kebîr,* trc. M. Beşir Ersoy (İstanbul: İşaret Yayınları, 2006), 2/252, 3/223-305; Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hûdayrî es-Süyûtî eş-Şâfiî, *ed-Dürrü'l-Menşûr fi't-Tefsîr bi'l-Me'ṯûr,* trc. Zekeriya Yıldız (İstanbul: Ocak Yayınları, 2012), 8/101.
31 İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳur'âni'l-'aẓîm,* 6/337.

edilir.[32] İbn Kesir, Sâra'nın kardeşi Haran'ın kızı ve Hz. Lût'un kız kardeşi olduğunu söyleyen kimsenin bilgisizce konuştuğunu, o zamanlar kardeş kızı ile evlenmenin meşru olduğunu iddia eden kimsenin de bu sözünün delilinin olmadığını söyleyerek karşı çıkmıştır.[33] Allah en iyisini bilir.

Lût (a.s.), Sodom kavminden bir kadınla evlenmiştir.[34] Tefsirlerde adının "Helsefe, Vaile"[35], "Vahile"[36], "Valihe"[37] ve "Heyşefea"[38] olduğu söylenir. İsminin ne olduğuna dair ortak bir kabulün olmadığı görülmektedir. Ancak Kur'an'da Lût Peygamber'in karısı hakkında sadece "عَجُوزاً" yani "*yaşlı kadın*"[39] ifadesi kullanılmıştır. Ayrıca Kur'an-ı Kerim'de peygamber hanımı olsa da kocasının getirdiği dine iman etmediği ve kavminin yanında yer alarak onlarla helak olduğu da إِلَّا امْرَاَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ – "*yalnız karısı geride kalıp helake uğrayanlardan oldu*"[40] şeklinde ayette helaka uğrayıp kurtuluşa erenlerden olmadığı belirtilmektedir.

Lût Peygamber'in çocukları da vardır. Kur'an da "*işte kızlarım, onlar sizin için daha temizler*"[41] ayetinde "بَنَاتِي" "*kızlarım*" çoğul bir ifadeyle kızları olduğu belirtilmiştir. Fakat kaç tane kızı olduğu veya yaşlarının ne olduğu hususunda Kur'an'da detaylı bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak bazı müfessirler ve tarihçiler kızları hakkında farklı görüşlere yer vermiştir. Müfessirlerin, Hz. Lût'un kızlarının adı ve sayıları hakkındaki bazı rivayetleri şu şekildedir:

Hz. Lût'un iki kızından büyük olanın adı Reysa küçük olanın adı ise Zagarta' dır.[42] Bir başka görüşte ise büyük kızının adı Reyya küçük kızının adı Uzeyya olduğu

---

[32] Nâsırüddîn Ebû Saîd Abdullāh b. Ömer b. Muhammed el-Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl,* trc. Abdülvehhâb Öztürk (İstanbul: Kahraman Yayınları, 2011), 4/185; İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm,* 6/337; İsmâil Hakkı Bursevî, *Rûḥu'l-beyân fî tefsîri'l-Ḳurʾân,* trc. Abdullah Öz vd. (İstanbul: Damla Yayınevi, 2012), 4/156, 5/339.

[33] İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 9/214.

[34] Seyyid b. Kutub b. İbrâhîm b. Hüseyn eş-Şâzilî*, Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, trc. M. Emin Saraç (İstanbul: Madve Yayınları), 351.

[35] Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed b. Ya'kūb b. Muhammed Fîrûzâbâdî, *Tenvîrü'l-miḳbâs (miḳyâs) min Tefsîri İbn ʿAbbâs,* trc. Cevher Caduk (İstanbul: Harf Yayınları, 2016), 2/702; Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili,* (İstanbul: Zehraveyn Yayınları, 1975), 7/5130-5131.

[36] Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 6/168; Ebü'l-Abbâs Ahmed b. Muhammed b. Mehdî el-Hasenî eş-Şâzelî, *el-Baḥrü'l-medîd fî tefsîri'l-Ḳurʾâni'l-mecîd,* trc. Dilaver Selvi, (İstanbul: Semerkand Yayınları, 2013), 4/344.

[37] İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/264; Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 6/116.

[38] Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr,* 12/430.

[39] İlgili ayetler için bkz. Şuarâ 26/170-171; Sâffât 37/135.

[40] İlgili ayet için bkz. A'râf 7/83.

[41] İlgili ayet için bkz. Hûd 11/78.

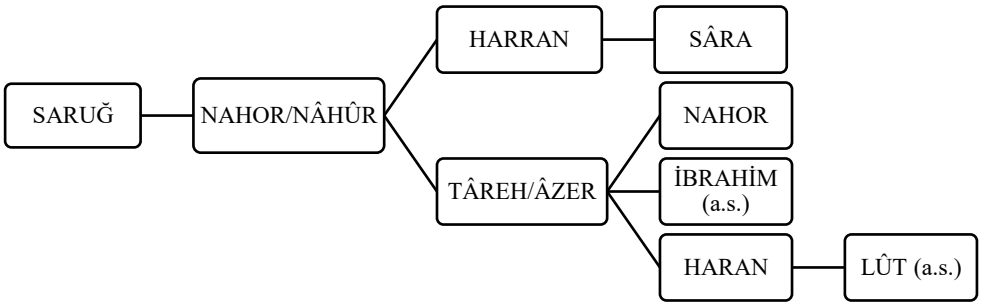
[42] İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/261.

söylenmiştir.[43] Hz. Lût'un iki kızlarının adları Rüsba ile Züarsa'dır. Süddi ise "büyüğünün adı Reyye, küçüğünün adı Arube'dir" demiştir.[44] Başka bir görüşe göre, Hz. Lût'un kızlarının adı "Ra'ya ve Gavsa'dır"[45] ya da "Zaura ve Riys/Riş" adında iki kızı vardır[46] denmiştir.

Süyûtî, Hz. Lût'un kızlarının birinin adı Rausa, diğeri ise Rumeysa/Zebûsa olduğunu söylemiştir.[47] Helaktan kurtulmak için kızlarıyla yola çıkan Hz. Lût'un büyük ve küçük kızının vefat ettiğini, sadece ortanca kızının kaldığını söylemiştir.[48] Bu şekilde üç tane kızı olduğunu ifade etmiştir.

İki kızının isimlerinin "Reysa/Risa ve Za'usa/Zauna"[49] olduğu ve bu kızlarının helaktan önceki kızları olup helaktan sonra da iki kızı olduğu söylenmiştir.[50] Toplamda dört kızı olduğu ifade edilmiştir.

Tefsirlerde Lût Peygamber'in kız çocukları olduğu konusunda rivayetlere yer verilmiştir. Çoğunluk iki kızı olduğu söylense de kızlarının sayısı ve isimleri konusunda da aynen eşinin isminde olduğu gibi ortak bir görüş olmadığı görülmektedir.

Şekil.1.2. Lût Peygamber'in Soy Ağacı

[43] Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî, *Târîḫu'l-ümem ve'l-mülûk,* çev. Zakir Kadiri Ugan – Ahmet Temir (İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yay., 1991), 1/414.
[44] Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî, *Zâdü'l-mesîr fî ʿilmi't-tefsîr,* trc. Abdülvehhâb Öztürk (İstanbul: Kahraman Yayınları, 2009), 3/137.
[45] İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/343.
[46] Fîrûzâbâdî, *Tefsîri İbn ʿAbbâs,* 2/340.
[47] Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr* 8/116.
[48] Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr* 8/122.
[49] Mukātil b. Süleymân *Tefsîrü'l-Kebîr,* 2/372; 3/253, 485.
[50] Mukātil b. Süleymân, *Tefsîrü'l-Kebîr*, 3/309.

1.1.3. Lût Peygamber'in Hz. İbrâhim ile Hicreti

İbrâhim Peygamber, kavmine davette bulunmuş, Allah yoluna çağırmış fakat kavmi ona iman etmemiş hatta onu ateşe atarak cezalandırmak istemişlerdir. Hz. İbrâhim'in kavmiyle mücadelesi ayetlerde anlatılmıştır.

Hz. İbrâhim, kendi yaptıkları heykellere tapan ve onların da yaratıcısı olan Allah'a inanmayarak kavminin sapkınlık içerisinde olduğunu söylemektedir. İbrâhim Peygamber, kavmine ders vermek istemiş ve onların taptığı heykelleri kırmıştır. İçlerinden büyük olan putu bırakmıştır. Kavmi, heykellerin başına geleni gördüklerinde düşünüp bunu ancak putlara karşı gelen Hz. İbrâhim'in yapabileceğini birbirlerine söylemişlerdir. İbrâhim Peygamber'e bunu sorduklarında cevap olarak büyük putun bunu yapmış olabileceğini söyleyip onlara taptıkları heykellerin acizliğini göstermeye çalışmıştır. Çünkü kavmi de bir heykelin böyle bir şey yapamayacağını bilmektedir. Hz. İbrâhim bunun üzerine hiçbir fayda veya zararı olmayan putlara tapmaktan vazgeçmelerini, onlara düşünüp doğru olanı yapmalarını, her şeyin yaratıcısı olan Allah'a iman etmelerini söylemiştir. Kavmi inandıklarından vazgeçmeyerek İbrâhim (a.s.)'ı ateşe atarak cezalandırmak istemiştir. Ancak Allah, İbrâhim Peygamber'i yakacak ateşi serin yapmış, ona zarar vermemiş ve kavminin planını bozmuştur.[51]

Allah, Hz. İbrâhim'i ateşten kurtarmış ve hicret ettirmiştir. Kuran'da Hz. İbrâhim'e ilk inanıp iman eden ve onunla hicret yoluna çıkan kişinin Hz. Lût olduğu belirtilmektedir.[52] Hicret ettikleri coğrafya, topraklarında verimin bol olduğu, insanlarının bol rızık içinde yaşadığı ve tarih boyunca birçok peygambere ev sahipliği yapan bir bölgedir. Kur'an-ı Kerim'de Lût Peygamber'in İbrâhim Peygamber ile bereketli bir bölgeye ulaştırıldığı bildirilmektedir.[53]

Mevdûdî, ayette "bereketli yer" ifadesiyle kastedilen bu bölge maddi ve manevi öneme sahip olan Suriye ve Filistin topraklarıdır demiştir.[54] Daha çok verimli topraklarından dolayı böyle söylenmiştir.

---

51 İlgili ayetler için bkz. Enbiyâ 21/ 51-70.
52 İlgili ayetler için bkz. Ankebût, 29/26.
53 İlgili ayetler için bkz. Enbiyâ 21/71.
54 Seyyid Ebu' l-A' lâ Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳur'ân,* trc. Muhammed Han Kayani vd. (İstanbul: İnsan Yayınları, 2005), 3/317.

Rebî b. Enes, Ebû'l-Aliye'den rivayet ettiğine göre Übey b. Kâ'b "bereketli yer" ifadesinden kastedilen yer: Şam'dır demiştir ve orada her kayanın dibinden tatlı bir su pınarı çıktığını söylemiştir.[55]

Hz. İbrâhim ile Lût Peygamber hicretlerinde sırasıyla Harran, Şam, Mısır bölgelerine çeşitli sebeplerden dolayı yolculuk yapmak zorunda kalmıştır. Son olarak tekrar Şam'a gelmiş ve Hz. İbrâhim Filistin toraklarında bulunan Sebe bölgesine yerleşmiştir. Amcası İbrâhim'in hep yanında olan, onun vaaz ve tebliğ yöntemlerini öğrenen Hz. Lût da Allah'ın emriyle Ürdün topraklarında bulunan ahlakı bozuk bir toplum olan Sodom kavmine peygamber olarak görevlendirilmiştir.[56] Hz. İbrahim ile Lût Peygamber'in bulunduğu bölge arasındaki mesafe hakkında rivayetler şu şekildedir:

Hz. İbrâhim'in yerleştiği Filistin bölgesi ve Hz. Lût'un yerleştiği Mü'tefikat olarak ifade edilen Sodom kavminin bulunduğu bölge arasında bir buçuk günlük mesafe vardır.[57] Rivayet edildiğine göre, Hz. İbrahim Sodom kavmine bakarak oranın bir günlük yol mesafesinde olduğunu söylemiştir.[58] Başka bir rivayette ise bu iki bölge arasındaki uzaklık bir gündüz ve geceden ibarettir, şeklinde ifade edilmiştir.[59] Kudüs ile arasındaki uzaklığın ise üç günlük yol mesafesinde olduğu söylenmiştir.[60]

Süyûtî, Hz. İbrâhim'in merkebine binip Lût Peygamber'in kavmine nasihatte bulunmaya gittiğini rivayet etmiştir.[61] Bu rivayetlerden iki peygamberin arasının, zamanın şartlarına göre kısa denilebilecek, bir veya bir buçuk günde merkeple gidilip gelinecek yakınlıkta olduğu anlaşılmaktadır.

1.1.4. Kuran'da Hz. Lût'un Ahlakı ve Peygamberliği

Hz. Lût, güzel ahlaklı, sabırlı, kavmine karşı düşünceli, onları yaptıkları kötü işlerden vazgeçirmek için çok çaba sarf eden merhametli bir peygamberdir. Lût Peygamber'in adında kendisi ve kavmiyle mücadelesinden bahseden müstakil bir sure yoktur. Farklı surelerde, başka peygamberlerin kıssalarıyla birlikte aktarılmıştır.

---

55 İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm,* 6/336.
56 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/214-219.
57 Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl,* 3/461.
58 Taberî, *Târîḫu'l-ümem ve'l-mülûk,* 1/421.
59 Ömer Nasuhi Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri* (Ankara: Akçağ Yay., 1991), 4/2165. (Bir gün yirmi dört saatten oluşur. On iki saati gündüz, on iki saati gecedir. Bir tane gündüz ve bir tane gecenin de ifade ettiği zaman dilimi bir gün olmaktadır.)
60 Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 4/163.
61 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 6/442.

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Lût' un, kavmine doğru yolu göstermek için gönderildiği ve peygamber olduğu ayetlerde şu şekilde bildirilmektedir: *"Şüphesiz ben size gönderilmiş güvenilir bir Peygamberim."*[62] *"Lût'u da (Peygamber olarak) gönderdik. Kavmine dedi ki 'siz göz göre göre o aşırı kötülüğü yapıyorsunuz."*[63] *"Şüphesiz Lût da gönderilmiş Peygamberlerdendir*."[64]

Hz. Lût'un (a.s.) önemli özelliklerine yer veren diğer iki ayet şunlardır: *"İsmail'i, Elyas'ı, Yûnus'u ve Lût'u da hidayete erdirdik. Hepsini alemlere üstün kıldık"*[65] ve *"Lût'a da hüküm ve ilim verdik. Onu çirkin işler yapan bu kentten kurtardık. Gerçekten onlar kötü bir kavimdir. Ve onu rahmetimizin içine soktuk. Çünkü o salihlerdendi."*[66]

Müfessirler bu iki ayette Hz. Lût'a (a.s.) dört nimetin verildiğini tefsirlerinde dört şekilde açıklamışlardır:

1) Hikmet ve Hüküm: Hüküm hikmetli davranmayı ifade etmektedir. Daha açıklayıcı olması için düşmanlar arasında adaletle hüküm vermek ve nübüvvet manalara geldiği anlaşılmaktadır.
2) İlim: Din işlerini iyi öğrenmek ve vahiy bilgisine sahip olmak şeklinde tanımlanmıştır.
3) Kavminin yaptığı kötü işlerden ve yaptıklarından dolayı yaşayacakları cezadan Hz. Lût (a.s.)'ın kurtulması olarak açıklanır
4) Rahmete nail olup salihler mertebesine çıkması. Burada rahmetten kastedilen İslam, sevap veya cennet olduğu söylenmiştir.[67]

Kur'an-ı Kerimde Hz. Lût'un (a.s.) Peygamberliğinin yanında onun diğer birtakım özellikleri ve faziletlerinden de bahsedilmiştir. Bu ayetler ve özellikleri şunlardır:

---

62 Şuarâ 26/162
63 Neml 27/54
64 Sâffât 37/133
65 En'âm 6/86
66 Enbiyâ 21/ 74-75
67 Ebû Abdillâh (Ebü'l-Fazl) Fahrüddin Muhammed b. Ömer B. Hüseyn er-Râzî et-Taberistâni, *et-Tefsîrü'l-kebîr Mefâtîḥu'l-ġayb,* trc. Suat Yıldırım (Ankara: Huzur Yayınları, 1993), 16/178-179; İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳur`âni'l-`aẓîm,* 575.

Güvenilirdir,[68] haya sahibidir,[69] şükreden bir kuldur,[70] duası kabul edilmiştir,[71] Allah'ın yardımına nail olmuştur,[72] kendisini ve ailesini koruyup gözetir,[73] yaptığı iyiliğin karşılığını Allahtan bekler,[74] Allah'ın haram kıldığı bir fiili ısrarla işleyenlere buğzeder.[75]

1.2. Lût Peygamber'in Kavmi

Hz. Lût, amcası Hz. İbrahim'in kavmine yakın olan başka bir kavme peygamber olarak görevlendirilmiştir. Bu kavmin, kendilerinden önce kimsenin yapmadığı ancak bu kavmin topluca yaptığı, yapmakla da övündükleri ve yaşantıları haline gelmiş olan eşcinsellik ile bilinmektedir. Kavmin durumunu daha iyi anlamak için nasıl bir coğrafyada yaşadıklarına ve ahlaki özelliklerinin nasıl olduğuna bakılacaktır.

1.2.1. Lût Peygamber'in Kavminin Yaşadığı Bölge

Hz. İbrâhim ile çeşitli bölgelere hicret ettikten sonra Lût Peygamber, Irak ve Filistin arasında bulunan Ürdün'e gitmiş ve Ölü denizin yakınlarında yaşayan Sodom kavmine Peygamber olarak görevlendirilmiştir.[76]

Lût Peygamber'in yerleştiği bölgede Sodom, Admah, Sebaim, Soar ve Amora adında beş şehir bulunduğu ifade edilmektedir.[77] Bunların içinden en büyüğü olan ve halkının topluca ahlaksız fiillerde bulunduğu şehir Sodomdur. Bu beş şehir için "bir şeyi ters çeviren, altını üstüne getiren; altüst eden" anlamında "Mü'tefikat"[78] kelimesi kullanılmaktadır. "Mü'tefikat" Kur'an'da üç ayette bulunmaktadır.[79] Bu ifade Hz. Lût'un (a.s.) kavmi için kullanılır. Hz. Lût'un (a.s.) kavminin yaşadığı bölgenin işlek ve yol üstünde bir yer olduğu da ayetlerde şu şekilde aktarılmaktadır:

---

68 İlgili ayet için bkz. Şuarâ 26/162.
69 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/77; Hicr 15/ 68-69.
70 İlgili ayet için bkz. Kamer 54/35.
71 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/ 80-81; Ankebût 29/ 30-31.
72 İlgili ayetler için bkz. A'râf 7/83; Enbiyâ 21/74; Hicr 15/59 Şuarâ 26/170; Ankebût 29/32-33; Neml 27/57; Sâffât 37/134; Kamer 54/34.
73 İlgili ayet için bkz. Şuarâ 26/169.
74 İlgili ayet için bkz. Şuarâ 26/164.
75 İlgili ayet için bkz. Şuarâ 26/168.
76 Kutup, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân,* 11/350; Hamdi Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân Kur'ân-ı Kerîm ve Fıkhi Tefsîri* (İstanbul: Erkam Yay.,2020), 4/48.
77 Atik, "Kur'an'da Lut Kavmi ve Düşündürdükleri", 293.
78 Ebü'l Kasım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el- Hârizmi ez-Zemahşerî, *el-Keşşâf*, trc. Harun Ünal (İstanbul: Ekin Yayınları, 2017), 3/263; Mustafa Öztürk, "Mü'tefikat", *Türkiye Diyanet Vakfı İlam Ansiklopedisi,* c.32 (İstanbul: TDV Yay., 2006), 185.
79 İlgili ayetler için bkz. Tevbe 9/70; Necm 53/53; Hâkka 69/9.

"Siz de sabah akşam onların yurtlarından gelip geçmektesiniz. (Bunları görüp de) aklınızda değerlendirmiyor musunuz?"[80]*, "İşte o harabeler işlek yollar üzerinde hala durmaktadır."*[81]

Bu kavmin kalabalık bir nüfusa sahip olduğu söylenmektedir. Hz. Lût'un kavminde yaşayan insanların sayısı hakkında tefsirlerde farklı rivayetler yer almaktadır. Bu rivayetler şu şekildedir:

Helak edilen şehirlerdeki insanların nüfusu, yüz veya dört bin denmiştir.[82] Hz. Lût'un Peygamber olarak gönderildiği bölge olan Mü'tefikat' ta bulunan her şehrin nüfusunun yüz bin olduğu söylenmiştir.[83] Bir diğer görüşe göre, Mü'tefikat olarak adlandırılan bu beş şehirde dört yüz bin kimse bulunuyordu.[84] Savi, Hz. Lût'un (a.s.) şehirlerinde altı yüz bin kişi vardır demiştir.[85] Başka bir görüşe göre, kavmin bulunduğu bölgede yedi yüz bin kişi bulunmaktadır.[86] Katâde ise "Hz. Lût'un kasabasında dört milyon veya Allah'ın dilediği sayıda insan vardır demiştir.[87]

Müfessirlerin rivayetlerinde, bu kavmin kalabalık olduğu söylenmekle birlikte sayısı hakkındaki görüşlerin birbirinden farklı olduğu görülmektedir.

1.2.2. Lût Peygamber'in Kavminin Ahlaki Yapısı

Lût Peygamber Sodom/Sedum kavmine gönderilmiş bir peygamberdir. Allah'ın mesajlarını insanlara iletmek ve onları uyarmakla görevlidir. Fakat kavminin içinde bulunduğu ahlaki bozukluk, birbirleriyle işledikleri kötü ve çirkin fiiller Hz. Lût'un birçok zorluk yaşamasına neden olmuştur.

Sodom kavminin helak olmasının en önemli nedeni erkeklerin kadınlara değil de erkeklerle ilişkide bulunması yani eşcinsellik yapmalarıdır. Ancak bu kavmin eşcinsellikte bulunması sebebiyle başka ahlaksız davranışlar da yaptığı görülmektedir. Kur'an'da geçen Lût Peygamber'in kavminin ahlakı özellikleri şunlardır:

---

80 Sâffât 37/137-138
81 Hicr 15/76
82 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/265.
83 Mukātil b. Süleymân, *Tefsîrü'l-Kebîr*, 3/485.
84 Taberî, *Târîẖu'l-ümem ve'l-mülûk,* 1/421; Bursevî, *Rûẖu'l-Beyân*, 4/163, 7/179; Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri,* 3/1505.
85 Muhammed Ali es-Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* trc. Sadrettin Gümüş ve Nedim Yılmaz (İstanbul: İz Yayınları, 2003) 6/165.
86 Bursevî, *Rûẖu'l-Beyân*, 6/270.
87 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-menşûr,* 6/446, 8/110.

a) Eşcinsellik

Hz. Lût'un kavminin en temel özelliğidir. Kavmi bu ahlaksız fiili işlerken Lût Peygamber onları uyarmış, helal yolla evlenmelerini teklif etmiş, kendisi de bu ahlaksızlıktan uzak durmak için Allah'a sığınmıştır. Bu kavmin "*dünyada daha önce hiç kimsenin yapmadığı hayasızlığı*"[88] yaptığı Kur'an'da belirtilmektedir. Ayette de ifade edildiği gibi eşcinsellik ilk defa bu kavimle topluca yapılarak ortaya çıkmıştır. Önemli müfessir Fahreddin er-Râzî'ye göre ise bu çirkin fiilin Sodom kavminden önce bireysel olarak yapılmış olabileceği söylenmiş ancak toplumun tamamının bu fiili yapması, haddi aşan noktaya gelmesi Hz. Lût'un kavmiyle olmuştur.[89]

b) Müsriflik

Bu kavim, Allah'ın insana özgü yarattığı özellikleri fıtratının dışında kullanmıştır. İnsanlar arasında gerçekleşen cinsi münasebetin helal yolla kadın-erkek arasında olması gerekirken, bu özelliği erkek-erkeğe münasebette bulunarak normalin dışında, haram yollarda kullanmışlardır. Bu davranış aile kurumunun bozulup neslin yok olmasına neden olmaktadır. Kur'an'da kadınlardan uzaklaşıp erkeklere yaklaşan, bu fıtratı bozan, hadi aşan toplum da ayette müsrif olarak belirtilmiştir.[90]

Sodom kavminin erkekleri birbirine şehvetle yaklaşarak helal yolla olan ilişkiyi bozmaktadırlar. Sırf şehevi duygularını tatmin etmek için haddi aşarak hayvanlara benzemek insan tabiatı dışında çirkin bir iştir.[91]

Kavminin haddi aşarak yaptığı bu tutum karşısında Lût Peygamber çaresiz kalmış onlarla baş edemediğini düşünmesi, kavim içinde ona destek olan kimsenin olmaması sebebiyle güçsüz hissettiği ayette geçmektedir.[92]

c) Câhillik

Lût (a.s.) kavmine ahlaksız davranışlarını yapmayı bırakmalarını, yaptıklarının kötü bir iş olduğunu, bu yoldan dönmeleri gerektiğini söyleyerek çok defa uyarmıştır. Kavmi bu uyarıları dikkate almamış ve aynı şeyleri yapmaya devam etmişlerdir.

---

88 A'râf 7/80
89 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 10/496.
90 İlgili ayet için bkz. A'râf 7/81.
91 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 10/498.
92 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/80.

Tüm çabasına karşı aynı şeyleri yapmaya devam eden kavmine Lût Peygamber: *"İçinizde aklı eren kimse yok mudur?*"[93] diyerek, aklını kullanarak anlayan, yanındakileri de bu işten vazgeçirecek bir kişi yok mu diyerek onları düşünmeye çağırmıştır.

Neyi yapıp neyi yapmamaları gerektiği konusunda düşünmeyip fıtratı bozan, aklını kullanmayan cahil bir toplum olduğu ayette ifade edilmektedir. "*Siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi varıyorsunuz? Doğrusu siz ne yaptığını bilmez (câhil) bir toplumsunuz.*"[94] Onlar bu yaptıklarının kötü olduğunu bilerek ve birbirlerinin gözü önünde bu işi yapmaktadır.[95] Bile bile hayasız davranışları yaparak[96] akıllarını kullanmadıkları için cahil olarak ifade edilmişlerdir.

Allah, bu kavmin çirkin fiiller işlemeleri sonucunda helaka uğramalarını sonraki insanların düşünüp ibret alması gerektiğini ayette şu şekilde ifade edilmektedir: "*Şüphesiz sizler yolculuklarınız sırasında sabah akşam onların (harap olmuş) yurtlarına uğrayıp duruyorsunuz. Hâlâ düşünmeyecek misiniz?*"[97]

d) Yol Kesme- Edebe Aykırı Davranışta Bulunmak

Lût Peygamber'in kavminin yol kesmesi hakkında farklı yorum yapılabilir. Bunlar; yoldan gelip geçen yolculara eşkıyalık yapıp öldürmek, mallarını almak veya o çirkin fiil ile saldırmak ya da helal olan ilişkiyi bırakıp neslin yolunu kesmek.[98]

Kavim, meclislerindeki toplantılarda edebe aykırı fiilleri hiç utanmadan uluorta işliyor, birbirlerine cima, yellenme, pantolonu çıkarma buna benzer çirkin şeyleri[99] çok normalmiş gibi yapıyor.

Kavmin yaptığı eşkıyalık davranışı ise tefsirlerde şu şekilde anlatılır: "Sodom ve çevre illerde yaşayan Hz. Lût'un kavminin, insanların gelip geçtikleri yollar üzerinde bahçeleri bulunmaktaydı. Kuraklık ve kıtlık zamanlarında bahçeleri koruyabilmek için bir yöntem geliştirme kararı alarak yoldan geçenlerin önünü kesip elbiselerini soymuş ve mallarını gasp etmişlerdi. Hatta kadın erkek demeden ırzlarına geçip öldürmüşler ve zamanla bunu adet haline getirmişlerdi. Bununla da yetinmeyerek Hz. Lût'un kavminin erkekleri yol kenarında oturup yoldan geçenlere taş atıyor ve taşın isabet ettiği kişiyi fuhuş yapılmaya daha layık görüyorlardı. Bu zorbalığın yanında onları kendilerine karşı borçlu

---

93 Hud 11/78
94 Neml 27/55
95 Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 6/167.
96 İlgili ayet için bkz. Neml 27/54.
97 Sâffât 37/137-138
98 Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl,* 4/187.
99 Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl*, 4/187; Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr*, 11/518-520.

çıkartıyorlardı. Bu çirkin işi yaptıkları kişinin şikayetçi olması halinde ise kavmin sözde hâkimleri kendi lehlerinde karar veriyordu."[100]

e) Bozgunculuk Yapmak

Tarih boyunca kavimler kendilerine gönderilmiş peygamberlere karşı bozgunculuk yapmıştır. Hz. Lût'un kavmi de doğru yola ulaşmaları için yapılan davete karşı bozgunculuk yapmış ve Lût Peygamber de bu kişilerle mücadele etmek için Allah'tan yardım istemiştir. "*Lut, Ey Rabbim! Şu bozguncu kavme karşı bana yardım et*"[101] dedi. Allah'ın yardımı sonunda da kavim helak olmuştur.

f) Fâsıklık Yapmak

Fâsık: Haktan ayrılarak Allah'ın emirlerine itaat etmeyen günahkar mümin veya kafirdir.[102] Çok sayıda olumsuzluğu içinde bulundurarak toplumun çöküşüne neden olan fâsıklığın sonu helak edilmek olmuştur.[103] Fâsıklıktan dolayı helaka uğrayan birçok kavim olduğu ayetlerde belirtilmektedir:

"*Firavun, kavmini küçük düşürmüştür. Kavmi de kendisine itaat etti. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir toplumdu. Onlar bizi bu şekilde öfkelendirince biz de onlardan öç aldık, hepsini suda boğduk. Onları, sonradan gelecek inkârcılara, geçmiş bir ibret ve bir örnek kıldık."*[104]

"Daha önce de Nûh kavmini helâk etmiştik. Çünkü onlar Fâsık bir toplum idiler."[105]

Ayetlerden anlaşıldığı gibi Mûsâ ve Nûh Peygamberin kavmi de fâsıklık yapması sonucunda helaka uğramışlardır.

Hz. Lût'un (a.s.) kavmi de onca uyarılara rağmen yoldan çıkmış, kötü fiilleri yapmaya devam eden fâsık bir topluluk olmuştur. Ayette bu kavmin fâsık olduğu ifade edilmektedir: "*Biz, Lut'a da bir hikmet ve bir ilim verdik ve onu çirkin işler yapan memleketten kurtardık. Gerçekten onlar kötü bir toplum idiler, fâsık (Allah'ın emrinden çıkan kimseler) idiler*."[106]

---

[100] İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳur'âni'l-ʿaẓîm,* 7/312; Köksal, *Peygamberler Tarihi* 247.
[101] Ankebût 29/30
[102] Yûsuf Şevki Yavuz, "Fâsık", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, (İstanbul: TDV Yay., 1995), 12/202-205.
[103] Ejder Okumuş, *Kur'an'da Toplumsal Çöküş* (İstanbul: İnsan Yayınları, 2015), 113.
[104] Zuhruf 43/ 54-56
[105] Zâriyât 51/ 46
[106] Enbiyâ 20/74

1.3.Lût Peygamber'in Daveti ve Kavmiyle Mücadelesi

Peygamberler, gönderilmiş oldukları toplumları, içinde bulundukları kötü durumdan çıkartarak, doğru yolu anlatarak dini ve ahlaki açıdan uyarılarda bulunmaktadırlar. Sodom kavminde eşcinsellik, birkaç kişi tarafından yapılan bir davranış değil aksine toplumun tamamı tarafından benimsenmiş çirkin bir fiildir.

Lût Peygamber'in kavmi, kendilerince doğru olduğunu sandıkları bu davranışı yapmaya devam etmekte inat etmektedirler. Bu sebeple kendilerine gönderilmiş olan Hz. Lût'un tebliğine karşı olumsuz tavırlar sergilemişlerdir. Halkı tarafından başta dikkate alınmasa da zaman içerisinde Hz. Lut'a karşı çıkan cevaplar vermeye başlamışlardır. "O'na inanmayın, O'nu dinlemeyin, yalan söylüyor, O ne dediğini bilmiyor" gibi telkinlerle Lût Peygamber'in toplum üzerindeki etkisini azaltmaya çalışmışlardır.[107]

Lût Peygamber, kavminin tüm tehditlerine karşı diğer peygamberler gibi son ana kadar onları uyarmaktan geri durmamıştır. Bir kişi bile olsa onların içinde bulundukları bu ahlaki çöküntüden kurtulmaları için mücadele etmiştir. Kavminin ona cevabı hep olumsuz olmuştur. Lût Peygamber'in davetine karşı kavminin takındığı tavırlar ise yalanlama, alay etme, tebliğini yasaklama ve onu sürgün ile tehdit etmek olmuştur.

1.3.1. Lût Peygamber'i Yalanlama

Hz. Lût, Sodom kavmiyle kan bağı olmayıp onların arasına sonradan dahil olmuştur. Bu yüzden Lût Peygamber tebliğini yaparken önce kavmine kendisinin güvenilir biri olduğunu anlatmıştır. "*Hani kardeşleri Lût, onlara şöyle demişti: Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Doğrusu ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin. Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ecrim ancak Alemlerin Rabbine aittir"*[108] diyerek güvenilir bir kimse olduğunu, karşılığında onlardan bir şey istemediğini kendisine inanıp itaat etmelerini istemiştir.

Atalarından gördüklerini devam ettiren kavimler, kendi inandıklarının tam tersi olan hakikatleri anlatan peygamberlere tepki göstermiş ve ilk olarak söylediklerini inkâr eden yalanlamalara başvurmuşlardır. Ayetlerde, kavminin Lût Peygamber'i tekzib/yalanladığı belirtilmiştir "*Lût'un kavmi de Peygamberleri yalanladı.*"[109]

---

[107] Ömer Müftüoğlu, "Kur'an'da Lût Kavmi" (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1999), 19.
[108] Şuarâ 26/161-164
[109] İlgili ayetler için bkz. Şuarâ 26/160; Kamer 54/33.

Tarih boyunca kavimlere uyarıcı olarak peygamberler gönderilmiştir. *Uyarıcı gönderilmemiş hiçbir ümmet yoktur.*[110] Lût Peygamber'de olduğu gibi diğer peygamberler de tebliğlerine karşı, kavmi tarafından yalanlamaya maruz kalmışlardır. Bu ayetler şunlardır:

"Ey Muhammed! Eğer seni yalanlarlarsa bil ki, onlardan önce Nûh, Âd ve Semûd kavimleri de Peygamberlerini yalanlamışlardı. İbrâhim'in kavmi ile Lût'un kavmi ve Medyen halkı da yalanlamışlardı. Mûsâ da yalanlandı ve nihayet o inkârcılara mühlet verdim, sonra da onları yakalayıverdim. Beni inkâr etmek nasılmış, gördüler."[111]

"Onlardan önce Nûh kavmi, Ress halkı ve Semûd kavmi, Âd ve Firavun, Lût' un kardeşleri, Eykeliler, Tübba'ın kavmi de yalanlamıştı. Bütün bunlar kendilerine gönderilen peygamberleri yalanladılar, böylece kendilerini uyardığım şey gerçekleşti."[112]

1.3.2. Lût Peygamber ile Alay Etme

Lût Peygamber, kavminin yalanlamalarına karşı tebliğine devam etmiş, yılmamış, pes etmemiştir. Buna karşı kavmi de bu çirkin davranışlarını yapmaktan geri durmamıştır. Lût Peygamber'in uyarılarını yapmaktan vazgeçmemesiyle kavmi bu sefer de "Dediğin azabı getir de görelim." diyerek Hz. Lût ve ona inananlarla alay etmeye başlamıştır.[113]

Kavminin Lût Peygamber'e karşı diğer bir alaycı tutumu ise ayetlerde:

"*Güya onlar temiz kalmaya uğraşan insanlarmış!"*[114] *ve "Çünkü onlar temiz kalmak isteyen insanlarmış!"*[115] şeklinde geçmektedir.

Ayetlerden de anlaşılacağı üzere bu ahlaksız davranışı yaparak doğru yoldan şaşan kişiler kendileri değillermiş gibi temiz kalmaya çalışan ve halkına da öyle olmaları için uyarılarda bulunan Lût Peygamber'i ve ona inananları suçlu görüp aşağılamışlardır. Onların temiz kalmak istemesi kavmi için kötü ve aşağılanacak bir şeydir. Sodom kavmi için haramlar helal olmuştur. Utanmadan yaptıkları hayasız fiili doğru gibi görerek asıl doğru olanı yapıp temiz kalmaya çalışan kişilerle dalga geçmişlerdir. Katâde, kavmin bu

---

110 Fâtır 35/24
111 İlgili ayetler için bkz. Hac /42-44; Sâd 38/12-14.
112 Kāf 50/12-14
113 Ankebût 29/29
114 A'râf 7/82
115 Neml 24/56

durumu için, kendileri kötü iş yaptıkları halde onların yaptıklarından uzak duran temiz kişileri ayıpladıklarını söylemiştir.[116]

1.3.3. Lût Peygamber'in Tebliğini Yasaklama

Hz. Lût'un tüm olumsuz tavırlara rağmen yılmaması kavminin başka engeller koymasına neden olmuştur. Lût Peygamber'in halkını hidayete ermesi için davetine devam etmesi karşısında, kavminin yalanlama ve alay etmeden sonraki tutumu tebliğini yasaklaması olmuştur. Kavminin koyduğu yasaklama, insanlarla konuşmaması, anlattıklarıyla onların kafasını karıştırmaması yönünde olmuştur ve başkalarıyla iletişim kuracağı zaman da ona engel olmaya çalışmışlardır. Lût Peygamber'e elçiler geldiğinde de bunu öğrenen halk hemen evine gitmiş ve "*biz seni insanlarla ilgilenmekten menetmemiş miydik*"[117] diyerek koydukları yasağı hatırlatmışlardır.

Sodom kavmi, Lût Peygamber'in ilettiği mesajlara tahammül edemeyip artık konuşmasını engellemek için kimseyle iletişim kurmamasını istemişlerdir. Hz. Lût risalet görevini yerine getirmek için yasaklamalara rağmen tebliğine devam etmiş ve kavmi *"Ey Lût! İşimize karışmaktan vazgeçmezsen mutlaka şehirden çıkarılanlardan olacaksın!"*[118] diyerek Hz. Lût'a karşı tutumlarını iyice sertleştirmişlerdir.

1.3.4. Lût Peygamber'i Sürgün ile Tehdit

Kavminin Lût Peygamber'in davetine karşı son olarak cevabı onu şehirden çıkartmakla tehdit etmek olmuştur. "*Kavminin cevabı ise sadece, "Çıkarın bunları memleketinizden!"*[119]*, "Lût'un ailesini memleketinizden çıkartın!"*[120] demişlerdir. Sodom kavminin Hz. Lût'u tehdit edecek kadar ileri gitmesi, onların iyice sinirlendiğini göstermektedir. Onların temiz olmaya çalışmaları kavmi için olumsuz olarak görülmektedir. Sâbûnî, kavmin bu tutumuna "akılsızlığın, fikirsizliğin, basiretsizliğin zirvesi ve daniskasıdır" demiştir.[121] Bu kavmin ahlaki değerlere karşı bakışı tamamen terstir.

---

116 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr* 6/445; Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* 4/367.
117 Hicr 15/70
118 Şuarâ 26/167
119 A'râf 7/82
120 Neml 24/56
121 Muhammed Ali es-Sâbûnî, *Kur'an Işığından Peygamberlik ve Peygamberler*, trc. Suat Cebeci ve Bilal Delice (İstanbul: Ensar Yayınları, 2022), 297.

Halkının ilahi vahyi inkâr etmesine rağmen Lût Peygamber'in her koşulda hakikate daveti, insanları uyarmaktan vazgeçmemesi kavmini iyice kızdırmıştır. Hz. Lût'u aşama aşama yıldırma çabalarında ileriye giderek yurdundan kovma tehdidinde bulunmuşlardır. Sodom kavmi kesin bir şekilde Lût Peygamber'e inanmayı reddetmiştir.

1.4. Lût Peygamber'in Kavminin Helak Edilmesi

Hz. Lût, kavmini hayasızca yaptıkları o çirkin fiilden vazgeçmeleri için çokça uyarıda bulunmuş ve bu çirkin fiili işledikleri için onlara kızdığını dile getirmiştir. Lût Peygamber bir kişi dahi olsa doğru yola döndürmek için her türlü engellemelere karşı gelerek tebliğine devam etmiştir. Ancak kavmi eşcinselliği yapmaya devam etmekte inat etmiştir. Lût Peygamber, kavminin yaptığı bu hayasız davranıştan çok rahatsız olmaktadır. Artık yapabileceği bir şey kalmayınca çaresiz bir şekilde Allah'a kendisini ve inanan ailesini kavminin içindeki bu durumdan kurtarmasını istemiştir. [122]

Lût Peygamber kavmini uyardığı halde artık onlarla baş edemeyip onlardan uzaklaşmak istemiş ve Allah'tan kendisine yardım etmesi için dua etmiştir.[123] Yaratılışa aykırı bu davranışları sonucunda onları bekleyen çetin bir azap ile helak olmuşlardır. Hz. Lût'un duasıyla Allah onu ve inanan ailesini oradan çıkartmak ve kavminin tamamını helak etmek için elçiler göndermiştir.

1.4.1. Elçilerin Hz. İbrâhim'e Gelişi

Allah tarafından gönderilen elçiler doğrudan Lût Peygamber'in yanına gelerek sapkın davranışlarda bulunan kavmi hemen helak etmemişlerdir. Lût Peygamber'in kavmine gelmeden önce, yakın yerde başka kavme peygamberlik yapan amcası Hz. İbrâhim'e giderek ona müjdede bulunmuşlardır.

Elçilerin ilk Hz. İbrâhim'e uğramasının nedeni, Hz. Lût'un aynı dönemde yaşadıkları Hz. İbrâhim'in yeğeni olması ve birbirlerine yakın mesafede yaşamalarıdır. Yeğeni Hz. Lût'un kavminin başına gelecekleri haber vererek Hz. İbrahim'in yaşanacaklar konusunda bilgilendirilmek istenmesidir. Kendi kavmi için tedirgin olacak bir şey olmadığı, Hz. Lût'un kavmine gitmeden önce ona söylenmiştir.[124]

---

[122] İlgili ayet için bkz. Şuarâ 26/169.
[123] İlgili ayet için bkz. Ankebût 29/30.
[124] Hayreddin Karaman vd., *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve* Tefsiri (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yay., 2023), 3/187.

Elçiler Hz. İbrâhim'e geldiklerinde: "*İbrâhim'e müjdeyi getirdiklerinde, biz bu memleket halkını helâk edeceğiz, çünkü oranın ahalisi zalim kimselerdir*" dediler.[125] Ayeti kerimeyi Râzî iki şekilde yorumlamıştır:

İlk olarak "Allah melekleri müjde vermek ve helak etmeyi haber vermek için gönderdi. Müjde Allah'ın rahmetinin, helak ise gazabının eseridir" demiştir. Allah rahmetini gazaptan önce zikretmiştir. İkinci olarak ise "müjdelerken 'biz peygamber, mümin veya adil olduğun için seni müjdeliyoruz' diyerek sebebe bağlanmamıştır. Ancak helaktan bahsederken 'çünkü onun ahalisi zalim oldular' diyerek sebebe bağlanmıştır. Çünkü Allah'ın lütfunun karşılığı olmaz ancak azabı bir suçtan dolayı olur."[126] Elçiler verdikleri müjde için sebep belirtmeyip helak için bir sebep belirtmişlerdir.

Kur'an'da Hz. İbrâhim'e oradan da Hz. Lût'a gelen misafirler elçi olarak geçmektedir.[127] Kur'an'da bu gönderilen elçilerin özelliklerinden, kim olduklarından ve sayılarından bahsedilmemiştir. Ancak tefsirlerde elçilerin melek olduğu söylenmiş ve sayıları hakkında da farklı yorumlar yapılmıştır. Bunlar:

İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre, Hz. İbrâhim'in yanına, Cebrâil ve yanında iki melek ile gelmiştir; bir rivayete göre de gelenler Cebrâil , Mikâil ve İsrâfil melekleridir.[128] Başka bir rivayete göre, gönderilen elçi Cebrâil ve yanındakiler de ölüm meleği ve Mikâil'dir denmiştir.[129]

Süyûtî, erkek suretindeki elçi meleklerin Cebrâil ve yanında bir grup melekle birlikte geldiğini söylemiştir.[130] Süddi'den gelen rivayete göre, Hz. İbrâhim'in yanına gelen meleklerin sayısı on bir tane idi.[131] Hz. İbrâhim'in yanına Cebrâil ile birlikte çok güzel olan yakışıklı, parlak delikanlı görünüşünde on iki melek geldiği öne sürülüştür.[132]

---

125 Ankebût 29/31
126 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 18/11.
127 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/81; Hicr 15/57; Ankebût 29/31.
128 Taberî, *Târîḫu'l-ümem ve'l-mülûk,* 1/410; Zemahşerî, *el-Keşşâf*, 4/202; Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 66; Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Te'vîl*, 2/553; İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/261; Elmalılı, *Hak Dini Kur'an Dili,* 4/554.
129 Mukātil b. Süleyman, *Tefsîrü'l-Kebîr,* 2/252.
130 Süyûtî*, ed-Dürrü'l-Menşûr* 6/442.
131 Zemahşerî, *el-Keşşâf*, 4/202; Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/106.
132 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 13/66, 78; İbn Acibe , *el-Baḥrü'l-medîd,* 9/385.

Dahhâk, gönderilen elçilerin sayılarının dokuz olduğunu ifade etmiştir.[133] Başka bir rivayete göre ise, gelen misafirler arasında Cebrâil olmakla beraber sayılarının üç, on veya on üç melek olduğu söylenmiştir.[134]

Müfessirlerin bu görüşlerinden anlaşıldığı kadarıyla gönderilen elçi meleklerden Cebrâil'in mutlaka aralarında olduğu konusunda görüş birliği vardır ancak yanındaki diğer meleklerin kim olduğu ve sayılarında ise ortak bir kanaat bulunmamaktadır.

Elçilerin Hz. İbrâhim'e gelişi ve aralarında geçen konuşma, Kur'an'da Hicr suresinde şu şekilde anlatılmaktadır: Hz. İbrâhim, başta gelen misafirlerden çekinmişse de sonradan kendilerinin elçi olduklarını açıklamış ve elçiler Hz. İbrâhim ve eşine ilerlemiş yaşlarında çocuk müjdesi vermiştir. Ardından gelişlerinin asıl amacının sapkınlık içinde olan Lût Peygamber'in kavmini helak etmek olduğunu söylemişlerdir. Kavimle birlikte Lût Peygamber'in karısının da helak olacağı ve Lût Peygamber'e inanan kişilerin oradan kurtarılacağı söylenmiştir.[135] Hûd ve Ankebût surelerinde de elçilerin gelişi anlatılmaktadır.[136]

Hz. İbrâhim, yanına gelen misafirlerin Allah tarafından gönderilen elçiler olduğunu bilmiyordu. Onları misafir sanarak evinde ağırlamıştır. Buzağı kesip onlara ikramda bulundu. Ancak misafirler hazırlanan yemeğe ellerini uzatmayınca İbrâhim Peygamber korkuya kapılmıştır. Katâde, Araplara bir misafir geldiğinde onların yemeklerini yemezse onun hayır için gelmediğini, bir kötülük yapmak niyetiyle geldiğini düşünürler,[137] demiştir.

Elçiler İbrâhim Peygamber'e, korkmaması gerektiğini söylemiş ve bunun üzerine karısı Sâra gülmüştür. Elçiler onlara, İshâk'ı ve onun da oğlu Yakub'u müjdelemiştir.[138] İbrâhim Peygamber'in korkusunu gidermek için Lût'un (a.s.) kavmine gönderilen elçiler olduğunu açıklayarak çocuğu olacağını haber vermişlerdi. Hz. İbrâhim'in eşi Sâra'nın bu haberler karşısında gülmesinin sebebi şaşkınlık ve sevinçten olduğu söylenmiştir. Sâra'nın gülmesinin sebepleri şu şekilde açıklanmıştır;

---

133 Zemahşerî, *el-Keşşâf*, 4/202; Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Te'vîl*, 362.
134 Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri* 4/1734.
135 İlgili ayetler için bkz. Hicr 15/52-60.
136 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/69-76; Ankebût 29/ 31-35.
137 Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* 3/106.
138 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/70-71.

Azap kendilerini çevreleyip kuşatmışken Lût Peygamber'in kavminin bundan haberi olmamasına şaşırması, çokça kötülük yapan Lût Peygamber'in kavminin helak edileceğini duyunca sevinmesi, kendisinin ve kocasının yaşının ilerlemiş olmasına rağmen çocukları olacağından dolayı ve son olarak İbrâhim Peygamber'in korku ve endişesi ortadan kalkınca sevincinden güldüğü şeklinde yorumlarda bulunmuşlardır.[139]

Başka bir rivayete göre, Sâra Hz. İbrâhim'e "kardeşinin oğlu Lût' u yanına al, çünkü ben bu azabın onlara ineceğini biliyorum" demiş ve bu düşündüğü şeyin gerçekleşmesi onu güldürmüştür. Bir rivayete göre de Sâra tam o sırada hayız gördüğü için güldüğü söylenmiştir.[140]

Elçilerin müjdesi karşısında Hz. İbrâhim'in eşi Sâra'nın cevabı ayette şu şekilde geçmektedir: *"Karısı, vay başıma gelenler! Ben bir kocakarı ve bu kocam da bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım? Gerçekten bu, çok şaşılacak bir şey!" dedi.*[141] Rivayete göre bu müjdeyi aldıklarında Hz. İbrâhim'in eşinin yaşı 98, Hz. İbrâhim'in yaşı ise 120 olduğu söylenir.[142] Allah'ın rahmeti sonsuzdur. O, ol dedikten sonra olmazlar bile olur.

Hz. İbrâhim, Lût Peygamber'in kavminin haram fiili işleyen fâsık bir kavim olduğunu biliyordu. Bu kötülüklerinden dolayı, Hz. İbrâhim merkebine (eşek) binip Hz. Lût'un kavmine giderek onlara da nasihatte bulunurdu: "Sodom kavmine bakarak, Ey Sodom! Allah'ın azabı acaba sana hangi gün gelecek! Sizi Allah'ın cezasını hak edecek şeyleri yapmaktan menederim" diye sesleniyordu.[143] Sonunda kulağını doğrulara kapayan kavmin sonu geldi.

İbrâhim Peygamber'in korkusu geçtikten sonra elçilerle Hz. Lût hakkında tartışmaya başlamıştır. Çünkü helak olacak kavmin içinde yeğeni Hz. Lût'un da olması onu endişelendirmiştir. İbrâhim Peygamber kavmin içinde Lût Peygamber'in de olmasından dolayı elçilerle tartışmış ancak elçiler bu azabın gerçekleşeceğini, Allah'ın emri geldikten sonra hiçbir şekilde geri döndürülemeyeceğini ifade etmişlerdir.[144]

---

139 Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî, *Câmiʿu'l-beyân fî tefsîri'l-Ḳurʾân,* trc. Mehmet Keskin (İstanbul: Sağlam Yayınevi,2019), 3/44; Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/205; Mehmet Okuyan, *Geniş Açıklamalı Kur'an Meal-Tefsiri* (İstanbul, Haliç Üniversitesi Yay., 2022), 12/556.

140 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/205; Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl*, 2/554.

141 Hûd 11/72

142 Zemahşerî, *el-Keşşâf*, 4/206; Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl*, 2/555.

143 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr* 6/442.

144 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/74-76.

Hz. İbrâhim'in tartışmasının sebebi yumuşak kalpli, merhametli olmasındandır. Allah'a itaatkâr biri olduğunun vurgulanması da tartışmasının karşı gelmek olarak değil, özellikle iman edenlerin cezalandırılmaması için Allah'a yalvarıp yakarma anlamında olduğu ifade edilir.[145]

Elçiler İbrâhim Peygamber'in Lût Peygamber için endişelenmesi karşısında orada kimlerin olduğunu, kimlerin inanıp inanmadığını ve kimlerin kurtulup kimlerin helak edileceğini de çok iyi bildiklerini ifade etmişlerdir.[146] Yani elçiler sadece Hz. Lût'u değil o kavimdeki inanan herkesi düşünmektedir.

Hz. İbrâhim ve elçiler hayır ehli idiler. İbrâhim peygamber Hz. Lût' u düşünerek onun, o kavmin içinde olduğunu söylemiş, elçiler ise buna bir hususu daha ilave ederek "sen sadece Hz. Lût' dan (a.s.) bahsediyorsun biz hem onu hem de ona tabi olanları kurtaracağız" demişlerdir.[147] Sadece Hz. Lût (a.s.) değil inanların hepsi oradan kurtulacaktır. İbrâhim Peygamber tartışmayı bırakmıştır.

Saîd b. Cübeyr, Süddi, Katâde ve Muhammed b. İshâk'tan rivayet edildiğine göre Hz. İbrâhim ile elçilerin tartışması şu şekilde olmuştur:

"Hz. İbrâhim: İçinde üç yüz mümin bulunan kasabayı helak eder misiniz?

Elçiler: Hayır demiştir

- İçinde iki yüz mümin bulunan bir kasabayı helak eder misiniz?

- Hayır

- İçinde kırk mümin bulunan bir kasabayı helak eder misiniz?

- Hayır

- İçinde on dört mümin bulunan bir kasabayı helak eder misiniz?

- Hayır

- Peki ya içinde bir tek mümin bulunan bir kasabayı helak eder misiniz?

- Hayır

---

145 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/255; Mehmet Said Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'an Tefsiri* (İstanbul: Beyan Yayınları, 2012), 2/623.

146 İlgili ayetler için bkz. Ankebût 29/31-32.

147 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 18/13.

Hz. İbrâhim: O halde ‘orada Lût vardır’ demiştir.

Elçiler: ‘Orada kimin olduğunu biz daha iyi biliriz’ demişlerdir.”[148]

1.4.2. Elçilerin Lût Peygamber’e Misafir Oluşu ve Kavmiyle Yaşananlar

Hz. İbrâhim gibi Hz. Lût da kendisine gelen misafirlerin Allah’ın gönderdiği elçiler olduğunu bilmiyordu. Allah, Lût Peygamber’in yardım istemesi ile artık elçilerini göndermişti. Elçilerin gelmesiyle Lût Peygamber, duygusal olarak kavminin durumunu bildiği için erkek misafirleri görünce zor bir gün olacağını düşünmüş, üzülmüş ve içinde bir sıkıntı oluşmuştur.[149]

Elçilerin Hz. Lût’ a gidişini İbn Abbas şu ifadeyle anlatmıştır: Elçiler önce Hz. İbrâhim’in daha sonra Hz. Lût Peygamber’in yanına gitmişlerdir. Hz. İbrâhim ile Hz. Lût’un yaşadıkları yerin mesafesinin ise kırk fersah olduğunu söylemiştir. Elçileri yakışıklı erkekler olarak tarif etmiştir.[150] Ancak bu iki köy arasındaki mesafenin dört fersah olduğu da söylenmektedir.[151] Elçiler, Sodom kavmini son kez sınamak ve kavmin durumuna şahit olmak için dikkat çekici, yakışıklı erkekler olarak gelmişlerdir.[152]

Elçilerin Hz. Lût’un yanına gelişi Kur’an’da şu şekilde geçmektedir: *“Elçiler (melekler) Lût’un ailesine gelince, Lût onlara, gerçekten siz tanınmayan kimselersiniz” dedi.*[153] Bu erkek misafirler, ahlaksız fiillerde bulunan bu kavmi tanısalardı buraya gelmezlerdi. Bu sebeple Hz. Lût, gelen misafirlerin yakışıklı erkekler olmasından dolayı kavminin onlara kötü bir şey yapabileceğini düşünerek kaygılanmıştır.

Katâde’ nin rivayetine göre Allah elçilere, kavmi helak etmek için önce Lût Peygamberden bu kavim hakkında olumsuz dört defa şahitliğini duymasını beklemelerini söylemiştir.[154] Lût Peygamber misafir elçilere “bu beldenin durumu size bildirildi mi?” diye sorduğunda elçiler kavminin durumu nedir? diye karşılık vermiştir. Lût Peygamber ise kavmini şu şekilde anlatmıştır: Vallahi bu kavim yer yüzünde en çirkin işi yapan

---

148 İbn Kesir, *el-Bidâye ve’n-nihâye,* 1/260; İbn Kesir, *Tefsîrü’l-Ḳurʾâni’l-ʿaẓîm,* 5/124.
149 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/77.
150 Râzî, *Mefâtîḥu’l-ġayb,* 13/78. (Bir Arap fersahı 3 mil’ e eşittir. 3 mil de 5,985 km etmektedir. Bu da yaklaşık bir saattir.) bkz. Yûsuf Halaçoğlu, “Fersah”, *Diyanet Vakfi İslam Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV Yay., 1995), 12/412.
151 Bursevî, *Rûḥu’l-Beyân*, 4/159; Bilmen, *Kur’an-ı Kerim’in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri* 3/1051.
152 İbn Kesir, *el-Bidâye ve’n-nihâye,* 1/261.
153 İlgili ayetler için bkz. Hicr 15/61-62.
154 İbn Kesir, *Tefsîrü’l-Ḳurʾâni’l-ʿaẓîm,* 5/125.

kavimdir demiştir. Hz. Lût bu sözü dört defa söylemiştir.[155] Lût Peygamber gelen misafirleri eve getirdi. Gelen misafirlerden sadece ev halkının haberi vardı.

Karısı, Hz. Lût'un yanına bugüne kadar görülmemiş yakışıklı erkeklerin geldiğini kavmine haber verdi.[156] Hûd suresinde bu haberi alan insanların Lût Peygamber'in evine gittiği anlatılır. Kavmin erkekleri haberi alır almaz her zaman yaptıkları hayasız davranışları misafirlerde uygulamak için koşarak gittikleri ifade edilmiştir.[157] Ayette geçen يُهْرَعُونَ kelimesi hızlıca koşup gitmek anlamına gelir ve misafirlerin haberini alan kavim de hiç durmadan, beklemeden harekete geçti demektir.[158]

Lût Peygamber'in karısı, gelen misafirleri kavmine haber vererek onların yanında yer almıştır. Ahlaksız fiillerini yapabilmelerinde onlara destek olmuştur. Karısının bu davranışının sebebi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır ancak kavminin yanında yer alarak onları desteklemesi cahiliye dönemindeki asabiyet anlayışıyla ilişkilendirilebilir. Hz. Lût'un karısı ve onun gibi kocasına iman etmeyerek ona ihanet eden Hz. Nûh'un karısı helak olanlardan olmuşlardır. Tahrîm suresinin onuncu ayetinde Hz. Nûh ve Lût'un eşlerinin durumu ne kadar salih bir kocaya sahip olsalar da inkâr etmeleri nedeniyle cehenneme girdikleri anlatılmaktadır.[159]

Kur'an'da kavminin Hz. Lût'un evine gelmesiyle aralarında şu konuşma geçmektedir. "*Şehir halkı sevinerek geldiler. Lût, dedi ki: 'Şüphesiz bunlar benim misafirlerimdir. Sakın beni rezil etmeyin. Allah'a karşı gelmekten sakının, beni utandırmayın' dedi. Onlar, biz seni insanlarla ilgilenmekten men etmemiş miydik dediler. Lût, işte kızlarım (onlarla evlenebilirsiniz) dedi. Ömrüne andolsun ki onlar şehvetten gözleri dönmüş hâlde, sarhoşlukları içinde bocalayıp duruyorlar dediler."*[160]

Lût Peygamber'in yakışıklı misafirleri olduğunu öğrenen Sodom halkı Hz. Lût'un kapısına dayanarak onları kendilerine vermesini söylediler. Lût Peygamber kapının arkasından kavmini sakinleştirmeye çalışmış ve kötü niyetlerinden vazgeçirmek için *"işte kızlarım"*[161] demiştir. Müfessirler "kızlarım" ifadesinde kastedilenin kendi öz kızları veya kavminin kızları olabileceğini söyleyerek farklı görüşlerde bulunmuşlardır.

---

155 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/212; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/343.
156 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/212; İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/262; Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/115.
157 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/78.
158 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/213.
159 İlgili ayet için bkz. Tahrîm 66/10.
160 Hicr 15/ 67-72
161 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/78; Hicr 15/71.

Misafirlerini kavminden korumak için onlara kızlarıyla nikahlanmalarını teklif etmiştir diyen müfessirlere göre: Katâde, Lût Peygamber kavmine kendi öz kızlarıyla evlenin diyerek onları kötü niyetlerinden vazgeçirmek istediğini söylemiştir.[162] Sizin için daha temiz olan erkekler değil işte öz kızlarım diyerek onlarla nikahlanmalarını teklif etmiştir.[163] O dönemde Müslüman olan kadınların Müslüman olmayan erkeklerle evlenmeleri caizdi.[164]

Mücâhid ve Saîd b. Cübeyr'in de kabul ettiği diğer müfessirlerin görüşü ise: Lût Peygamber kavminin erkeklerine kızlarım dediği eşlerini bırakarak neden haram olana yöneldikleri şeklinde yorumlamışlardır.[165] Kur'an'da bu konu şöyle geçmektedir: *"Rabbinizin, sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıyor da insanlar arasından erkeklere mi yanaşıyorsunuz? Siz gerçekten haddi aşan bir topluluksunuz."*[166] *Allah Teâlâ "Peygamber hanımları, müminlerin analarıdır"* buyurmuştur.[167] Buna göre peygamber eşleri müminlerin anaları ise peygamberler de babaları gibidir. Dolayısıyla peygamberlerin kavmindeki kızlar da kemdi kızları sayılır demişlerdir.[168] Çoğunluğun kabul ettiği görüş de budur. Ayrıca ayette geçen kızlarım ifadesi çoğuldur. Lût Peygamber'in kapısına dayanan kavminin erkekleriyle evlendirecek çok sayıda kızı yoktur. Hz. Lût'un az sayıdaki kızlarını kapısına dayanan kavmindeki erkeklerin hepsiyle evlendirmesi mümkün olmadığına göre olsa olsa kendi eşlerinden bahsettiği veya kavmindeki bekar kadınlarla evlendirmeyi düşünmüş olması kuvvetli ihtimallerdendir.[169] Ayette, kavmin erkeklerinin eşlerini bırakıp erkeklere yaklaştığını söylemesinden anlaşılmaktadır ki bu sapkın davranışta bulunan erkelerden evli olanlar da vardır.

Kavmi, Hz. Lût'a kendilerinin ne istediğini bildiğini söyleyerek, kadınları değil evindeki erkek misafirleri istedikleri ayette belirtilmiştir.[170] Hiç utanıp çekinmeden ne istediklerini Lût Peygamber'in bildiğini ona söylüyorlardı. Mevdûdî'ye göre bu durum onların, temizliğin doğal yolunu bırakıp pisliğin doğal olmayan yolunu seçmekle kalmayıp,

---

162 Elmalılı, *Hak Dini Kur'an Dili,* 4/555.
163 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 2/413.
164 Mukātil b. Süleymân, T*efsîrü'l-Kebîr*, 2/372; Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/213; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/343.
165 Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/115*;* Elmalılı, *Hak Dini Kur'an Dili,* 4/555.
166 Şuarâ 26/165
167 Ahzâb 33/6
168 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 13/81; İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm,* 5/126.
169 Faruk Tuncer, "Hz. Lût'un Kavmine Karşı Kızlarını Sunmasının Anlamı", *İstanbul Üniversitesi İslami İlimler Dergisi* 26 (2012): 111-136.
170 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/79.

tatminin doğal yoluyla tüm ilgilerini kestiklerinin deliliydi.[171] Lût Peygamber onların ne istediğini biliyordu. Bu sebeple misafirlerini onların kötü şehevi isteklerinden korumak için tavsiyede bulunup misafirlerinin yanında rezillik çıkarmamaları için kapının arkasından kavmini vazgeçirmeye çalışmıştı. Kavminin erkekleri Hz. Lût'un dediklerini umursamayıp duvara, çatıya tırmanıp içeri girmeye çalışmıştır. Lût Peygamber'in misafirlerini güzel ağırlamak, onları korumak ve rahat ettirmek için kavmine karşı zor bir mücadele verdiği görülmektedir.

Hz. Lût'un çabasına rağmen çirkin isteklerinden vazgeçmeyen kavminin durumu ayette "*Ömrüne andolsun ki onlar şehvetten gözleri dönmüş hâlde, sarhoşlukları içinde bocalayıp duruyorlar. Bu durumda asla seni dinlemezler"* dediler.[172] Bazı alimler ayette Allah'ın elçisi Hz. Lût'un hayatı için yemin ettiğini söylemektedir. Alimlerin bazısı ise bu yeminin Hz. Muhammed (s.a.s.) için edildiğini kabul etmektedir. Allah bu kavmi şehevi arzularının sarhoşluğunda bocalayanlar olarak görmüştür. Nitekim Cevziyye, bu sarhoşluk gibi aşk sarhoşluğunu içki sarhoşluğuna benzeterek şiirde:

"Boş arzu ve isteklerin sarhoşluğu sürer de gider

"Bilinmez ki ne zaman iyileşir de aklı başına döner" demiştir.[173]

Lût Peygamber, misafirlerini korumak için kavmini helal olanı yapmaya teşvik etmiş, kötü düşüncelerinden vazgeçmeleri için nasihatte bulunmuş fakat kavmi hep yaptığı gibi ona karşı çıkmıştır. Kavminin bu tutumu karşısında Hz. Lût: *"Keşke size karşı koyacak bir gücüm olsaydı, ya da sağlam bir desteğe dayanabilseydim"* demiştir.[174]

Lût Peygamber bu kavmin insanlarından olmayıp sonradan bu kavme gelerek yerleşmiştir. Bu kavimden bir kadınla evlenerek küçük bir aile kurmuştur. Ancak kavmin içinden köklü bir aileye mensup değildir. Kavmin içinden onu destekleyen hiç kimsenin olmaması Hz. Lût' u yalnız ve güçsüz hissettirmiştir.

Lût Peygamber, kavmine karşı gücünün ve sığınacağı güçlü bir kimsenin olmadığından başarısız olduğunu düşünerek üzülmektedir. Zemahşerî bu ayete: "Eğer gerçekten kendi başıma size karşı koyabilseydim veya ben, dayanabileceğim güçlü birine gidip

---

171 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 2/415.
172 Hicr 15/72
173 Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb ez-Züraî ed-Dımaşkī el-Hanbelî, *Bedâ'i'u't-tefsîr*, trc. Mehmed Emin Çimendağ (İstanbul: Polen yayınları, 2011), 2/477.
174 Hûd 11/80

dayanabilseydim, ondan, onun yardımından yararlanabilecek birini bulsaydım, onun sayesinde bunu önleyebilirdim, bu çirkinliğin önüne geçebilirdim. O da beni sizin kötülüğünüzden korurdu" şeklinde mana vermiştir.[175]

Bu konuda Resulallah (s.a.s.) buyuruyor ki: "Allah Teâlâ'nın rahmeti Lût'un üzerinde idi, Lût (a.s.) sağlam bir kale olan Allah azze ve celleye sığınmıştı. Allah ondan sonra gönderdiği peygamberlerde ise mutlaka kavminin desteği ile göndermiş[176] ve kalabalık bir aşirete sahip olmuşlardır.[177]

Elçiler, Hz. Lût'un kavmine karşı çabasını ve hissettiği çaresizliği görünce kendilerinin Allah'ın gönderdiği elçiler olduğunu açıklayarak *"Ey Lût! Biz Rabbinin elçileriyiz, onlar sana ilişemeyecekler"* demişlerdir.[178] Elçiler Hz. Lut'a, *"kapıyı aç, bizi kavminle yalnız bırak"* dediler. Rivayete göre Cebrâil, kanadının ucuyla yüzlerine çarptı ve gözlerini kör etti. Gözleri hiçbir şey görmez olan bu ahlaksız kavim yolun ne tarafta olduğunu ve nereden gideceklerini bilemediler.[179] *"Kaçın Lût'un evinde sihirbazlar var"* diyerek bağırdılar ve *"sabah olunca ona gösteririz"* deyip Lût Peygamber'i tehdit ederek kaçışmışlardır.[180]

Bu konu Kur'an-ı Kerim'de şöyle geçmektedir: *"Andolsun, onlar onun (meleklerden olan) misafirlerinden nefislerindeki kötü arzuları tatmin etmek istediler. Biz de onların gözlerini silme kör ettik. Haydi azabımı ve uyarılarımı tadın! dedik."*[181]

1.4.3. Lût Peygamber ve Ailesinin Sodomdan Ayrılması

Lût Peygamber'in kapısına dayanmış olan kavmini gönderen elçi melekler, Hz. Lût ve ona inanan ailesinin bu beldeyi terk etmesini söylemişlerdir: *"Geceleyin bir ara, ailenle beraber yola çık; karının dışında kimse geri kalmasın. Doğrusu onların başına gelen onun başına da gelecektir."*[182] Karısı ise hep yanında olduğu kavmin insanlarıyla birlikte helak olacaktır.

---

175 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/216.
176 İbn Kesir, *Tefsîrü'l-Ḳur'âni'l-ʿaẓîm,* 5/127.
177 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/263.
178 Hûd 11/81
179 Elmalılı, *Hak Dini Kur'an Dili,* 7/354.
180 Zemahşerî, *el-Keşşâf ,* 4/217; İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/261; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/344.
181 Kamer 54/37
182 Hûd 11/81

Oradan çıkan kişiler hakkında ayette "*Zaten orada, kendini Allah'a vermiş sadece bir tek ev halkı bulduk"* denmiştir.[183] Bazı tefsirlerde geçen rivayetlerde ise, o beldeden çıkanların Lût Peygamber ve sadece onun iki kızından ibaret olduğu söylenmiştir.[184] Said b. Cübeyr'e göre orada bulunan inanmış olan ev halkı, on üç kişidir.[185] Bir başka rivayette de Hz. Lût' a kavminden sadece kızları ve az bir insan iman etti denmiştir.[186] Kurtulanlar az kişi, yok olanlar ise çok kişidir.[187]

Elçi meleklerin Lût Peygamber ile konuşması Hz. İbrâhim ile konuşmasında olduğu gibi gerçekleşmiştir. Önce müjde sonra inzar da bulunmuşlardır. "*Lût ve ailesini kurtardık*" ardından da "*yaşadıkları şehrin altını üstüne getirdik*" demişlerdir. Elçi melekler, onları kurtarmayı bir sebebe bağlamamış ancak kavmin helak edilmesini "yapmakta oldukları fâsıklık" sebebine bağlamışlardır.[188]

Ankebût suresinde geçen "*Biz, onu ve ailesini elbette kurtaracağız*"[189] ayetinde niçin kurtarılacakları açıklanmamıştır. Devamında inen ayette ise *"şüphesiz biz, bu memleket halkı üzerine, fâsıklık ettiklerinden dolayı gökten bir azap indireceğiz"*[190] denilerek kavmin azaba uğramasına, sebebiyle birlikte yer verilmesi buna örnektir.

Elçi melekler Lût Peygamber'e, bu beldeden çıkacağı zamanı ve ailesinin arkasından yürümesini söylemişlerdir. Bu durum ayet-i kerimede*: "Gecenin bir bölümünde aile fertlerini yola çıkar, sen de arkalarından git. Hiçbiriniz arkaya bakmasın. Emrolunduğunuz yere doğru geçin gidin"*[191] olarak geçer. Gecenin bir bölümü ifadesine, "gecenin sonuna doğru yürümek, hareket etmek ve yol almak" denildiği gibi "gecenin hareket etmeye elverişli olan bir bölümü geçtikten sonra" şeklinde de manalar verilmiştir.[192]

Yola gecenin sonuna doğru çıkılması ve kavmin başına gelenleri görmemeleri veya gürültüleri sebebiyle arkalarına dönüp duraklamadan devam etmeleri veya baktıkları

---

183 Zâriyât 51/36
184 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/264; Fîrûzâbâdî, *Tefsîri İbn ʿAbbâs,* 2/339; Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menşûr* 13/632; Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 6/168.
185 Süyûtî*, ed-Dürrü'l-Menşûr,* 13/632; Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 8/378.
186 İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 6/701.
187 Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* 6/165.
188 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 18/17.
189 Ankebût 29/32
190 Ankebût 29/34
191 Hicr 15/65
192 Zemahşerî, *el-Keşşâf*, 4/567.

takdirde kendilerine de isabet etmemesi için arkalarına bakmamaları söylenmiştir.[193] Lût Peygambere de kimsenin geride kalmamasından emin olması ve hiç durmadan yollarına devam etmeleri için onların arkalarından yürümesi söylenmiştir. Ancak Hz. Lût'un karısı istisnadır. İnsanları soyları değil amelleri kurtarır. Lût Peygamber'in eşi olması çirkin amellerde bulunan kavminin yanında yer alması sebebiyle onun da helaka uğramasına engel olmamıştır.

Lût Peygamber'in eşinin kendisiyle birlikte o bölgeden çıkmasına dair iki farklı görüş bulunmaktadır: Birinci görüşe göre, "*karının dışında kimse geri kalmasın*" ayetinde yer alan اِلَّا امْرَاَتَكَ ifadesi merfu olarak okunursa mana: Karısı da Hz. Lût ile yola çıkacaktır. O şehirden ayrılan aile bireyleri arkalarına bakmamaları gerektiğini biliyordu ancak eşinin bundan haberi olmayıp azabı duyunca arkasına dönerek "Eyvah kavmim!" deyip arkasına bakacaktır.[194] O da kavmiyle birlikte helak olmuştur. İkinci görüşe göre ise اِلَّا امْرَاَتَكَ ifadesi mansub olarak okunduğunda mana: Hz. Lût eşine gideceklerini haber vermemiş ve onlarla birlikte gitmediği şeklindedir. En iyisini Allah (c.c.) bilir.

Kur'an-ı Kerim'de ayette, *"Emrolunduğunuz yere doğru geçin gidin"* denmiştir. Bazı alimlere göre, gittikleri yer hakkında şunlar söylenmiştir:

İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre gidecekleri yer Şam'dır.[195] Bir rivayete göre o gidilen yer Şam ve Mısırdır.[196] Gidilen yerin Ürdün veya Mısır olduğu da rivayet edilmektedir.[197] Başka bir rivayete göre, Gur-i Zağr dedikleri Suur kasabasına gitmişlerdir.[198]

İbn Asâkir ve İshâk b. Bişr' den rivayetle Zührî buyuruyor ki: "Allah Teâlâ Hz. Lût (a.s.)'ın kavmini helak etmesi sonucunda Lût (a.s.) amcası İbrâhim Peygamber'in yanına giderek ömrünün sonuna kadar onunla birlikte yaşamıştır.[199]

---

193 Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 5/456.
194 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/218.
195 Celâleddin el-Mahallî ve Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hûdayrî es-Süyûtî eş-Şâfiî, *Tefsîrü'l-Celâleyn*, trc. Talha Alp, (İstanbul: Yasin Yayınevi, 2011), 3/90; Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/281; Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri,* 4/1738.
196 Beyzâvî, *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl* 3/149; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/743.
197 Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri,* 4/1738.
198 İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/265.
199 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 6/445*;* Köksal, *Peygamberler Tarihi,* 1/258.

Lût Peygamber o kavmin içinde yirmi dokuz yıl kadar yaşamıştır.[200] Hz. Lût'un seksen yaşında Hicazda vefat ettiği söylenmektedir.[201]

1.4.4. Azgın Kavmin Helak Edilmesi

Lût Peygamber, kavmini doğru olanı yapmaya davet etmiş ve içinde bulundukları kötü durumdan vazgeçirmek için yaptığı tüm uyarılara rağmen kavmi onu ve dediklerini umursamamıştır. Haktan saparak arzularının esiri olmuş olan bu topluma yapılan uyarılar fayda vermeyerek kaçınılmaz son ile yok olmuşlardır. Bir toplumda peygamberin çağrısına olumlu cevap verecekler kaldığı sürece o toplum helak edilmez ancak toplumdan bütünüyle ümit kesilmişse artık o toplum helak edilmeyi hak etmiştir.[202] O kavimde inananlar var ise onlarla helak edilmez. Lût Peygamber ve ona inananlarda olduğu gibi Allah onları kavimden çıkartır. Yalnızca azabı hak edenler helakı yaşarlar.

Allah insanları yapmış oldukları inkâr, fâsıklık ve azgınlıkları nedeniyle cezalandırmıştır. İnsanların başına gelen bu cezalar sebepsiz yere değil insanların kendi elleriyle yapıp ettikleri sonucunda gerçekleşir. Allah hiçbir kuluna veya topluma zulmetmez.[203]

Lût Peygamber'in kavminin helak edilmesiyle ilgili elçi meleklerle arasında geçen konuşma Kur'an'da şu şekilde geçmektedir: *"Onların azabla buluşma zamanı sabahtır. Sabah yakın değil midir?"*[204] Lût Peygamber helakın hemen olmasını düşünmüştür. Elçi melekler de sabah vakti zaten yakındır demişlerdir. Hz. Lût'un ailesiyle kavmini terk etmesi sabah vaktine yakın bir vakitte gerçekleşmiştir. Onlar çıktıktan sonra helak gerçekleşecektir.

Kur'an'da kavmin helak olduğu zamanı belirten ayetlerde "مُشْرِقِينَ" (güneş doğarken, tan yeri ağarırken)[205] ve "صَبَّحَهُمْ"[206] (sabah) kelimeleriyle ifade edilmiştir.

---

[200] Köksal, *Peygamberler Tarihi,* 248.
[201] Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri,* 4/2166.
[202] Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'an Tefsiri,* 4/96.
[203] Abdulbaki Güneş, "Kur'an'da Sünnetullah ve Toplumların Çöküş Nedenleri", *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 5, sy.1 (Ağustos 2005): 86.
[204] Hûd 11/81
[205] İlgili ayet için bkz. Hicr 15/73.
[206] İlgili ayet için bkz. Kamer 54/38.

Lût Peygamber'in kavminin helakından bahseden diğer sureler: Hicr,[207] Şuarâ,[208] Neml,[209] Ankebût,[210] Sâffât,[211] Zâriyât[212] ve Kamer[213] dir. Sâffât suresinde kavmin helakı için sadece beklenen azabın geldiği söylenmiştir. Ancak diğer surelerde helakın ne şekilde olduğuna dair ayrıntılara yer verilmiştir.

Kavmi bekleyen azab çığlık ile başlamıştır. *"Tanyeri ağarırken, çığlık onları yakalayıverdi."*[214] Bu çığlık Cebrâil'in çığlığıdır.[215] Güneşin doğmasıyla çığlık sesi, kavmi hiç beklemedikleri anda uykularından korkuyla uyandırmıştır.

Çığlığın ardından, *"Emrimiz gelince oranın altını üstüne getirdik. Üzerine de Rabbinin katında işaretlenmiş pişirilmiş balçıktan taşlar yağdırdık"*[216] ayetinde olduğu gibi şehrin altı üstüne getirilmiştir. Altının üstüne getirilmesinin şu şekilde gerçekleştiği rivayet edilmiştir: "Cebrâil bir kanadını o bölgenin altına sokup yukarı doğru kaldırınca, gök ehli köpeklerin havlamalarını, horozların ötüşünü duymuştur. Cebrâil, kaldırdığı o bölgeyi bu defa o kavmin üzerine tersine kapatmıştır. Sonra da Allah üzerlerine taş yağdırmıştır."[217]

Başka bir rivayete göre, "Cebrâil, Sodom kavminin yaşadığı bölgeyi kaldırıp göğe yükseltmiş ve gök ehlinin zikirlerini işitmişlerdir. Göğe kaldırılan Sodom kavmi tekrar yerin dibine girdirildi" denmiştir.[218] Bu bölgedeki arazi, mekân, iş yerleri de dahil her şey alt-üst edildi. Mücâhid'in rivayetinde helak gerçekleşirken, ilk alt edilerek dibe geçen yerlerin en yüksek yerler olduğunu söylenmiştir.[219]

Şehir alt-üst edildikten sonra üzerine taş yağdırılmıştır. Bursevî, Lût Peygamber'in kavmini Salih Peygamber'in kavminin şiddetli çığlıktan sonra zelzele yaşamasına benzeterek, kavmin altı üstüne getirildikten sonra taş yağdırılmasının cezalandırılmanın tam bir şekilde gerçekleşmesi için olduğunu söylemiştir.[220] Taş yağmurunun, kavmin altı

---

[207] İlgili ayetler için bkz. Hicr 15/ 65-77.
[208] İlgili ayetler için bkz. Şuarâ 26/170-275.
[209] İlgili ayetler için bkz. Neml 27/57-58.
[210] İlgili ayetler için bkz. Ankebût 29/33-35.
[211] İlgili ayetler için bkz. Sâffât 37/134-136.
[212] İlgili ayetler için bkz. Zâriyât 51/33-37.
[213] İlgili ayetler için bkz. Kamer 54/37-39.
[214] Hicr 15/73
[215] Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/571; Süyûtî, *Tefsîrü'l-Celâleyn,* 3/93; Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 4/414; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/746.
[216] Hûd 11/82-83
[217] Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 4/218; İbn Acibe, *el-Baḥrü'l-medîd,* 4/345; Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/116.
[218] Sâbûnî, *Ṣafvetü't-tefâsîr,* 3/282.
[219] İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/265.
[220] Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 4/163.

üstüne geçirilirken ölmeyenler veya helak sırasında orada olmayanlar için gerçekleştirildiği de ifade edilmiştir.[221] Ancak Sodom kavmi helak edilirken, Allah'ın önce taş yağdırdığı sonra şehrin altını sütüne getirdiği de söylenmektedir. Yağdırılan taşın özellikleri Kur'an'da bazı ayetlerde detaylı anlatılırken bazı ayetlerde yüzeysel anlatılmıştır.

Helak olan kavmin sadece, "üzerine yağmur yağdırıldı" ifadesi geçen ayetler şu şekildedir:

"Geriye kalanların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki! Suçluların sonunun nasıl olduğuna bir bak!"[222], *"Üzerlerine de yağmur yağdırdık. Uyarılan fakat yola gelmeyenlerin yağmuru ne kötü idi!"*[223] ve *"Geride kalanların üzerlerine bir yağmur yağdırdık. Uyarılan fakat yola gelmeyenlerin yağmuru ne kötü idi!"*[224]

Ayetlerde geçen yağmur gerçek anlamda doğa olayı olan yağmur değildir. Fâsık kavmin üstüne gönderilen taşların şiddeti ve hızı yağmura benzetilmiştir. Benzer şekilde *"Biz de üzerlerine taş savuran bir rüzgâr gönderdik"*[225] ayetinde de taşların şiddeti rüzgâra benzetilmiştir.

Kur'an'da detaylı olarak, yağan taşların özelliğinden bahseden ayetler ise şunlardır:

"Buyruğumuz gelince oraların altını üstüne getirdik; üzerine Rabbinin katından, işaretli olarak yığın yığın sert taş yağdırdık. Bunlar zalimlerden hiçbir zaman uzak olmayacaktır,"[226] *"Onların altını üstüne getirdik. Üzerlerine de balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık,"*[227] *"Biz suçlu bir kavme, üzerlerine çamurdan, pişirilmiş ve Rabbinin katında haddi aşanlar için işaretlenmiş taşlar yağdırmak için gönderildik."*[228]

Bu ayetlerde geçen "سِجِّيلٍ" (çamurdan pişirilmiş taş) sonradan Arapçalaştırılmış Farsça bir kelimedir ve hakkında farklı tanımlamalar yapılmıştır. Bunlar:

"Son derece sert olan taş ve çamur, koca gibi büyük taşlar, sert taş, onların üzerine salıverilmiş olan, akıtma ve dökme bakımından tıpkı bir bağışın dökülmesi gibi, Allah

---

221 Taberî, *Târîḫu'l-ümem ve'l-mülûk,* 1/422.
222 A'râf 7/84
223 Şuarâ 26/173
224 Neml 27/58
225 Kamer 54/34
226 Hûd 11/82-83
227 Hicr 15/74
228 Zâriyât 51/32-34

Teâlâ'nın bu kavim için belirlediği ceza; cehennem, en yakın sema, çamur ve taş yeri yani belli bir dağ" şeklindedir.[229]

"مُسَوَّمَةً" kelimesi belirlenmiş, damgalanmış, işaretlenmiş taş anlamına gelir. Bu taşlar Allah tarafından işaretlenmiştir. Böylece taşların düzensiz bir şekilde savrulmadığı, nereye düşeceğinin önceden belli olduğu anlaşılır. Tesadüfen meydana gelen bir olay değil Allah'ın kudreti tasarrufuyla gerçekleşmiştir.[230]

Kavmin içinde ve dışında olan helak edilecek kişilerin isimleri taşlarda yazılıydı ve taşlar onların üstüne yağdı. İbn Ebû Hâtim'in bildirdiğine göre Kâ'b: "Kavmin üzerine yağdırılan taş yağmuru, herkese (yani kırsalda olanlara, çobanlara ve seferde olanlarına) isabet etti,"[231] demiştir.

Bir rivayette İshâk b. Bişr ve İbn Asakir'in rivayet ettiğine göre Mücâhid'e: Hz. Lût'un (a.s.) kavminde yer alan herkes öldü mü? Yoksa yaşayan var mı? Sorularına cevap olarak: Kırk gün yaşayan bir adam hariç herkes ölmüştür dedi. Kırk gün yaşayan bu adam ticaret için Mekke'de bulunan bir tüccardı. Semadan gelen taş ona isabet etmek için Harem'e gelince Harem'in melekleri bu taşa 'Geldiğin yere geri dön. Bu adam Allah'ın Haremindedir' dediler. Taş, Harem bölgesinden dışarıya çıkıp kırk gün gök ile yer arasında bekledi ve adam ticaretini bitirip Harem bölgesinden çıkınca, taş gelip kendisine isabet etti. Yüce Allah: '*Onlar zalimlerden uzak değildir*' buyurarak, taşların bu ümmetin zalimlerinden de uzak olmadığını bildirmiştir.[232]

Mevdûdî'ye göre kavmin helakı şu şekilde olmuştur: "Hz. Lût ailesiyle birlikte ayrılınca, şafak vakti korkunç bir patlama ve şiddetli bir deprem olmuş, şerli kavmin tüm evlerinin altını üstüne getirdikten sonra, volkanik patlama ve rüzgârın etkisiyle pişmiş çamurdan oluşan taşlar yağmur gibi lanetli şehrin üstüne inmeye başlamıştır.[233]

İbn Ebû Hâtim'in Vehb b. Münebbih 'den rivayetle, Hz. Lût (a.s.)'ın halkının üstüne kükürt ve ateş yağdırılmıştır.[234] Yani bir volkanik patlamanın gerçekleştiğinin kastedildiği

---

229 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 13/90-91.
230 Elmalılı, *Hak Dini Kur'an Dili,* 4/556.
231 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 6/445.
232 Zemahşerî, *el-Keşşâf,* 3/263; Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 8/129.
233 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'an,* 4/61.
234 Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 6/444.

anlaşılmaktadır. Şimşek de *"pişirilmiş taştan yağdırdık"* ayetinden anlaşılanın volkanik şiddetli bir patlama ile kavmin evlerinin lavlar altında kalmış olmasıdır, demiştir.[235]

Lût Peygamber'in kavminin helakının doğal afet veya doğaüstü bir şekilde gerçekleşmiş olabileceği görülmektedir. Her iki şekilde de Allah'ın takdiri ve bilgisi dışında bir şeyin olmadığı unutulmamalıdır.

1.4.5. Lût Peygamber'in Kavminden Geriye Kalanlar ve Lût Gölü

Kavmin helakından bahseden ayetlerden hemen sonra Lût Peygamber'in kavmi gibi günahkâr, haramlarda ısrarcı helallerde inkârcı olanların da başlarına aynı şeylerin geleceği söylenmiştir. Sonraki insanların, kavmin başına gelen bu kötü azabı dikkate almaları hususunda uyarıldıkları ayetler şunlardır:

"Geriye kalanların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki! Suçluların sonunun nasıl olduğuna bir bak!"[236]*, "Buyruğumuz gelince oraların altını üstüne getirdik; üzerine Rabbinin katından, işaretli olarak yığın yığın sert taş yağdırdık. Bunlar zalimlerden hiçbir zaman uzak olmayacaktır"*[237] ve *"Şüphesiz bunda düşünüp görebilen kimseler için ibretler vardır."*[238]

Alimler ayette geçen "لِّلْمُتَوَسِّمِينَ" kelimesi için değişik manalar vermişlerdir, bunlar: "Feraset sahibi olanlar, tahkiki bir bakışlar bakanlar, tefekkür edip inceden inceye düşünenler, ibret alanlar ve basiret sahibi olanlar" şeklinde aktarılabilir.[239]

"Şüphesiz bunda büyük bir ibret vardır. Onların çoğu ise iman etmiş değillerdir. Şüphesiz senin Rabbin, mutlak güç sahibi ve çok merhametli olandır,"[240] *"Geride kalanların üzerlerine bir yağmur yağdırdık. Uyarılan fakat yola gelmeyenlerin yağmuru ne kötü idi!"*[241] ve *"Andolsun, biz Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Var mı düşünüp öğüt alan?"*[242]

İnanmayanlara karşı ayetlerde geçen bu uyarılarla: "Onların başına gelen azabın kendisinin yaşamayacağını, ondan uzak olduğu düşünülmemesi gerektiği ifade edilmiştir. Nice peygamberlerin kavmiyle birlikte Lût Peygamber'in kavmi de beklemedikleri anda

---

235 Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'an Tefsiri,* 2/627.
236 A'râf 7/84
237 Hûd 11/82-83
238 Hicr 15/75
239 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 14/129.
240 Şuarâ 26/174-175
241 Neml 27/58
242 Kamer 54/40

azaba uğramıştır. Onların yaşadıkları bir gün sizin de başınıza gelebilir diyerek azabın karşısında yapabilecekleri bir şey kalmayacağı" söylenmiştir.[243] Hz. Lût'un kavmi kendilerini böyle bir helakın olmasından uzak gördü ve başlarına hiç beklemedikleri azap hiç beklemedikleri anda çok çetin bir şekilde gelmiştir.

Allah Teâlâ Kur'an'da, ibret alınması için Hz. Lût'un kavminin helak olduğu yerde işaretler bırakıldığını söylediği iki ayet vardır. Birinci ayet: *"Andolsun biz, aklını kullanacak bir kavim için o memleketten ibret alınacak apaçık bir delil bıraktık"* dır.[244] Ayette düşünen, tefekkür sahibi ve akıllarını kullananlara kavmin harap olmuş yurtlarının kalıntılarının bırakıldığı ifade edilmiştir.[245]

Ayette görüldüğü gibi kavimden kalan izleri aklını kullanıp düşünenlerin ibret alacağı anlaşılmaktadır. Aklını kullanıp doğru veya yanlışın ne olduğunu düşünmeyenler kendileri için ibret alacak bir şey görmezler. Zira Lût Peygamber'in kavmi de aklını kullanmadığı için bu korkunç azabı yaşamıştır.

İkinci ayet: *"Can yakıcı azaptan korkanlar için, o beldede bir işaret, bir kalıntı bıraktık"* dır.[246] Bu ayette de kavimden geriye kalan işaretlerden ancak Allah'ın azabından korkanların ibret alabileceği söylenir. Ahirete inanmayıp Allah'ın azabından korkmayanların ifadesi: "Bu insanlar zamanın getirdiği bir felakete uğramışlar. Nitekim zaman içinde başkaları da bu tür musibetlere uğramıştır. Zaman, hala mutluluk ve bedbahtlık getirmeye devam etmektedir," olmuştur. Ölümden sonraki hayata inanıp, oradan korkup endişe edenler de kavimlerden geriye kalan kalıntılardan ders çıkartarak verilen öğütlerden istifade ederler.[247]

Kur'an'da, Lût (a.s.)'ın kavminden kalan, bir işaret kalıntı olan yerin de işlek bir yolda olduğu ayetlerde belirtilmiştir. Bunlar:

"Şüphesiz sizler (yolculuklarınız sırasında) sabah akşam onların (harap olmuş) yurtlarına uğrayıp duruyorsunuz. Hâlâ düşünmeyecek misiniz?"[248]

---

[243] Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 2/415.
[244] Ankebût 29/35
[245] Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* 4/456.
[246] Zâriyât 51/37
[247] İbn Kayyim el-Cevziyye, *Bedai'u't-tefsir,* 4/74.
[248] Sâffât 37/137-138

Sabah-akşam ifadesinden bu kavmin, sık kullanılan, hep gidilip gelinen yol üzerinde olduğu anlaşılır. Ticaret yapmak için sürekli yolculuk yaptıkları bu yol, Kureyş toplumuna uzak değildir ve onlara bir uyarı niteliğindedir.[249]

"O şehrin kalıntıları işlek yollar üzerinde hala durmaktadır."[250]

Bu yol hala kullanılan, silinip kaybolmamış bir yoldur. Bu yolun nerede olduğu konusunda alimlerin görüşleri şu şekildedir:

Hicaz'dan Şam'a gidenlerin buraları görebileceği söylenir.[251] Katâde de Medine şehrinden Şam şehrine gidenlerin Hz. Lût'un halkının yurduna uğrar demiştir.[252]

Mevdûdî, O şehrin harabeleri, Hicazdan, Suriye ve Mısır'a giden yol üzerindedir demiştir.[253] Başka bir ifadesinde Mevdûdî, bu yerleri sınırlandırarak Kureyş'in tüccarlarının Şam ve Filistin'e giderken sürekli geçtikleri yerler olduğunu söylemiştir.[254]

Ayetteki ifade Kureyş toplumuna uyarı niteliğinde olduğu için sürekli kullanılan bu yolu müfessirler çoğunlukla Hicaz'dan başlatmıştır.

Lût Peygamber'in kavminden kalan işaret Ölü Denizdir, Lût Gölü de denilir. Bugün hemen hemen kesin bir şekilde, Ölü Denizin güney ucunun Hz. Lût'un kavminin başkenti olan Sodom' un yer aldığı, bölgenin şiddetli bir zelzele ile yerin dibine batması sonucu oluştuğu ve üzerine de Ölü Denizin sularının dolduğu kabul edilmektedir. [255] Hz. Lût'un helaka uğrayan kavminin Ölü Denizin dibinde olduğunun düşünülmesinden dolayı buraya Lût Gölü denmiştir. İbn Cüreyc ise, "Bu işaretler taşlandıkları pişmiş taşlardır" demiştir.[256]

Allah Lût Peygamber'in halkının ikamet ettiği coğrafyayı kötü kokan bir denize dönüştürmüştür. Allah'ın emir ve yasaklarına uymayan, peygamberlerinin tebliğini inkâr eden, nefsine uyarak Mevla'sına isyan eden kişilerden intikam almakla Allah'ın güç ve kudretinin delili niteliğindedir.[257] Ölü Deniz tuzludur, suyu kullanılmaz ve içinde hiçbir

---

[249] Zemahşerî, *el-Keşşâf ,* 4/572; Bursevî, *Rûḥu'l-Beyân*, 4/414, 7/152.
[250] Hicr 15/76
[251] Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 14/129; Bilmen, *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri,* 4/1742; Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳur'ân,* 5/459.
[252] Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr,* 12/430.
[253] Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 2/580.
[254] Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'an,* 5/41.
[255] Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 4/249.
[256] Süyûtî, *ed-Dürrü'l-Menṣûr* 13/633.
[257] İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihâye,* 1/267.

canlı yaşamadığı için Ölü Deniz denilmiştir. Çevresindeki arazi de çoraktır, üstünde hiçbir şey yetişmez.[258]

Lût Gölünün sağ tabanı 400 m derinliktedir ancak sol taraf sığdır. Bu sığ bölge bahsedilen depremle sonradan bir çöküntüyle oluşmuştur. Üstlerine taşların yağmasıyla kavim helak olmuş ve cesetleri bu denizin dibine, 400 m'lik derin çukura girmiştir. Kavmin altını üstüne getirme ile deprem sonucunda onların yerin dibine girmesi anlatılmaktadır.[259]

Lût Gölünün güneyinde yapılan araştırmalarda bazı kalıntılar bulunmuştur. 1965 yılında Amerikalı araştırmacılar, gölün güneyinde bulunan el-Lisan adında, yarımada görümündeki sonradan meydan gelmiş olan bölümün içinde yirmi binden fazla kabrin olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırma ile o bölgede daha önce büyük bir şehrin var olduğu tahmin edilir.[260] Bu tespitlerle birlikte şehrin yere battığı güçlenmektedir.

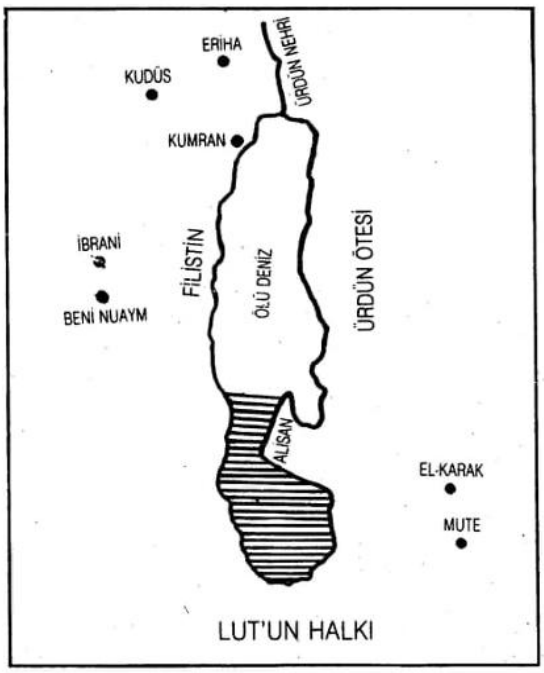
Lût Gölü'nün güneydoğusundaki kimsenin yaşamadığı, topraklarının verimsiz olduğu bu bölgede bulunan çok sayıda kalıntı bir zamanlar buranın oldukça kalabalık olduğunu göstermektedir.[261]

Lût Gölünü, Evliya Çelebi hac dönüşü sırasında görmüş ve "Buhayre-i Sidrem" başlığı altında anlattığı gölün sahillerinde yerleşim olmadığını, sadece bir kenarında bir cami ile bunun kıble yönünde 200 evli bir köy bulunduğunu, burada oturanların Müslümanlar, Ya'kūbîler ve Yahudilerden oluştuğunu söylemiştir.[262] Şu anda da Lût Gölü'nün çevresi boş olup yerleşim bulunmamaktadır.

Lût Peygamber ve ona inanlar kurtarılmış, bu sapkın, fâsık kavim topluca yaptıkları hayasızlıktan dolayı helak olmuştur. Ancak onlar yaptığı ahlaksız ilişki son bulmamış, günümüzde varlığı hala devam etmektedir.

---

258 Sâbûnî, *Şafvetü't-tefâsîr,* 3/117.
259 Müftüoğlu, *"Kur'an'da Lut Kavmi,"* 224.
260 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 5/513.
261 Abdulhalim Güneş, "Kur'an-ı Kerim ve Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Lut (as) Kıssası" (Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Konya 2006), 23.
262 Mustafa L. Bilge, "Lut Gölü", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c.27 (Ankara: TDV Yay., 2003), 230.

Şekil.1.1. Lût Peygamber'in Kavminin Bulunduğu Yer[263]

Fotoğraf 1.1. Lût Gölü'nün Kıyısında Oluşmuş Tuz Kümeleri[264]

[263] Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Kur'ân,* 4/63.
[264] Bilge, "Lut Gölü," 230.

İKİNCİ BÖLÜM

TEFSİR LİTERATÜRÜNDE EŞCİNSELLİK

Eşcinsellik, sadece bu yaşamı seçen kişiyi değil, diğer insanları da etkileyen önemli bir durumdur. Eşcinsellik aile, toplum ve hukuki alanları etkilemektedir. Bu bölümde, eşcinselliğin bu alanlardaki etkisi tefsirlerle birlikte açıklanacak ve Kur'an açısından da değerlendirilecektir. Özellikle eşcinselliği sosyal açıdan değerlendirmek için içtimai tefsirler, suç ve cezası açısından değerlendirmek için de ahkâm tefsirler ele alınacaktır. Eşcinselliğin tarihi seyri ve günümüz eşcinselleri anlatılarak kendilerini meşrulaştırmak için oluşturdukları birtakım kavramlar da eşcinselliğin daha iyi anlaşılması için açıklanacaktır. Bu konuları ele almadan önce nikah ve aileye yer vereceğiz.

2.1. Nikâh ve Aile

Nikâh, aralarında evlenmek için bir engeli olmayan erkek ile kadının süreli olmaksızın hayatlarını birleştirdikleri evlilik ilişkisidir.[265] Çok eski tarihlerden beri var olan, farklı kültürlerde ve inançlarda çeşitli şekilde yapılan evlilik, aile kurumunu ve toplumu etkileyen meşru ilişkinin temelini oluşturumaktadır. Evlilik, kadın ve erkeğin karı ve koca vasfıyla aralarında bağ kurmasını sağlar. Neslin artması, neslin korunması, fıtrata aykırı cinsi münasebetlerin önüne geçilmesi ve kadın ve erkeğin fıtratına uygun meşru olarak tatmin gerçekleştirmesi evliliğin önemli hikmetlerindendir. Karı koca arasında iffetin temelini oluşturduğu güven, sevgi ve esirgeme dugularının karşılıklı bir şekilde yaşandığı aile kurumu Allah'ın insanlara en büyük lütuflarından biridir.[266]

İmanı ve inancı sağlam olan düzgün karakterli bireyler sağlam aileleri, sağlam aile de ahlaklı ve erdemli bir toplumu oluşturur. Böyle bir ailede doğan çocuk fıtrata uygun bir

---

[265] Fahrettin Atar, "Nikah", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c.33 (İstanbul: TDV Yay., 2007), 112-117.

[266] Karaman vd., *Kur'an Yolu Tefsiri,* 4/303.

gelişim gösterir. Bozuk bir aile yapısının oluştuğu toplumlarda huzurlu bir yaşantı olması mümkün değildir

Kadın ve erkeğin nikâhlanmasıyla oluşan aile, eşlerin hayatlarını her alanda birbirleriyle paylaşmasını ifade eder. Aile, toplumu oluşturan en önemli yapıdır ve topluma göre de şekillenir. Farklı toplum yapılarının olması aile oluşumunu ve evliliği de etkilemektedir. Toplumun sahip olduğu temel ilkeler evlilik çeşitlerini ve evliliğin oluşturduğu statüyü belirlemede etkilidir.[267]

2.1.1. Nüzul Öncesi Cahiliye Dönemi Nikâh ve Türleri

Cahiliye dönemi, nübüvvet öncesi Arapların yaşayış şekillerini ifade eder. Cahiliye ifadesi, insanların o zamanki yanlış dini ve toplumsal uygulamalarında akılsızca ve cahilce davranışları için kullanılır.[268] Cahiliye döneminde aileden daha önemli olan yapı kabilelerdir. Aileler kabilenin bir parçasıdır. Cahiliye döneminde erkekler kadınlardan daha kıymetlidir. Bu dönemde bir ailede çok çocuk olması ve çocukların da erkek olması gücü simgelemektedir. Bu sebeple cahiliye döneminde erkekler çok evlilik yapmaktadır. Kız çocuklarına da değer verilmemektedir. Cahiliye döneminde kızlara değer verilmemesi doğduğunda ise rahatsızlık duyulması Kur'an-ı Kerim'de belirtilmiştir: *"Aralarından birine bir kızı olduğu müjdelendiği zaman içi gamla dolarak yüzü simsiyah kesilir. Kendisine verilen kötü müjde yüzünden, halktan gizlemeye çalışır; onu utana utana tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün? Ne kötü hükmediyorlar!"*[269]

Ayet'te de görüldüğü gibi cahiliyede kızlardan utanılmakta, erkeğin dediği sorgulanmadan kadınlar tarafından kabul edilmektedir. Kadınlar, evlenmeden önce babasına evlendikten sonra da kocasına bağlıdır. Cahiliye döneminde, kadının onuruna zarar verecek farklı evlilikler mevcuttur ancak bu yanlış uygulamaların çoğu İslamiyetle birlikte kaldırılmıştır. Cahiliye döneminde uygulanan bu nikâh türleri şunlardır:

a) Mut'a

Süreli bir evlenme çeşidi olup kadın ve erkeğin belirtilen zamana kadar birlikte yaşamasıdır. Mut'a nikâhında yuva kurmak, çocuk sahibi olmak gibi bir amaç olmayıp

---

[267] Ali Bayer, "Değişen Toplumsal Yapıda Aile", *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4, sy. 8 (2013), 102.
[268] Kenan Demirayak, *Arap Edebiyatı Tarihi-I Cahiliye Dönemi* (Erzurum: Fenomen Yay., 2019), 10.
[269] Nahl 16/58-59

büyüklerin rızasının alınmasına da gerek duyulmaz.[270] Bir erkek, Mut'a yapacağı kadına gidip Mut'a yapacağı süreyi söyler ve kadın da karşılığında bir şeyler ister, anlaşıldığında nikâh gerçekleşmiş olur.[271] Anlaşmanın süresi bittiğinde Mut'a da biter. Bu nikâha göre sürenin belirtilmesi şart olmayıp süre belirtilmeyen Mut'a üç gün geçerli olur.[272]

Mut'a ile sahih bir evlilik gerçekleşmez. Bu nikâh ile kadın ve erkek karı koca olarak adlandırılamaz. Mut'a, kadını mağdur eden erkeği merkeze alan cinsel haz ve menfaat amacıyla yapılır.[273] Bu birliktelikten doğan çocuğun babanın himayesinden ve ilgisinden uzak olması bu akdin kaldırılma sebepleri arasındadır.[274] Boşanma usullerinin olmayıp süre dolunca terk etmenin olması, mehir ve veraset hakkı gibi haklardan mahrumiyet ciddi olumsuzluklar oluşturmaktadır. Mut'a nikâhının caiz olmadığına cumhur ittifak etmiş ve yasaklanmıştır. Sadece İsnâaşeriyye mezhebi tarafından kabul görmektedir.

b) Şığâr

İki kadının karşılıklı değiştirilerek mehir almaksızın yapılan nikâhtır. Cahiliye döneminde iki erkeğin kızını, kız kardeşini veya akrabasından bir kadını karşılıklı birbirlerine vererek ayriyeten mehir vermeden oluşturulan bir evliliktir.[275] Kadınların isteklerinin önemsenmediği erkekler arasında yapılan bir anlaşmaya dayanmaktadır. Şığâr'da kadının söz hakkı olmayıp erkek egemen bir anlayış vardır.

Şığâr nikâhına, kadınların karşılıklı olarak verilmesi sebebiyle Trampa nikâh da denilmektedir. İmâm Gazâlî, erkeklerin "sen kızını bana vermen şartıyla ben de kızımı sana veriyorum" diyerek değiştirilen kadınlar birbirinin mehiri sayılır ve başka mehir vermeden Şığâr nikâhı yapılır demiştir.[276] Bu nikâh, kadını küçük düşürdüğü ve mehir hakkından mahrum bıraktığı için İslam'da yasaklanmıştır.

c) İstibda'

---

[270] Ali Osman Ateş, *İslâm'a Göre Câhiliye ve Ehl-i Kitab Örf ve Âdetleri* (İstanbul: Beyan Yay., 2021), 332.

[271] Murat Sarıcık, "Cahiliye Nikâhı Mut'a ve Diğer Cahiliye Nikâhları", *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy.3 (1996):45.

[272] Sabri Erturhan, *Temel Fıkıh Bilgileri* (İstanbul: Hikmetevi Yay., 2018), 93.

[273] Saffet Köse, *Kur'ân ve Sünnet'e Göre Mut'a Nikâhı* (İstanbul: Timaş Yay., 2014), 75.

[274] Abdullah Yılmaz, "İlga, İbka, Islah Açısından Cahiliye Dönemi Nikah Çeşitleri ve Rivayetlere Yansıması" (Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 2023), 64.

[275] Ateş, *İslâm'a Göre Câhiliye ve Ehl-i Kitab,* 343.

[276] Ahmed Davudoğlu, *Sahîh-i Müslim Tercüme ve Şerhi,* (İstanbul: "Yayınevi Belirtilmemiş", 1980), 7/257.

Cahiliye dönemi insanlarında soy, kabile, saygınlık önemli yere sahiptir. İstibda', Hz. Aişe'nin rivayet ettiğine göre, evli erkekler kadınlarını hayız hali bitip temizlendikten sonra kendisine soylu bir erkek evlat vermesi için başka soylu bir erkeğe karısını sunması ve hamile kalana kadar karısına yaklaşmamasıdır. Kadın İstibda'yı toplumun ileri gelenleri veya kabile reisleriyle yapardı.[277] İstibda' sonucu hamile olup evine dönen kadının doğurduğu erkek çocuk kendi kocasının kabul edilirdi.[278]

Cahiliye döneminde soyların birbirinden üstün olduğu inancı ayrımcılıkların yapıldığını göstermektedir. Kur'an'da üstünlüğün sadece takvada olduğu söylenmiş ve farklı soyların kabilelerin olması birbirlerinden daha değerli olduğu anlamına gelmediği aktarılmıştır.[279] Evli bir kadının başka erkekle birlikte olmasıyla zinada bulunmuş olur ki bu İslam'da haramdır, hamile kalıncaya kadar başkasıyla birlikte olması da Mut'a nikâhına benzemektedir. Bu nedenlerle İslam'da İstibda' nikâhı kaldırılmıştır.

d) Makt

Bir kişinin üvey anneyle evlenmesini ifade eden bir nikâhtır. Babasının ölmesi veya boşanması sebebiyle, büyük oğlunun üvey annesinin üstüne elbisesini atmasıyla gerçekleşen nikâhlanmadır denilmiştir.[280] Kur'an'da babalarının eşleriyle evlenilmesi yasaklanmış ve hayasızlık olduğu ifade edilmiştir.[281] Nisa suresi 22. ayette geçen "makt" kelimesinden dolayı bu evliliğe "nikah-ı makt" ve bu evlilik sonucundan doğan çocuğa da "makti" denilmiştir.[282]

Makt nikâhında mehir verilmez, kadının rızası alınmaz, hakkı gözetilmez. Eğer büyük oğul evlenmek istemezse daha küçük olan oğul ile, ölenin oğlu yoksa yakın akrabalardan olan bir erkek ile evlilik gerçekleştirilir. Bu nikâhı cahiliyede uygulayanlar olsa da iğrenç bir uygulama olarak görüp rahatsız olanlar da vardır.[283]

e) Bedel

---

277 Ateş, *İslâm'a Göre Câhiliye ve Ehl-i Kitab,* 346.
278 Sarıcık, "Cahiliye Nikâhı Mut'a ve Diğer Cahiliye Nikâhları", 59.
279 İlgili ayet için bkz. Hucurât 49/13.
280 İbn Manzûr, Ebü"l Fazl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî er-Rüveyfiî, *Lisânü"l-ʿArab*, (Beyrut: 2003), 2/ 90.
281 Ayet için bkz. Nisa 4/22.
282 Zemahşeri, el-Keşşaf, 515.
283 Cevâd Ali , *el-Mufaṣṣal fî târîḫi"l-ʿArab ḳable"l-İslâm*, (Bağdat: 1993), 4/ 638.

İki erkeğin karılarını birbirleriyle mehir olmaksızın değiştirmesi de cahiliye döneminde uygulanan nikâhlardan biridir. Bedel, "Sen karını bana gönder ben de karımı sana göndereyim" diyerek yapılır.[284] Kadınlar mehir olmadan anlaşmalı olarak birbirleriyle değiştirilir.[285] Ancak kadınları değiştirmede bir kişi aldığı kadının üzerine tekrar para da ekleyebilir.[286] Bu evlilik, İslam hukukuna göre boşanmanın ve iddet bekleme gibi unsurların olmadığı batıl bir evliliktir.[287] Zinaya benzemesi sebebiyle de kabul edilmemiştir.

2.1.2. Kur'an'da Evlilik

Kur'an-ı Kerim'de insanların erkek ve kadın olarak farklı iki cinsiyetten yaratıldığını ifade eden ayetler bulunmaktadır.[288] Ayetlerden de anlaşılacağı üzere meşru ilişki kadın ve erkek arsında geçekleşen ilişkidir. İnsanları kadın ve erkek olarak yaratan Allah onların evlenip aile kurmasını istemiştir. Aile, kişinin huzurlu olması, neslin devamı ve dinimizce kötü sayılan davranışlardan uzak durması için önemlidir.[289]

Kur'an'da nikâhlanmayla ilgili birçok ayet bulunmaktadır.[290] İslam'da nikâhın geçekleşmesi için temel unsurlar, tarafların yani erkek ve kadının olması ve icab ve kabul yapılmasıdır. Bundan da anlaşılacağı üzere aynı cinsten, eşcinsel evlilik diye bir şeyin gerçekleşmesi mümkün değildir. Temel unsurlar geçekleştikten sonra erkek ve kadın arasında hiçbir engelin bulunmaması gerekir ve şahitler huzurunda nikah gerçekleştirilir.

Cahiliye dönemi evliliklerinden temel farkı kadının hakkının gözetilmesi, ona değer vermesi ve soy birliğinin sağlanmasıdır. Mehir bunun en önemli örneğidir. İslamiyetle birlikte kadınlar evlerinken mehir bizzat kendisine verilir, asgari bir ölçüsü vardır ve kadına güvence sağlar.

---

284 Ateş, *İslâm'a Göre Câhiliye ve Ehl-i Kitab,* 346.

285 Zehra Çelik, "Nisâ Suresi Bağlamında Cahiliye Döneminde Nikâh Akdi ve İslam'da Evlilik Kurumunun Gelişimi", (Yüksek Lisans Tezi, Iğdır Üniversitesi, 2024), 35.

286 Adnan Demircan, "Cahiliye ve Hz. Peygamber Dönemi Uygulamalarıyla Nikâh", Diyanet İlmi Dergisi 49, sy. 3,(yıl belirtilmemiş) 40.

287 Elif Kübra Türkmen - Abdullah Acar, "Cahiliye ve Asr-ı Saâdetteki Evlilik Öncesi Uygulamaların İslam Hukukuna Yansımaları", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* sy.35 (2020): 315.

288 İlgili ayetler için bkz. Hucurât 49/13; Necm 53/45; Kıyâme 73/39; Nisâ 4/1; Nahl 16/72; Fâtır 35/11; Yâsîn 36/36.

289 Mehmet Âkif Aydın, "Aile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* c.2 (İstanbul: TDV Yay., 1989), 196-200.

290 İlgili ayetlerden bazıları için bkz. Bakara 2/221, 235; Nisâ 4/3,24-25; Mâide 5/5; Nûr 24/32-33; Ahzâb 33/50.

İslam'da, insanın bedensel farklılıklarda yaratılması göz önünde bulundurularak ailede erkeğe bazı sorumluluklar fazla yüklenmektedir. Ancak bu erkeğin sınırsız haklara sahip olduğu anlamına gelmez. Aile içindeki bireylere karşı saygı vardır ve onların menfaatleri gözetilir. Erkeğin ailedeki yetkisi, aile kurumundaki kararlar hakkında olup şahsi menfaatten uzaktır ve diğer bireyleri sürekli kısıtlaması müdahalede bulunması hususunda değildir. Evliliğin huzurlu ve güvenle devamı için kadının ve erkeğin birbirleri üzerinde hakları olduğu, erkeğin kadını koruyup kolladığı, bakmakla yükümlü olduğu ayetlerde aktarılmaktadır.[291]

İslam'da evlilik, eşlerin sadece cinsel birlikteliğinden ibaret değildir. Eşlerin beden, ruh, sosyal ihtiyaçlar için de sevgi, saygı ve sadâkatle birbirlerine bağlanmalarını ifade eden geniş bir ifadedir. Eşler arasında maddi ve manevi doyumu ve birlikteliği sağlamak amaçlanır. Cahiliye döneminde kız çocuğunun olduğu haber alındığında ondan utanılırken, İslamiyet'te bir insan olarak erkekte olduğu gibi kadına da değer verilmiştir. Hz. Peygamber veda hutbesinde kadınların Allah'ın emaneti olduğunu ve onların hakkının gözetilmesi gerektiğini belirtmiştir. Allah, insanı en mükemmel şekilde yaratmıştır ancak eşcinsellik de insan yaratılışına müdahale etmektedir.

2.1.3. Eşcinselliğin Aileye Etkisi

Aile, içinde bulunduğu çağdan ve toplumsal değişikliklerden etkilenmektedir. Önceleri geniş ve kalabalık sosyal bir yapıda olan aile, modern çağın getirdikleriyle birlikte daha çekirdek ve bireysel bir yapı olmaya evrilmiştir. Modernizm, aileyi küçültmekle birlikte aynı zamanda ailedeki kadın erkek rollerini etkilemiş ve aile arasındaki güçlü bağları zayıflatıp bireyleri yalnızlaşmaya itmiştir.[292]

Aileyi ifsat etmek için geleneksel değerlerden uzaklaştırılarak terbiyesiz eğitim sistemi, feminizm hareketinin artırılması, baba otoritesinin yıkılması, eşcinsel yaşamın teşviki, toplumsal cinsiyet ve cinsiyetsizliğin benimsetilmesi, hayvan sevgisi istismarı ve sanal dünya ile aileyi parçalayacak projeler oluşturulmaktadır.[293] Bireyin daha özgür olacağı adı altında bunların dayatılmasıyla aile büyük zarar görmektedir. Aileyi ifsat için yapılan bu projeler sebebiyle aile kurumunun önemi azalmış, evlilik yaşları ilerlemiş, boşanmalar

---

[291] İlgili ayetler için bkz. Bakara 2/228; Nisâ 4/34.

[292] Lamia Levent Abul, "Modern Dünyada Aileyi Korumak", *Diyanet Aile Dergisi*, sy.73 (Ocak 2025): 5-9.

[293] Mustafa Merter, *Hekaton'la Son Tango* (İstanbul: Ketebe Yay., 2023), 19-62.

artmış, çocuk doğum oranları azalmış, yaşlıların oranı artmış, farklı cinsel yönelimler ortaya çıkmıştır. Başta karşı çıkan bazı batılı ülkelerde sonradan eşcinsellik kabul edilerek lobileşme faaliyetleri başlamış ve eşcinsellik meşru görülmüş, hatta eşcinsel evlilikler ve çocuk edinme gibi uygulamalara da ABD başta olmak üzere izin verilmiştir.[294]

Sosyal medya, dijital oyunlar, dijital dizi-film platformları, sanatçılar, müzisyenler ve idol alınan kişilerin eşcinsel yönelime sahip olması ve bunun güzel bir şeymiş gibi özellikle gençlere aktarılması ile eşcinselliğe yönelim artırılmaya çalışılmaktadır. "Ben özgürüm, hissettiğim gibi yaşarım, benim bedenim, benim hayatım düşüncesiyle" eşcinselliği benimseyen gençler meşru bir aile ortamı oluşturmaktan kaçınmaktadır.

Sosyal mecralarda eşcinsellik meşrulaştırmaya çalışılarak, zihinleri bulandırılan gençler aileden ve geleneksel kültürden uzaklaşmaktadır. Kendi hayatı ve kendi istekleri ön planda olan özgür, açık fikirli ama bir o kadar da depresif ve kaygılı olan, insanlık ve ülke gibi kavramların önemini yitirdiği yeni bir ben nesli oluşmaktadır.[295] Sanal alem, insanın sınırlarını zorlar ve edep, ahlak, haya gibi duyguları ortadan kaldırır.[296] İnsana nefsi arzularına göre cinsiyette, sapkınca ve dürtülerine göre yaşaması için baskı kurar.

Modern çağda aile kurumunun yapısını bozmak ve ahlaki değerlerde çürüme oluşturulmaya çalışılmaktadır. Anne baba ve çocuklardan oluşan ailede herkesin kendine özgü özellikleri ve sorumlulukları vardır. Ailede yer alan her bireyin yeri ayrı ve özeldir. Eşcinsel savunucular, toplumda kadını erkekten aşağı görülen bir konumdaymış gibi göstererek feminizm hareketi oluşturup ailede kadın ve erkeğin birbiriyle eşit olduğunu kabul ettirmeye çalışarak cinsiyetsizleştirme politikası uygulamaktadır. Bu iki cinsiyetin birbirine karşı artıları ve eksileri vardır, birbirinden üstün değil farklıdır ve önemli olan cinsiyeti bu farklılıklarla kabul etmektir.[297]

Ailede önemli olan rekabet değil birbirini tamamlamaktır. Nitekim Allah Kur'an-ı Kerim'de, kadın ve erkeğin birbirinin kusurunu örten, bir bütünün parçaları olduğunu buyurmuştur.[298] Kadında Allah'ın cemal sıfatı, erkekte de celal sıfatının daha yoğun olması sebebiyle erkek kendisinde az olan cemal sıfatına sahip kadına yönelir, kadın da

---

[294] Bülent Dilmaç, "Aynı cinsiyet evliliklerinin Küresel Bağlamda Etkileri" *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*, (İstanbul: Kaknüs Yay., 2023), 54.

[295] Jean M. Twenge, *"Ben" Nesli,* trc. Esra Öztürk (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 75.

[296] Mustafa Atak, "Sosyal Medya ve TV ile Gençliği Eşcinselliğe Yöneltme Çabaları", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 121.

[297] Nevzat Tarhan, Kadın Psikolojisi (İstanbul: Timaş Yay., 2021), 263.

[298] İlgili ayet için bkz. Bakara 2/187.

celal sıfatı yoğun olan erkeğe yönelir ve bütünlük sağlanır.[299] Bu şekilde birbirlerini tamamlamış olurlar. Bunun aksine kadınlaşan erkekler erkekleşen kadınların oluşması cemal ve celal sıfatı dengesini bozar. Fıtrata aykırı olarak yapılan erkek ve kadın rollerindeki bu değişim, ailede dengesizliklerin oluşmasına sebep olur.

Küreselleşmek üzere olan maskülen kadın ve feminen erkek tipinin oluşturulması, ailede çocuğun kimlik oluşumunu etkilemektedir. Ailede kız çocuğun anneyle erkek çocuğun da babayla özdeşim kurması cinsel kimlik gelişimi için çok önemlidir.[300] Aile içinde erkek gibi davranan annenin ve kadın gibi davranan babanın olması, çevresini gözlemleyerek bu olumsuz örneklerle kendi cinsiyetine uygun olmayan davranışlarda bulunan çocuğun oluşmasına neden olur. Bu şekilde aile içerisindeki temel cinsiyet yapısının bozulması yani yaratılışın bozulmasına sebep olur.

İslam'da, toplumun düzenini oluşturan ailenin kurulmasına önem verilmiştir. Bir toplumun yok olması aile kurumunun bozulmasıyla başlar. Toplumdaki ahlaki bozulmayı durdurmak için de aileden başlanmalıdır.[301] Huzurun, aile bireyleri arasında güçlü bağların ve sağlıklı iletişimin var olduğu ailelerde çocukların eşcinsellik ve benzeri sapkınlıklara yönelmesi mümkün olmayacaktır.

Mutlu, huzurlu bir aile ortamının oluşturulması için aile içindeki bireylerin sorumluluklarını yerine getirmesi, birbirlerine değer vermesi, saygı, sevgi ve güvenin gösterilmesi çocuğun cinsel kimlik gelimi için önemli etkendir. Annenin baba gibi davrandığı, babanın ilgisiz bir şekilde geri planda olduğu, annenin oğluna sınırsız şefkat gösterdiği ve her ihtiyacının karşılandığı bir ailede, erkek çocuk model olarak güçlü olan anneyi örnek alır.[302] Erkek çocuk annesi gibi olmaya çalışır. Erkek görüntüsü olduğu halde duygusal olarak kendisini kadın gibi hissedebilir veya zaman içerisinde fiziksel görünüşünü de değiştirebilir. Bunun sonucunda, erkek olan babadan göremediği sevgi ve ilgiyi başka erkeğe göstermek isteyecektir. Eşcinsel dürtüsü olan çocukta erkekten hoşlanma ve erkekle ilişki kurma isteği olmaktadır. Çocukları eşcinsellikten korumak için

---

[299] Mustafa Merter- Mustafa Atak, "Nefs Psikolojisine Göre Celal-Cemal Dengesinin Bozulması ve Eşcinsellik", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 135; Mustafa Merter, *Hekaton'la Son Tango*, 60.

[300] Zeki Bayraktar, *İnterseks-Hermafrodit ve Eşcinsellik* (İstanbul: Motto Yay., 2021), 102.

[301] Hüseyin Okur, *Evlilik ve Aile* (İstanbul: Semerkand Yay., 2012), 13.

[302] Joseoh Nicolosi ve Linda Ames Nicolosi, *Anne Babalar İçin Gençlerde Homoseksüelliği Önleme Rehberi* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2011), 113-116; Doludizginorg web sitesi, "Ailemde Örnek Erkek Yoktu", erişim 13 Ağustos 2025, https://www.youtube.com/shorts/QS1fPKQJLxc?feature=share.

en önemli adım babanın erkek çocuğuna ilgi göstermesi ve ailede babanın varlığını sağlamlaştırmaktır.

Anne ve babanın çocuklarının cinsiyetine uygun davranması da önemlidir. Örneğin erkek çocuğuna kız gibi davranılması, kız olarak daha güzel olduğu söylenmesi, erkek çocuğun anne ve babasından sevgi görmek için kız gibi olmaya çalışmasına neden olur.[303] Ailenin bu davranışı çocuğun cinsel kimlik gelimini olumsuz etkileyen başka bir etkendir.

2.2. Eşcinsellik ve Bazı Kavramlar

Türk Dil Kurumunda Eşcinsellik: "Cinsel isteklerini kendi cinsinden kimselerle yatıştırmak huyunda olan kimsedir. Cinsel terslik olarak da adlandırılan eşcinsellik; erkek veya kadın olarak bir insanın libido yönelimi ve doyumu itibariyle yine kendi cinsine, sevgi ve cinsel ilişki arzusu ile dönmesidir."[304]

Eşcinsellik, insanın yaratılışına karşı çıkarak kendi sapkın cinsel duygularına göre yaratılışı değiştirmektedir. Allah insanları çift olarak iki farklı cinsiyette yaratmıştır. *"Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır."*[305] Eşcinselliği benimseyenler, insanın bu iki cinsiyetten farklı eşcinsellik gibi üçüncü bir cinsiyetin de olduğunu kabul etmektedir. Eşcinselliği daha iyi anlamak için eşcinsel hareket taraftarlarının oluşturduğu biyolojik cinsiyet, toplumsal cinsiyet, cinsel kimlik ve cinsel yönelim gibi bazı kavramları bilmek gerekir.

2.2.1. Biyolojik ve Toplumsal Cinsiyet

Biyolojik cinsiyet, kişinin doğduğu andaki cinsiyetidir. Bu cinsiyet kadın veya erkek şeklinde olup kadının cinsiyeti XX ve erkeğin cinsiyeti de XY kromozomundan oluşur. Üçüncü bir cinsiyetin olup olmadığına dair 2019 yılında Nature dergisinde yapılan bilimsel bir araştırmada dört yüz yetmiş yedi bin kişinin geni incelenmiş ve "no gey gen" yani üçüncü cinsiyete dair bir genin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.[306] Aynı şekilde yapılan "The Human Genom" insan genomu projesi 2003 yılında sonuçlanmış ve normal

---

[303] Elif Arslan, "Fıtratın Korunması ve Aile", *Diyanet Aile Dergisi*, sy.77 (Mayıs 2025), 9.
[304] Sefa Saygılı, "Genel Bakışla Eşcinsellik", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 55.
[305] Hucurât 49/13
[306] Nevzat Tarhan, "Üçüncü Cinsiyetle İlgili Bilimsel Kanıt Bulunamadı", erişim 22 Ekim 2024, https://doi.org/10.32739/uha.id.41101.

insan gen haritasında üçüncü cinsel kimlikle ilgili bir gen saptanmamıştır.[307] Ayrıca ikizler üzerinde yapılan çalışmalar da eşcinsellik diye bir genin olmadığını göstermiştir.[308] Sonuç olarak cinsiyet, biyolojik olarak kadın veya erkek olup sadece iki tane olduğu nettir. Bu bilimsel araştırmalar eşcinselliğin doğuştan olduğunu iddia edenlerin tezini çürütmektedir.

Toplumsal cinsiyet (gender) ise toplumun kişide kadın ve erkek tanımlamaları çerçevesinde onlardan beklediği roller ve sorumlulukları içermektedir.[309] Toplumsal cinsiyet, toplumdan topluma, kültüre, coğrafyaya, dönemlere göre değişiklik gösterir. Toplumun cinsiyete bakışını ifade eder. Biyolojik cinsiyetle farklıdır. Toplumsal cinsiyet kavramının biyolojiyle bir ilgisi olmayıp toplum tarafından oluşturulmuştur.

"Toplumsal cinsiyet bir kültür meselesidir, erkek ve kadınların eril ve dişil olarak sosyal sınıflandırılmasına işaret eder. İnsanların erkek ya da kadın olduğu çoğunlukla biyolojik göstergelere göre anlaşılabilir. İnsanların eril veya dişil olduğu ise aynı şekilde anlaşılamaz, ölçütler yere ve zaman göre değişiklik gösterir. Cinsiyetin değişmezliğini kabul etmek zorunludur ama böylece toplumsal cinsiyetin değişkenliği de kabul edilmelidir."[310] Toplumun kadına ve erkeğe yüklediği farklı özellikler cinsiyetlerin birinin diğerinden üstün veya aşağı gösterilmesine neden olmuştur. Bu nedenle iki cinsiyetin arasında nefret söylemleri ortaya çıkmıştır.

Toplumsal cinsiyet kavramı üç aşamalı bir süreçten geçmiştir: Birinci aşama farklı cinsel suçların dini ve örfi olarak toplumda meşrulaştırılması, ikinci aşama özellikle feminizmle birlikte kadın-erkek eşitliği oluşturulması ve üçüncü aşama lezbiyen homoseksüel, biseksüel, transseksüel gibi farklı cinsel yönelimlerin ve cinsiyetsizliğin bu kavram ile normalleştirilmeye çalışıldığı aşamalardır.[311] Özellikle LGBT[312] hareketinin yükselmeye

---

[307] Nevzat Tarhan, "Patolojik Bağımlılık Olarak Cinsellik", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri,* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 49.

[308] Christopher Doyle v. dğr., *Psikoterapi Savaşı* (İstanbul: Ayık Kitap Yay., 2022), 20-21; Peter May, "İkizler kanıtladı: Eşcinsellik Doğuştan Değil", doludizginorg web sitesi, erişim 13 Haziran 2025, https://www.youtube.com/shorts/JpfqDGpzdtM?feature=share

[309] Hülya Terzioğlu, "Toplumsal Cinsiyet Anlayışına Katkısı Bağlamında Dini Söylemin Etkisi", *Kelam Araştırmaları Dergisi* 14 sy.2 (2016): 542.

[310] Sümeyra Ünal Turan, "Toplumsal Cinsiyet Kavramı: Kapsam ve Tartışmalar", *Cinsiyet Sorunu ve Aile,* ed. Âdem Apak ve Vejdi Bilgin (Ankara: Oku Okut Yay., 2023), 51.

[311] Ercan Çiftçi, *Toplumsal Cinsiyet Feminizm ve Lgbtıq+ Eleştirel Bir Yaklaşım* (İstanbul: Kökler Derneği Yay., 2020), 23.

[312] Farklı cinsel yönelimlerin baş harflerinden oluşturulmuş en genel ifadedir. Sırasıyla Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel' dir. Hala yeni harfler eklenerek değiştirilmektedir.

başlamasıyla toplumsal cinsiyet kavramıyla kadın ve erkeğin farklılıkları ortadan kaldırılıp eşitliği savunulmaya başlanmıştır.

2.2.2. Cinsel Kimlik ve Cinsel Yönelim

Cinsel kimlik, kişinin biyolojik açıdan belli bir cinsten olduğuna ilişkin bilgiye ve karşı cinsin kimler olduğunu tanıma becerisine sahip olmak demektir.[313] Bir insan cinsel kimliğinin ilk olarak üç yaş civarında farkına varır. Cinsiyet farklılıklarını "ben kızım", "ben erkeğim" diyerek kavrar. Ancak cinsel kimlik genetik değildir, çevre etkisiyle oluşur.

Cinsel kimlik, kişinin bedenini, aklını, duygu, düşünce ve davranışlarını hangi cinsiyetle algıladığı, erkekliğe veya kadınlığa psikolojik olarak kendini ne kadar yakın hissettiğidir.[314] Yani zihninde kendini nereye konumlandırdığıdır. Cinsel kimlik oluşumu sonradan başta anne-baba olmak üzere aile üyeleri, öğretmenler ve sosyal çevre içerisinde yaşanan deneyimler yoluyla şekillenir.[315] Küçük yaşta çocukların sağlıklı cinsel kimlik oluşturması ve ergenliğe kadar cinsel kimlik bozukluğu yaşamaması için özellikle anne-babanın örnek davranışlarda bulunması, onları olumsuz etkileyecek ortam ve kişilerden de uzak tutması çok önemlidir.

Cinsel yönelim, cinsel ve duygusal olarak kişinin ilgisinin, arzularının hangi cinsiyete yönelik olduğu ile ilgili cinsel kimlik bileşenidir.[316] Cinsel yönelim, kişinin duygu ve şehevi arzularını içerir ancak davranışa geçirme, eylemsellik ifadesi yer almaz. Yani cinsel yönelimde, hissettiği belli bir yönelimi yapıp yapmamasından ziyade sadece duygusal olarak hissetmesi yeterlidir.

Cinsel yönelim türleri üç tanedir. Heteroseksüalite, Biseksüalite ve Homoseksüalite'dir.

---

[313] Çiftçi, *Toplumsal Cinsiyet Feminizm ve Lgbtıq+,* 24.

[314] Aydın Deniz Yüce, "Cinsel Yönelim ve Cinsel Kimlik Ayrımı", erişim 23 Haziran 2025, https://www.academia.edu/33766458/Cinsel_Y%C3%B6nelim_ve_Cinsel_Kimlik_Ayr%C4%B1m%C4%B1.

[315] Nevzat Tarhan, *Cinsiyetiyle Barışık Çocuklar Yetiştirmek* (İstanbul: Aile Yay., 2024), 67.

[316] Koray Başar- Şahide Yüksel, "Çocukluktan Yetişkinliğe Cinsiyet Kimliği ile İlgili Sorunlar: Uygun Değerlendirme ve İzlem", *Türkiye Psikiyatri Derneği Sürekli Eğitim/Sürekli Mesleki Gelişim Dergisi* 4 sy.4 (2014): 391.

Heteroseksüalite, kişinin karşı cinse, cinsel ya da romantik çekim hissetmesidir.[317] Erkeğin kadına veya kadının erkeğe karşı yönelimi bu şekildedir. İnsanlar arasında heteroseksüel yönelim çoğunluktadır. Toplum teşvik eder ve fıtrata uygun olan da budur.

Biseksüalite, kişinin her iki cinsiyete yönelimidir. Yani "hem heteroseksüel hem eşcinsel" yönelimi ifade eder. En az kabul gören cinsel yönelimdir.

Homoseksüalite (eşcinsellik), bir erkeğin kendi cinsine karşı cinsel yönelimidir. Erkek eşcinsel yönelimi olanlara gey de denilmektedir. Eşcinselliğe dini açıdan Lût Peygamber'in kavminden dolayı "lûtîlik" de denilir ancak bu çirkin yönelimin bir peygamberin adıyla anılması doğru değildir. İslam hukukunda ise bu fiil "livata" olarak adlandırılır.

Eşcinseller, biyolojik cinsel kimlikleri ile tercih ettikleri cinsel rolleri arasındaki farktan rahatsız olmazlar.[318] Eşcinsel kişi, erkek görünümüne sahip olduğu bedenini kabul eder ancak hemcinsine de şehevi duygu benimser. "Sonuna kadar erkeğim ama cinselliği kendi cinsimle yaşarım" der. Normal yolla ilişki kurmak yerine anormal, fasit olan eşcinselliği tercih ederek özgürlüğünü yaşadığını söyleyenler, fıtrata karşı çıkarak düzeni bozmakta ve başka insanların özgürlüğünü kısıtlamaktadır.

İnsan neslinin devamı için verilen şehvet duygusu yanlış yönlendirildiği takdirde, insana ve topluma büyük zarar verecektir ve vermektedir.[319] Eşcinsel yönelimi olan bireyin yönelimine göre hareket edip etmemesi kişinin iradesine bağlıdır. Kendi iradesiyle yönelimini bastırabilir. Allah kadın-erkek cinsiyetlerini farklı özelliklerde yaratmıştır. Bir cinsiyet diğer cinsiyete göre aşağı görülmemelidir. Her iki cinsiyet de değerlidir. Kişinin biyolojik cinsiyetini şikâyet etmesi değil sevip kabullenmesi gerekir.

2.3. Tefsirlerde Eşcinsellik

Tefsirlerde eşcinsellik, Kur'an'da ifade edildiği gibi haddi aşan, ahlaksız ve sapkın bir fiil olarak görülmüştür. Eşcinsellik, onu benimseyen kişiyle birlikte diğer insanların yaşamını da etkileyen önemli bir cinsel bozukluktur. Bu sebeple ilk defa Lût Peygamber'in

---

[317] Mustafa Atak, "Cinsel Kimlik Karmaşasında Fıtrat Psikolojisi Merkezli Yaklaşım", *Dergi Park* 8 sy.3 (2024): 488.

[318] Nevzat Tarhan , "Cinsel Kimlikler Doğuştan mı Edimsel mi", *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*, (İstanbul: Kaknüs Yay., 2023), 24.

[319] Kevser Ölmez, "Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de Eşcinsellik" (Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, 2021), 8.

kavminin yapmış olduğu eşcinsellik, toplumsal boyutunu, hüküm ve ceza konularındaki durumunu görmek için içtimai tefsirler ve ahkâm tefsirleri açısından ele alınacaktır.

2.3.1. İçtimai Tefsirlerde Eşcinsellik

Lût Peygamber'in kavminin sapkınlığı toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü Lût Peygamber döneminde erkek erkeğe ilişki toplumun tamamı tarafından yapılarak yaşantı haline getirdikleri bir fiil olmuştur. Bu sebeple çağın toplumsal sorunlarını Kur'an ışığında ele alan içtimai tefsirlerin bu konuya bakışı önemlidir. Bu konu, önemli içtimai tefsir müfessirlerinden Reşîd Rızâ, Seyyid Kutub ve Mevdûdî' nin görüşleri ile ele alınacaktır.

Eşcinselliği Reşîd Rızâ, insan fıtratına yapılan bir cinayet,[320] Mevdûdî, korkunç bir toplum suçu,[321] Seyyid Kutub ise hayata karşı çıkma olarak ifade etmiştir.[322] Kutub, eşcinselliğin anormal bir davranış olduğunu söyleyerek toplumda yayılıp alışkanlık haline gelmesi ve içlerinde kadınların da olduğu halde, onlarla evlenebilecekken bu sapkınlığın benimsenmesini "beşer topluluklar tarihinde meydana gelen gerçekten garip ve tuhaf bir hadise" olarak nitelendirmiştir.[323] Aynı zamanda Kutub, bu kavmin sapkın fiilini açıklamanın bile insan tabiatına aykırı anormal bir şey olduğunu göstermek için yeterli olduğunu söylemiştir.[324]

Sodom kavminin yapmış olduğu cinsi sapkınlığın insanlığa ve topluma birçok olumsuz sonuçları olduğu görülmektedir. Ayetlerde geçen bu olumsuzluklar ve müfessirlerin görüşleri şu şekildedir:

Sodom kavmi erkeklere yaklaşarak, yol keserek, toplantılarda bir araya gelip topluca ahlaksızlık yapmaktadır.[325] Ahlaksızlığın gizlenmeden açıkça yapılması, insanlar arasında yaygınlaştırılması, toplumda edep ve ahlakı bozarak insanlığa büyük sorun oluşturur. Bu kavmin işlediği sapkınlık toplumun gelişimini ve huzurunu bozmaktadır. Rızâ, toplumun gelişimi ve huzurunun şehveti amaç edinmekle değil, ancak meşru evlilik kurarak helal bir ilişkiyle ve anne-baba olmakla gerçekleştirilebileceğini söylemiştir.[326]

---

320 Reşîd Rızâ, *Tefsîrü'l-Menâr,* 9/406.
321 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳurʾân,* 2/60.
322 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 8/238.
323 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 11/159.
324 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 11/161.
325 İlgili ayet için bkz. Ankebût 29/29
326 Reşîd Rızâ, *Tefsîrü'l-Menâr,* 9/407.

Lût Peygamber kavmine rağmen kendisine gelen misafirleri evinde ağırlamış ve kavmine karşı onları korumaya çalışmıştır. Misafirler ilk Hz. İbrahim'e geldiğinde o da yemek hazırlatarak misafirlerine ikramda bulunmuştur.[327] Çünkü misafiri ağırlamak önemli toplumsal değerlerdendir. Sodom kavminin misafirlere karşı tutumu ise ahlaksız davranışlarını onlara yapmak isteyerek rezillik çıkartmak olmuştur.[328] Mevdûdî, kavmin bu ahlaksız niyetlerini hiç utanmadan Lût Peygamber'e söylemesini onların toplum olarak namus, haya gibi duygulardan yoksunluğunu ahlaksızlığın en aşırısı olarak nitelendirmiştir.[329] Bir toplumun değerlerinin yok olmasıyla fiziki hastalıklarla birlikte ruhsal hastalıkların da ortaya çıkacağını söyleyen Kutub ise, insanlar arasında bu kötü durum yaygınlaşarak hastalıklı bir toplum oluşur demiştir.[330]

Sodom kavmi, kadınları bırakıp erkeklere yaklaşan cahil bir kavimdir.[331] Onlar, akıllarını kullanmayacak derecede şehevi arzularının peşine düşmüştür. Kutub, onların bu cahilliği için, fıtratı bilmeyen veya bile bile fıtratın dışına çıkarak tuhaf davranışta bulunan her türlü hukuka karşı çıkan beyinsiz ve ahmaklar demiştir.[332] Şehevi arzularını eşcinsellikte bulunarak yerine getirenlerin yaptıklarının anormal olduğunu söyleyen Rızâ ise, eşcinselliğin insanlar arasında yayılmasıyla evliliği azalttığını ve nüfusun azalmasına da sebep olduğunu aktarmıştır.[333]

Fıtrat insanın özünde vardır. İnsan fıtratının cinsi sapıklıklardan, ahlaki ve de fıtri nedenlerden dolayı nefret ettiğini dile getiren Kutub, bunun sebebini ise insan yaratılışının Allah'ın kanunlarından olması ve bu kanunlara uyulması gerektiği ile açıklamıştır.[334] Yine başka bir ifadesinde Kutub, fıtratın Allah'ın kanunu olduğunu söylemiş ve insanlığın devamı için verilen cinsel bir güçtür demiştir.[335] Nitekim Sodom kavmi Allah'ın doğal kanununu ahlaksızlıklarıyla bozmuştur.

Bu kavim, Hz. Lût ve ona inanan ailesini temiz oldukları için memleketlerinden çıkartılmasını söylemiştir.[336] Onlar için temiz olmak kötü, iyi ve doğru olan ise

---

327 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/69.
328 İlgili ayetler için bkz. Hûd 11/78; Hicr 15/67-69.
329 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳurʾân*, 2/579.
330 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 8/237.
331 İlgili ayet için bkz. Neml 27/55.
332 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 11/161.
333 Reşîd Rızâ, *Tefsîrü'l-Menâr,* 9/407.
334 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 8/238.
335 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 6/135.
336 İlgili ayet için bkz. A'râf 7/82.

kendilerinin yaptığı sapkınlığı yapmaktı. Mevdûdî'ye göre, kavmin kendisi cinsi ahlaksızlığı yaptığı gibi herkesin de kendileri gibi olmasını isteyerek ahlak ve fazilet sahibi olan ve öyle olmaya davet eden Lût Peygamber ve ailesini tehdit etmişlerdir.[337] Bu konuda günümüze atıf yapan Kutub'a göre, *"modern cahiliye"* diye adlandırdığı günümüz toplumunu, temiz kalmaya çalışan kişilerin de kendileri gibi düşünerek her açıdan bataklığa batmalarını isteyip baskı kurduğunu ve *"her dönem cahiliyesinin"* böyle olduğunu söyler.[338]

Sodom kavminin içinde onlar gibi olmayan ve kurtulan sadece bir ev halkı olmuştur.[339] Mevdûdî, bir toplumda kötülük çoğunlukta dahi olsa inanan insanlar olduğu müddetçe helak olmaz der.[340] Ancak ne kadar mücadele edilirse edilsin kalpleri iyi ve doğru olana yönelmiyorsa helak onların üzerine gerçekleşecektir. Nitekim Rızâ, halkı helaktan kurtaracak olan şeyin fasıklık ve bozgunculuk yapmaktan arınmış bir topluluğun olmasıyla gerçekleşebileceğini söylemiştir.[341] Sodom kavmi de doğruya yönelmemesi sonucunda helak olmuştur.

Kur'an'da Lût Peygamber'in kavmi için eşcinsellikte bulunmalarından dolayı haddi aşan bir kavim olduğu söylenmektedir.[342] Haddi aşan ve düzeni bozan bu fiil, birtakım zararlar doğurur. Rızâ, eşcinselliğin yaratılışı bozmasından dolayı beden, sosyal ve edebi çok fazla zarara yol açan çirkin bir davranış olduğunu ifade etmiştir.[343] Mevdûdî de, kişinin bozuk cinsel arzusunu yerine getirmesiyle aynı zamanda birçok suçu işlediğini söylemiş ve bunları üçe ayırmıştır: Kişide ilk olarak, anlık şehvetin peşinden giderek fıtratı bozması fiziki, zihinsel ve ahlaki çöküntü oluşturur; ikincisi, sadece bozuk cinsi zevklerin peşinden koşması insanlığa ve yaşama karşı hak ve vazifelerini yerine getirmemesiyle ihanet etmiş sayılır; son olarak üçüncüsü ve en önemlisi de cinsi sapkınlığı yapıp meşru aile kurmaya yönelmemesi topluma karşı vefasızlıktır ve toplum ahlakına da zarar verdiğini söylemiştir.[344]

---

337 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳurʾân*, 6/136.
338 Kutub, *Fî Ẓılâli'l-Ḳurʾân*, 6/136.
339 İlgili ayet için bkz. Zâriyât 51/36.
340 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳurʾân*, 5/512.
341 Reşîd Rızâ, *Tefsîrü'l-Menâr,* 14/114.
342 İlgili ayetler için bkz. Şuarâ 26/1165-166.
343 Reşîd Rızâ, *Tefsîrü'l-Menâr,* 9/393.
344 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳurʾân,* 2/61.

Eşcinsellik ve yaratılışa karşı çıkan sapkın cinsel bozuklukların hepsinin insana, insanlığa ve topluma zarar verdiği görülmektedir. Toplumda ayrışmalar yaşanıp huzurun, birlik ve beraberliğin bozulmasına, insanların birbirlerine karşı kin, nefret gibi kötü duygular beslemesine, temel değerlerin yok olup sonucunda ise sosyal çöküntünün yaşanmasına sebep olur.

Mevdûdî, bazı kişiler Sodom kavmi gibi cinsi sapkınlığı yapsa da insanlığın bu fiili, her zaman ahlaksız, iğrenç ve kötü bir davranış olarak kabul edeceğini söylemiştir.[345] Nitekim günümüzde de bu sapkınlığı benimseyenler sık sık görülse de onlara karşı çıkan kişiler hala vardır ve sayıları az da olsa seslerini çıkaranlar olacaktır, tıpkı Lût Peygamber gibi.

2.3.2. Ahkâm Tefsirlerinde Eşcinsellik

Hz. Lût'un kavminin sapkınlığı hukuki olarak da karşımıza çıkmaktadır. Sodom kavmi çok defa ikaz edilmelerine rağmen cinsi sapkınlıklarından vazgeçmemeleri sebebiyle dehşetli bir şekilde helak edilmiştir. Sodom kavmi helak olmuştur ancak onlardan sonra bu sapkınlığı yapanlara ne gibi hüküm ve ceza verilmesi gerektiği önemli tartışma konusu olmuştur. Bu sebeple önemli ahkam tefsiri müfessirlerinden olan Kurtubî, Cessâs, Ebû Bekir İbnü'l-Arabî, İbnü'l Feres, Abdülaziz b. Merzûk et-Tarîfî'nin bu konudaki görüşlerine yer verilecektir.

İslam hukukunda kişinin bireysel hazzından ziyade toplumun yararını gözetmek esas olandır. İslam ceza hukukunda suç ve cezada gözetilen yarar neslin korunması iken günümüz ceza hukukunda toplumun ahlakını ve aileyi korumak değil kişinin cinsel özgürlüğünün muhafaza edilmesi kabul edilir.[346]

İslam hukukunda eşcinsellik, erkek erkeğe ilişkide bulunan Lût Peygamber'in kavminden dolayı "livâta" olarak adlandırılmaktadır.[347] Yani bu işi engellemeye çalışan Hz. Lût'un adıyla anılmıştır.[348] Günümüzde bu suça homoseksüellik ve eşcinsellik denmektedir. Eşcinsellik Kur'an-ı Kerim ve hadislerde haram olduğu kesindir ve çirkin bir fiil olarak ifade edilir. Eşcinselliğin ahirette cezası olduğu gibi dünyada da cezası vardır. Kur'an-ı

---

345 Mevdûdî, *Tefhîmü'l-Ḳur'ân,* 2/61.

346 Talip Türcan, "İslâm Ceza Hukukunda Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu Üzerine Bazı Mülahazalar", *Hitit İlahiyat Dergisi 22,* sy.1 (Haziran 2023), 55-57.

347 Yaşaroğlu, "Livâta", 198-200.

348 Ebü'l-Kāsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb el-İsfahânî, *el-Müfredât*, trc. Abdulbaki Güneş – Mehmet Yolcu (İstanbul: Çıra Yay., 2010), 5/974.

Kerimde hayasız bir fiil olduğu söylenmekle birlikte bu kişilere uygulanacak cezaya açıkça yer verilmemiştir. Ancak hadislerde cezaya yer verilmiş, hukuk kitapları ve ahkam tefsirlerinde de alimlerin içtihatlarına yer verilerek ceza tespit edilmeye çalışılmıştır.

Hz. Muhammed'in (s.a.s.) de Lût Peygamber'in kavminin aşırıya giderek yaptıkları hayasız davranışları hakkında birçok hadisi bulunmaktadır. Bu hadisler Tirmizî, İbn Mâce ve Ahmed b. Hanbel başta olmak üzere Kütüb-i Tis'a kaynaklarında ve birçok kaynakta yer almaktadır. Tespit edilen hadislerin sıhhat durumu hakkında hadis alimleri sahih, hasen ve zayıf olduğunu söylemişlerdir. Bu hadislerin bazıları şunlardır:

Peygamberimiz bir hadisinde, eşcinsellikten uzak durulması gerektiğini söyleyerek ümmetini bu kötü fiilden uzak durması için uyarmış ve Hz. Lût'un kavminin yaptığını yapmasından ümmeti adına korktuğunu söylemiştir.[349] Başka bir hadiste, Allah'tan başka bir kimse adına kurban kesen, tarlasının sınırlarını bozan, anne babasına söven, ağma kimseye yanlış yol gösteren, hayvanlarla ilişki kuran kimselere Allah'ın lanet ettiği gibi Lut Peygamber'in kavminin işlediği fiilleri yapanlara da lanet ettiğini söylemiştir.[350] Başka bir hadisinde, Peygamberimiz (s.a.s.), Lut Peygamber'in kavminin yaptığı hayasızlığı yapan görüldüğü zaman, yapanı da yapılanı da öldürün demiştir.[351] Bir diğer

---

[349] Ebû Abdullâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned,* thk. Şuayb el-Arnaût, Adil Mürşid vd., (Müessesetür-Risale, 1421/2001), 23/317, (No.15093); Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût senedde yer alan Abdullâh Muhammed b. Akīl'den dolayı isnadı zayıf demiştir. Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd Mâce el-Kazvînî İbn Mâce, *Sünen-i İbn Mâce*, thk. Şuayb el-Arnaût, Adil Mürşid vd., (Daru'l-Risaletü'l Alemiyye, 1430/2009), *"Hûdud"*, 13; bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût isnadı zayıf demiştir. Ebû İsa Muhammed b. Îsâ Tirmizî, *Sünen-i Tirmizî*, thk. Şuayb el-Arnaût, Adil Mürşid vd., (Daru'l-Risaletü'l Alemiyye, 1430/2009), *"Hûdud"*,25; bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût isnadı hasen garib demiştir. Ebû Bekr Abdullah b. Muhammed b. Ubeyd el-Kureşî el-Bağdâdî, *Ẕemmü'l-melâhî,* thk. Amr Abdülmün'im Selîm, (Kahire: Mektebetü İbn Teymiyye, 1416), 93, (No. 121). Diğer hadislerden farklı olarak bu hadiste İbn Ebü'd-Dünyâ (أَوْ عَلَى هَذِهِ الْأُمَّةِ) cümlesini eklemiştir. Ahmed b. Alî b. el-Müsennâ et-Temîmî, *el-Müsned*, thk. Hüseyn Selim Esed, (Dımaşk: Dar'ül Me'mun li't- Türas, 1404/1984), 4/97, (No. 2128). Diğer hadislerden farklı olarak bu hadiste (مِنْ بَعْدِي) kelimeleri bulunmaktadır. Aynı zamanda eseri tahkik eden Hüseyn Selim Esed isnadının hasen olduğunu söylemiştir. Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed el-Hâkim en-Nîsâbûrî, *el-Müstedrek ʿale'ṣ-Ṣaḥîḥayn,* thk. Mustafa Abdülkādir Atâ, (Beyrut: Dar'ul-Kütübi'l-İlmiyye, 1411/1990), 4/397, (No. 8057). Bu hadisi Zehebî kitabı "*Telḫîṣü'l-Müstedrek"* adıyla ihtisar etmiş ve bu hadis için sahih demiştir; Mehmet Görmez vd., *Hadislerle İslam*, (Ankara: Çağlayan Basım Yay., 2011), 125.

[350] Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, 5/26, (No. 2816); Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût'a göre isnadı sahih, hadis sahihtir. Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, 5/83, (No. 2913); Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût'a göre Abdurrahman b. Ebî'z-Zinâd'dan dolayı isnadı hasendir. Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, 5/84, (No. 2915); Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût'a göre isnadı sahihtir.

[351] Tirmizî, *"Hûdud"*, 24, (No.1523); Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût'a göre Amr b. Ebî Amr'ın İkrime'den rivayetinden dolayı isnadının zayıf olduğunu söylemiştir; İbn Mâce, *"Hûdud"*, 12, (No. 2561) .Bu eseri tahkik eden Şuayb el-Arnaût'a göre bu hadisin isnadı Amr b. Ebî Amr'ın İkrime'den rivayetinden dolayı zayıftır. Amr b. Ebî Amr saduktur. Yahyâ Muîn bu hadis için münker demiştir; Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned,* 4/464, (No. 2732).

hadisinde ise Hz. Lût'un kavminin yaptığı işi yapanın ne kadar temizlenirse temizlensin yine de pis olacağını söylemiştir.[352] Ancak bu hadislerin sıhhat dereceleri noktasında ihtilafa düşülmüştür.

Bu hadis rivayetlerini sahih kabul edenler hüküm için, yapanların recmedilerek öldürülmesi gerektiğini kabul edip had cezası uygulanması gerektiğini söylerler.[353] Ancak bazı alimler, senedde zayıf muhaddisin yer alması[354] veya rivayet lafız farklılıkların hadisi etkileyeceği için livâta cezasına had uygulanmayacağını söylemiştir.

Peygamberimizin livâta fiiline recm cezası uyguladığına dair hüküm verdiği bilinmemektedir.[355] Sahâbe döneminde livâta fiilinden dolayı ilk olarak Hz. Ebû Bekir zamanında ceza uygulanmıştır. Eşcinsellikte bulunan el-Fuae adlı adamın haberini alan Hz. Ebû Bekir sahâbeyle bir araya gelir, Hz. Ali Lût Peygamber'in kavminin yaşadığı azabı hatırlatarak ağır bir ceza verilmesi yani yakılmasını söyler ve diğer sahâbeler tarafından da ceza kabul edilir.[356] Sahâbe livâta yapanın öldürülmesinde ittifak etmiştir ancak cezanın nasıl uygulanacağı konusunda ihtilaf yaşanmıştır. İbn Abbas, evli ve bekar recm edilir hem de yüksek bir yerden atılır demiştir.[357] Hz. Ali yakma, recm ve bunun yanında üzerine duvar yıkılacağını söylemiştir.[358] Yine Hz. Ebû Bekir yakma, recm etme ve yüksek bir yerden atma olarak farklı cezalar söylemiştir.[359] Başka bir rivayete göre livâta yapan yedi kişi Hz. Ebû Bekir'e getirilmiş, evli olan dördü taşlanarak öldürülmüş, diğer üçüne ise had cezası uygulanmıştı ve bu sırada Hz. Ömer ve İbn Abbas'ın orada olduğu rivayet edilmiştir.[360] Yani yapılan uygulamaya rıza gösterip bir şey

---

[352] İbn Ebü'd-Dünyâ, *Ẕemmü'l-melâhî,* 98, (No. 136).

[353] Abdülaziz b. Merzûk et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, thk. Abdülmecid b. Hâlid el-Mübarek (Riyad-Suudi Arabistan: Mektebetü Daru'l Minhâc Lin Neşr vet-Tevzî, 1438), 3/1323, 1324.

[354] Ebû Bekr Ahmed b. Alî er-Râzî el-Cessâs, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* thk. Muhammed Sâdık Kamhâvî (Beyrut: Daru İhyai't-Türasi'l-Arabî, 1405), 7/475.

[355] Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 4/51.

[356] Ebû Bekr Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed el-Meâfirî, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* thk. Muhammed Abdülkadir Ata (Beyrut-Lübnan: Daru'l Kitâbü'l Alemiyye,1423/2003), 3/514; Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr b. Ferh el-Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân Ve'l-Mübeyyin Limâ Teżammenehû Mine's-Sünneti ve Âyi'l-Furḳān,* trc. M. Beşir Eryarsoy (İstanbul: Buruc Yay., 2003), 7/397; Ebû Muhammed Abdulmü'min b. Abdurrahim el-Ma'ruf İbnü'l Feres, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* thk. Tâhâ b. Ali b. Süreyc (Beyrut-Lübnan: Daru İbn Hazm Tabâ Neşir ve Tevzi, 1427/2006), 3/56; Ebû Bekr Muhammed b. Hüseyn b. Abdillâh el-Âcurrî el-Bağdâdî, *Zemmu'l Livât Eşcinselliğin İslam'daki Hükmü*, trc. Âdil bin Abdillâh Âl-u Hamdân (Konya: Neda Yay., 2020), 79.

[357] et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1324.

[358] el-Âcurrî el-Bağdâdî, *Zemmu'l Livât,* 82.

[359] Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/397; el-Âcurrî el-Bağdâdî, *Zemmu'l Livât,* 82.

[360] Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/397; el-Âcurrî el-Bağdâdî, *Zemmu'l Livât,* 80.

söylememişlerdir. Hz. Ebû Bekir'den sonra İbn Zübeyr halifeliği döneminde yakmış sonra Hişâm b. el-Velid ve sonra Hâlid el- Kasrî de bu işi yapanları yakmıştır.[361]

Selefîlerin çoğu livâta yapanın öldürülmesi gerektiğini söylemiştir, İbnü'l-Kassâr ve İbn Teymiyye bunlardandır.[362] Tâbiîn alimlerinden olan Saîd b. Müseyyeb, İbrâhîm en-Nehaî, Katâde livâtanın cezasının recmetmek olduğunu söylemiştir.[363] İbn Şihâb, Rebîa ve A'rec livâta yapanın evli veya bekar olsun recm edilir demiştir.[364] Bazıları da o kişilerin öldürülmesinin kılıçla olacağını veya yüksek bir yerden atılacağını söylemiş ve recmin özellikle olması gerektiğini ifade etmemişlerdir.[365]

Kur'an-ı Kerim'de livâta için açıktan bir cezanın yer almaması ve livâtaya ait hadislerin de zayıf kabul edilmesi livâtanın cezası için ortak bir görüşün oluşmasını engellemiştir.[366] Alimler arasında livâtanın, had cezası olduğu söylendiği gibi tazir olduğunu söyleyenler de vardır. Fakihlerin ceza olarak verdikleri farklı hükümler şu şekildedir:

a) Livâta cezası had olup zina ile aynıdır

Zina, kişilerin nikah akdi olmadan birleşmesine denir. Allah, Kur'an'da zinayı yasaklamış ve çirkin bir iş olduğunu bildirmiştir:[367] İslam, nikah olmadan yapılan zina fiilini ayetleriyle yasakladığı gibi eşcinselliği de yasaklamıştır.[368] Zinanın ve eşcinselliğin yasaklanmasının en önemli sebepleri meşru aile ilişkisi ve insan neslinin devamının sağlanmasıdır.[369]

Kur'an'da livâtanın "fahişe"[370] olarak tanımlanması ve zinanın da "fahişe"[371] olarak ifade edilmesi livâtanın zina ile aynı cezaya ait olduğu görüşünü oluşturmuştur.[372] Ancak fahişe sadece zina için değil tüm kötülükler için kullanılan bir ifadedir.[373] İkisi de haram bir yol ile şehevi arzularına göre hareket etmesinden dolayı livâta zinaya benzetilmiş ve onunla

---

361 Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/397.
362 et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1323.
363 İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/317; Cessâs. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, 7/474.
364 et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1324.
365 et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1323.
366 Nurten Zeliha Şahin, "İslam Hukuku ve İnsan Hakları Bağlamında Eşcinsellik Sorunu*", Ekev Akademi Dergisi* 19, sy.62 (2015): 522.
367 İlgili ayetler için bkz. İsrâ 17/32; Furkān 25/68; Mümtehine 60/12.
368 İlgili ayetler için bkz. A'râf 7/80-84; Şuarâ 26/161-1775
369 "İslam' da Zina ve Bütün Çeşitleriyle Eşcinsel İlişki Haramdır", Din İşleri Yüksek Kurulu, erişim 4 Şubat 2025, https://kurul.diyanet.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/680/islam-da-zina-ve-butun-cesitleriyle-escinsel-iliski-haramdir
370 İlgili ayet için bkz. A'râf 7/80.
371 İlgili ayet için bkz. Nisa 17/32.
372 İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/316, 317; Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/396.
373 İlgili ayet için bkz. En'âm 6/151.

aynı cezanın uygulanması kabul edilmiştir. Şâfiî mezhebi, Hanefî mezhebinden Ebû Yûsuf ve İmam Muhammed ve Zeydiyye bu görüştedir. "Erkek erkekle cinsi münasebette bulunursa onların her ikisi de zânidir"[374] hadisi livâtanın zina olarak kabul edilmesi için delil olarak görülmüştür.[375]

Livâtanın cezası ise zinada olduğu gibi evli olanın recm edilmesi bekar olanın ise sopa ve sürgün edilmesidir.[376] Ancak ikisinin isminin farklı adlandırılması, zinada çocuk olması ve nesep gibi konular oluşurken livâta da bunların gerçekleşmesinin mümkün olmaması, zina evlilik ile helal olabilecekken livâta da bu ihtimalin de olmaması, livâta yapanın zinadan farklı olarak hemcinsine yakınlık duyması gibi birçok nedenden dolayı livâtanın zina ile aynı olamayacağı söylenerek eleştirilir.[377] Zina, tüm kötülükleri içinde barındıran fahişenin içinde yer alan kötülüklerden biridir, livâta ise içinde çok büyük kötülük olan zinadan da kötü bir fiildir.[378]

b) Livâta cezası haddir ancak zinadan farklıdır öldürülür

Kur'an'da belirtildiği üzere, Sodom kavminin yaptığı hayasızlık sebebiyle üzerlerine taş yağdırılması ayetine dayanılarak,[379] livâta yapan evli veya bekar olsun recm edilmesi gerektiği görüşü savunulmaktadır.[380] İbn Abbas da bekarın livâta yapmasının cezası recmdir demiştir.[381] Maliki ve Hanbeli mezhebi bu görüştedir. Bu görüşte, Hz. Lût'un kavminin fiilini yapan ve yapılan görüldüğünde onların öldürülmesi gerektiğini söyleyen hadis delil olarak gösterilmektedir.[382] İbn Arabi'ye göre bu görüş hem sened olarak daha sahih hem de delil olarak daha güçlüdür.[383]

---

[374] Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî el-Beyhakī, *es-Sünenü'l-Kübrâ,* thk. Muhammed Abdülkadir Ata (Lübnan- Beyrut: Daru'l Kitâbü'l Alemiyye, 1423/2003), 8/406, (No. 17033). Eseri tahkik eden Muhammed Abdülkadir Ata isnadda yer alan Muhammed Abdurrahman'ın bilinmemesi nedeniyle bu hadisin isnadı münkerdir demiştir.

[375] et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1325.

[376] Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb*, 7/421; et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li-Ahkamil-Kuran,* 3/1325; Cessâs. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, 5/104; İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/316; İbnü'l Feres, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/56.

[377] Meral Sabun, *İslam Hukuk Düşüncesi Açısından Eşcinsellik* (Ankara: Fecr Yay., 2024), 256; Suat Erdoğan, *Kur'an ve Sünnet Işığında Suç-Ceza Uygunluğu* (İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yay., 2014), 168.

[378] et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1322.

[379] İlgili ayet için bkz. Zariyat 51/32.

[380] İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/317; et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1324; İbnü'l Feres, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/56.

[381] et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1324.

[382] Tirmizî, *"Hûdud"*, 24, (No.1523); İbn Mâce, *"Hûdud"*, 12, (No. 2561); Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 4/464, (No. 2732); Cessâs. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, 5/104.

[383] Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/398.

Ancak bu görüş için, Sodom kavminin diğer kavimler gibi küfre düşmeleri sebebiyle helak oldukları ve küçük büyük herkesin helak olmasının da had kapsamında olmayacağına yönelik eleştirilerde bulunulmuştur. Bu eleştirilere verilen cevap ise, Allah'ın onları küfürleri nedeniyle değil sapkınlıkları nedeniyle cezalandırdığını buyurması, herkesin cezalandırılmasına ise bu sapkınlığı yapanlar olduğu gibi yapmayanların susması, rıza göstermesi sebebiyle cezalandırıldı ve ceza bu fiili işleyenlerin üzerine sürekli devam edecektir demişlerdir.[384]

Buraya kadarki görüşler livâtanın cezasının had olduğunu kabul eder ve bu çoğunluğun görüşüdür. Ancak Sodom kavminin sapkınlığını yapan kişiye tazir cezası uygulanması gerektiği görüşü de savunulmaktadır.

c) Livâta cezası tazirdir

Kur'an ve mütevatir sünnette livâta ile ilgili hüküm yer almamaktadır ancak zinanın hükmü kesin bir şekilde bellidir.[385] Bu sebeple livatanın cezasının hâkimin kararına bırakılmalıdır. Hanefî mezhebi ve Zâhirî olan İbn Hazm bu görüştedir. Ebu Hanefi'ye göre livâta yapanın cezası had değildir çünkü zina ile adları farklıdır, eğer öyle olsaydı livâtanın adı da zina olurdu.

Bu görüşü savunanlara göre sahabenin livâta yapanı öldürmedeki ihtilafı sebebiyle zina haddi ile livâtanın kıyasının delil olmayacağını, tazirin olması gerektiğini savunur.[386] Eğer ikisi aynı olsaydı sahabe livâta cezası konusunda farklı hükümler vermezdi. Fakihler livâtanın toplumda kabullenilen genel ahlaki davranışa dönüşmemesi için livâta yapanın tazir ile cezalandırılması gerektiğini söylemişlerdir.[387]

Tazir cezasının nasıl olacağı hâkime bırakılmıştır. Ebû Hanife, livâta yapanların tövbe edinceye kadar veya ölünceye kadar hapsedilmesi gerektiğini[388] ve toplumda yayılmasını engellemek için hâkimin ölüm cezası da verebileceğini söyler.[389] Hâkim öncelikle kişinin, livâta suçunu ruhsal sorunu sebebiyle yapıp yapmadığını tespit eder, eğer ruhsal bir

---

[384] İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/317; Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/397.

[385] Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 4/51; İbn Arabi, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/317; Cessâs. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, 5/104; Kurtubî, *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân*, 7/398; İbnü'l Feres, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/56-57.

[386] Sabun, *İslam Hukuk Düşüncesi Açısından Eşcinsellik,* 377; et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1325.

[387] Şahin, "İslam Hukuku ve İnsan Hakları Bağlamında Eşcinsellik Sorunu*"*, 523.

[388] İbnü'l Feres, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/56.

[389] Üzeyir Köse, "Eşcinsellik ve İslam Ceza Hukukundaki Durumu", Akademik Sosyal Araştırma Dergisi 5, sy. 52 (Eylül 2017): 392; Cessâs. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân*, 5/104.

rahatsızlık sebebiyle yaptığı tespit edilirse tedavi için yönlendirmede bulunur, sonra livâtanın toplumda yayılmasını önlemek için kınama, azarlama, sürgün, hapis ve en sonunda ölüm olmak üzere cezalar uygulayabilir.[390] Livâtayı yapanın durumu ve bu fiilin topluma etkisi, caydırıcılığı dikkate alınarak hâkim eliyle uygun cezalar verilir. Ebû Hanefi'nin bu görüşü daha isabetlidir.

İbn Hazm ise tazir cezasının verilmesi gerektiğini kabul etmekle birlikte bu cezanın Lût Peygamber'in kavminin sapkın fiilinden dolayı değil küfre düşmeleri sebebiyle olduğu görüşündedir. Çünkü toplumun tamamı bundan etkilenmiştir.

d) Livâta cezası Kur'an'da bellidir

Kur'an'da açıkça livâta cezasının olduğunu kabul edenlerin görüşüdür. Ebû Müslim el-İsfahânî' ye göre Nisâ suresi 15-16. ayetlerde fâhişe ifadesi geçmesi sebebiyle sihâk[391] ve livâtadan bahsedilmektedir ve livâta yapanın cezası söz ve fiil ile eziyet edilmesidir.[392] Bu ayetlerin zina ile ilgili olmadığını, zina cezasının ise Nûr suresinde açıklandığı söylenir.[393] Fuhuş yapan kadınlara dört şahit getirilmesi ve ev hapsine çarptırılması söylenen ayetin sihâk cezası olduğunu ifade ederler.[394] Ardından, fuhuş yapan (ikisini) de ayıplayın, dışlayın ve eğer davranışlarından vazgeçerlerse de ayıplamayı bırakın ayeti ise livâta cezası olduğunu söylerler.[395] Mücâhid de bu ayetin livâta ile ilgili olduğunu söylemiştir.[396] Ancak Mücâhid dışındaki müfessirler ve Ehl-i Sünnet alimleri bu ayetlerin zina ile ilgili olduğunu kabul etmektedir.

Ebû Müslim el-İsfahânî, bu görüşünden dolayı alimler tarafından eleştirilmiş, bunun daha önce kimsenin söylemediği bir görüş olduğunu, ayetlerin zinadan bahsettiğini ve en önemlisi de eğer livâtadan bahsetseydi sahâbe livâtanın hükmü konusunda ihtilafa düşmeden bu ayeti dikkate alır ortak bir kanaat oluşurdu demişlerdir.[397] Nisâ suresi 15. ayette zina yapanlara ne olacağı hakkında, *"Allah bir yol belirleyinceye kadar*" ifadesi yer almış ve Nur suresin 2. ayetinde bu yol açıklanmıştır. Nisâ suresi 16. ayette geçen bu

---

390 Sabun, *İslam Hukuk Düşüncesi Açısından Eşcinsellik,* 381.
391 İki kadın arasındaki ilişkiye denilir aynı zamanda "sevicilik, lezbiyen" de denilmektedir. Detaylı bilgi için bkz. Salim Öğüt, "Sihâk", Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı, c.37 (İstanbul: TDV Yay., 2009), 169.
392 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb,* 7/420.
393 İlgili ayet için bkz. Nûr 24/2.
394 İlgili ayet için bkz. Nisâ 4/15.
395 İlgili ayet için bkz. Nisâ 4/16.
396 et-Tarîfî, *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 3/1326; Döndüren, *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân,* 2/685.
397 Râzî, *Mefâtîḥu'l-ġayb*, 7/421.

işi yapan *"her ikisinin"* ise zina yaptığı tespit edilen iki kişi olduğu ve onlara verilmesi gereken cezadan bahsedildiği kabul edilir. Bu ayet livâtadan bahsetmiş olsaydı Hz. Muhammed, sahâbe ve alimlerin bu fiili işleyen kişilere ne gibi ceza verilmesi gerektiği hususunda da kesinlik oluşurdu.

Eşcinsellik, Kur'an'da ve hadislerde hayasız bir fiil olarak ifade edilmiştir. Çünkü eşcinsellik, Allah'ın yaratılışına karşı çıkarak düzeni bozmaktadır. Bunun için birtakım cezalar uygun görülmüştür. Livâta suçunu sadece düşünmek, bu düşünceyi fiile dönüştürmek, bir kere yapmak, sürekli yapmak, bu düşünceyi yaymak ve insanlara benimsetmeye çalışmak, insanlar tarafından sevilen ve sürekli göz önünde olan birinin bunu yapması gibi çeşitli durumlarda cezalar da farklılaşmaktadır.[398] İslam hukukunda livâtanın cezasında ölüme gidecek kadar ağırlaşan çeşitli cezaların uygun görülmesi, onun çok çirkin bir fiil olması sebebiyle bu ahlaksızlığın toplumu bozması ve yaygınlaşmasını engellemek içindir.

Fıtrat sabittir ve değişmez. Biyolojik cinsiyetinin dışında eşcinsellik ve benzeri cinsel sapkınlıkların meşru bir temeli olamaz. İslam hukukuna göre insan; ibadet, cenaze namazı, tesettür, kefen, evlilik, miras gibi tüm dini sorumluluklarını yerine getirmede, bedeninde değişiklik yaptırsın veya yaptırmasın doğuştan sahip olduğu cinsiyetine göre hareket etmekle sorumludur.

2.4. Günümüzde Eşcinsellik

Eşcinsellik tarih boyunca hep görülmüştür. Üç semavi dinde de kabul edilmeyip karşı çıkılan bir davranışken zaman içerisinde dünyada eşcinselliğe bakış değişmiştir. 20.yy'da eşcinsel hareketin yükselişi belli kurumların desteklemesiyle olmuştur.[399] Küresel güçler tarafından, dünya nüfusunu azaltmak için cinsiyetsizleştirme çalışması önemli bir araç olarak görülmüş ve LGBT desteklenmeye başlanmıştır. Eşcinsellik anormal bir davranış ve hastalık olarak kabul edilirken zamanla bu düşünce değiştirilerek toplumlara kabul ettirme çabalarına girişilmiştir.

Amerika Psikiyatri Birliği (APA) tarafından eşcinsellik, 1952 yılında psikiyatrik hastalık olarak görülürken 1973 yılında hastalık olmaktan çıkartılmıştır. APA'nın sorumlu olduğu

---

[398] Hilal Özay, "Aileyi Tehdit Eden Cinsel Yönelimlere Fıkhî Bakış", *Cinsiyet Sorunu ve Aile*, ed. Adem Apak – Vejdi Bilgin (Bursa: Oku Okut Yayınları, 2023), 105.

[399] Şule Albayrak, "LGBT Hareketin Gelişimi, Kurumsallaşması ve Batı Medeniyet Projesine Dönüşmesi", *İnsan &Toplum Araştırma Makalesi* 13, sy.3 (Temmuz 2022): 34.

hastalık tanıları kitabı olan DSM kitabının ilk basımında cinsel sapkınlıklar arasında yer alan eşcinselliğe zamanla cinsel yönelim bozukluğu, cinsel yönelim rahatsızlığı gibi farklı tanılar konulmuş ve en son DSM-5'te eşcinsellik tanı olmaktan çıkartılmıştır.[400] Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 1990 yılında eşcinselliği hastalık kapsamından çıkartmış, Amerika Yüksek Mahkemesi 2015 yılında eşcinsel evliliklerin kabul edileceğini duyurmuştur.[401] Bu gibi önemli kurumların eşcinselliği kabul etmesi hukuki çerçevede de eşcinselliğin önünü açmıştır. Avrupa'da yayılan eşcinsellik, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler gibi kurumlar tarafından insan hakları bünyesinde kabul edilmiş ve LGBT'yi kabul etmeyen ülkelere de baskı kurulmuştur.[402] Eşcinselliği kabul etmeyip karşı çıkanlar homofobi[403] olmakla suçlanmaya başlamıştır. Bu şekilde eşcinseller siyasi, sosyal, hukuk ve sağlık alanlarında hak elde etmeye başlamıştır.

Amerika'nın bir çok yerinde eşcinsel evlilikler başlamış, batılı diğer ülkeler tarafından da eşcinsellik kabul edilerek evliliklerin yapılmasına onay verilmiştir. Eşcinsel yaşamın savunucuları, başlarda sadece eşcinselliğin hastalık tanımlamasından çıkartılıp özgürlük talep ederken 2000'li yıllarda birtakım haklar isteyip evlilik taleplerinde bulunmaya başladığı görülmektedir. Böylece eşcinsel evlilik; Danimarka 1989, Hollanda 2001, Kanada 2004, Yeni Zelanda 2013, İngiltere 2014, İskoçya 2014, Amerika'nın her yerinde 2015 ve Avusturalya 2017 yılında olmak üzrere bir çok ülkede yasal hale gelmiştir.[404] Batı'da ve diğer ülkelerde eşcinselliğin yayılması için bu ülkeler, özel vakıflar ve küresel şirketler ile güçlü finansal destek sağlamaktadır. Güçlü sermaye desteği alan, dünyadaki önemli vakıflar ve siyonizm desteğiyle birlikte insanlık cinsiyetsizleştirilmeye çalışılmaktadır.[405]

LGBT hareketinin toplumda meşrulaştırılması tarihsel sürece bakıldığında üç aşamada gerçekleştirildiği görülmektedir. Birincisi sapkın cinsel yönelimleri kabul ettirmek, ikincisi görünür olmak, üçüncü ve en ileri aşama siyasallaşmanın gerçekleştiği aşamadır.

---

[400] Atak, "Sosyal Medya ve TV ile Gençliği Eşcinselliğe Yöneltme Çabaları", 114.
[401] Atak, "Cinsel Kimlik Karmaşasında Fıtrat Psikolojisi Merkezli Yaklaşım", 487.
[402] Albayrak, "LGBT Hareketin Gelişimi, Kurumsallaşması ve Batı Medeniyet Projesine Dönüşmesi", 37.
[403] Homofobi: eşcinselliğe karşı çıkarak nefret, hoşnutsuzluk, tiksinti duymayı ifade eder. LGBT topluluğunun kendilerini savunmak için sıklıkla kullandıkları bir kelimedir.
[404] Albayrak, "LGBT Hareketin Gelişimi, Kurumsallaşması ve Batı Medeniyet Projesine Dönüşmesi", 38.
[405] Ahmet Akın, "Cinsiyetsiz İnsan Modeli: İnsanlığı Yok Etmek için Her Açıdan Çalışmak", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 23.

Üçüncü aşamada Anglosakson[406] ve İskandinav ülkeleri bulunmakta, Türkiye ise sosyalleşme aşaması olan ikinci aşamada bulunmaktadır.[407]

Batı eşcinselliğinin etkisiyle, Türkiye'de de eşcinsellik ve benzeri cinsel sapkınlıklar yayılmaya başlamıştır. Ancak batıda, cinsiyet farklılıkları yok sayılarak cinsiyetsizleştirme politikası uygulansa da Türkiye'de hala kadın ve erkeğin farklı olduğu düşüncesi kabul edilmektedir. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesinden çekilmesi, kadını koruma bahanesiyle kabul ettirilmek istense de cinsel yönelimlerin Türk hukukunda istedikleri yeri bulamamasına neden olmuştur.[408] Çünkü İstanbul Sözleşmesine göre bir çocuk eşcinsel veya başka anormal cinsel yönelime sahip olma kararı alsa ve ailesi bu kararına karşı çıksa, yasal olarak bu sözleşme nedeniyle çocuğa psikolojik şiddet uygulandığı kabul edilir ve aile suçlu bulunur.[409] İnsanlığı yok edecek anormal cinsel yönelimler bu sözleşmeyle korunmakta ve normalleştirilmektedir.

Türkiye'de, eşcinsellik ve her türlü sapkın yönelimlere karşı çıkılmaktadır. Eşcinsel evlilik ve çocuk edinmeye izin verilmemektedir. İnsan fıtratını bozan cinsiyetsizleştime projesiyle aile kurumuna savaş açılmıştır. Bu cinsiyetsizleştirme çabaları, nüfus artışını da etkilemektedir. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de doğurganlık hızı azalmıştır.[410] Geleneksel değerleri ve aile kurumunu destekleyen çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu sebeple Türkiye'de, gençlere evlenmeleri teşvik edilmeye başlanmış, aileler için ekonomik ve sosyal destekler oluşturulmuştur. Aileyi korumak için 2025 yılı "Aile Yılı" ilan edilmiş, bu süre 2035 yılına kadar uzatılarak "Aile ve Nüfus 10 Yılı" yapılmıştır.[411]

Eşcinsellik doğuştan değildir, çocukken yaşanılan travmatik durumlar veya sosyal çevreden gördükleri sebebiyle eşcinsel dürtü sonradan oluşmaktadır. Bir kişi bu dürtüsünü bastırıp kontrol etmek yerine dürtüsüne göre hareket ederse o zaman eylemlerinin sorumluluğunu alması gerekmektedir. Eşcinseller sadece televizyonda ve

---

406 Birleşik Krallık, ABD, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda'dır.

407 Mehmet Lütfi Arslan, "Küresel Siyasetin Taşeronu Olarak Anormalin Normalleşme Stratejisi", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 104.

408 24 Kasım 2011'de İstanbul Sözleşmesi TBMM'de kabul edilmiş, 20 Mart 2021'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından fesh edilmiştir. Emir Kaya, "Cinsel Kimlik Bağlamında İfade Özgürlüğünün Hukuki Sınırları", *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*, (İstanbul: Kaknüs Yay., 2023), 51.

409 Akın, "Cinsiyetsiz İnsan Modeli: İnsanlığı Yok Etmek için Her Açıdan Çalışmak", 24.

410 Anadolu Ajansı, "Türkiye Doğurganlık Hızı 2024", erişim 17 Ekim 2025, https://www.aa.com.tr/tr/gundem/dogurganlik-hizi-2024te-1-48-cocuk-olarak-gerceklesti/3565667

411 Anadolu Ajansı, "Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2026-2035 dönemini 'Aile ve Nüfus 10 Yılı' ilan ediyoruz", erişim 24 Mayıs 2025, https://www.aa.com.tr/tr/politika/cumhurbaskani-erdogan-2026-2035-donemini-aile-ve-nufus-10-yili-ilan

sosyal medyada gördüğümüz kadınsı tavırlar sergileyenler değildir, hemcinsine duygusal yönelim duyan gerçek eşcinseller çoğunlukla gizlenirler ve eşcinsel derneklere üye olmaz, organizasyonlara katılmazlar.[412]

Eşcinseller, içinde bulunduğu biyolojik cinsiyetinden rahatsızlık duymaz ve çoğunlukla cinsel görünümünü de değiştirmez. Erkek görünüme sahip birisi aslında eşcinsel olabilir çünkü eşcinsellik duygusal bir cinsel yönelimdir. Eşcinsellik, bir cinsel kimlik karmaşasıdır. Böyle bir kişi, içinde bulunduğu duygusal dürtüleri sebebiyle keyfi ve iradi olmayarak hissetmiş olduğu bu sapkın dürtülerini kontrol ederek bastırmalı ve destek almalıdır.[413] Ancak keyfi olarak bu sapkın fiili seçenler de vardır. Cinsel görünümlerinde değişiklik yapmazlar fakat tıbbi operasyonlarla fiziksel görünümünde değişiklik yapmak isteyen eşcinsellerin ise biyolojik cinsiyetlerinden tamamen kurtulması mümkün değildir. Tıbbi operasyonlar ve sürekli kullanmak zorunda kaldıkları ilaçlar ile bedenlerinde geri dönülemez hasarlar bırakıp sonu olmayan psikolojik ve bedensel acılar ve pişmanlıklar elde ederler.

Çocukların küçük yaştan itibaren cinsel kimliklerinin gelişimi, ailesine ve yaşadığı çevreye göre gözlem ve taklit yoluyla şekillenir. Günümüzde cinsiyetsizleşmeyi etkileyen en önemli neden anne baba tutumudur. Evde kadın gibi davranmayan annenin ve erkek gibi davranmayan babanın olması çocuğun kendi cinsiyetine uygun davranmamasına neden olur. Ayrıca anne babanın çocuklarına arkadaş gibi yaklaşarak çocuğun her istediğinin yapılması ve rahat bir hayat yaşatılması sevgi göstermek olarak düşünülmektedir ancak çocuğun kişiliğine olumlu katkısı olmamaktadır.[414] Bu şekilde ailede çocuğun otorite konumunda olmasıyla büyüklerine karşı saygısız, kanaatkar olmayan bir nesil oluşur. Yapılan bir araştırmaya göre çocuklarıyla arkadaş gibi olup otorite uygulamayan anne babanın çocuklarının kararlarını öncelemeleri; zamanla ailenin alacağı arabaya, babasının yeni işine, ev dekorasyonuna, alınacak eşyalara ve eve ikinci bir araba alınması gerektiğine çocukların karar verildiği görülmektedir.[415] Gençlerin %40'ının aile kararlarında fikrinin öncelendiği görülmüştür.

Çevresel faktörler, gençlerin karşılaştığı durumlar da cinsel kimlikte etkili olmaktadır. Gençlerin anormal bir şeyle sürekli karşılaşması zamanla onun normal görülmesine sebep

---

412 Tarhan, "Cinsel Kimlikler Doğuştan mı Edimsel mi", 24.
413 Sefa Saygılı, "Genel Bakışla Eşcinsellik", 58.
414 Akın, "Cinsiyetsiz İnsan Modeli: İnsanlığı Yok Etmek için Her Açıdan Çalışmak", 27.
415 Twenge, *"Ben" Nesli*, 49.

olur. Eşcinsel hareket toplumda görünürlük kazanarak sosyal kabul edinmeye çalışır. Kamuoyunu etkilemek için olumlu dil, sembol, işaret ve söylemler kullanmayı amaçlamışlardır.[416] Bu amaçlarına uygun olarak eşcinselliğin sembolü için renkleri kullanmışlar ve çok masum olan gökkuşağını eşcinselliğin sembölü haline getirmişlerdir. Eşcinselliğin görünürlüğüne katkı sağlayacak başka bir unsur "onur yürüyüşleridir". Haziran ayında yapılan bu yürüyüşler bayrakları olarak gördükleri gökkuşağıyla birlikte özgürlük ve hak söylemleriyle cinsel yönelimlerinden onur duyduklarını göstermeye çalışır. Unicorn (tek boynuzlu at) sembolü de cinsiyetsiz ya da iki cinsiyet arasında geçişkenliği ifade etmekte ve LGBT'nin sembolü olarak kabul edilerek onur yürüyüşlerinde gökkuşağı desenleriyle süslenerek kullanılmaktadır. Özellikle çocuk eşyalarında sıklıkla kullanılan bu sembollere karşı ailelerin uyanık ve bilinçli olması gerekmektedir.[417]

Görünür olmanın diğer bir yolu da sürekli göz önünde bulunan tanınmış insanların eşcinsel söylemlerde bulunmasıdır. Sanatçı, şarkıcı, iş insanı veya siyasi kimlikteki bir kimsenin eşcinselliği savunması ve normal bir şeymiş gibi anlatması özellikle gençleri etkilemektedir. Sadece şahıslar değil önemli şirketler de eşcinselliğe destek vermektedir. Günümüzde sıkça adını duyduğumuz yiyecek, giyecek ve teknolojik gibi farklı alanlarda bir çok ulusal markalar LGBT'yi desteklemektedir.

Teknoloji çağı olan bu çağda sanal ortamlar eşcinsel sapkınlıkların yayılmasında ve normalleştirilmesinde çok önemli bir yeri bulunmaktadır. Dijital oyunlar, çizgifilm, dizi ve film alanlarında çocukları ve gençleri eşcinsel söylemlerle etkisi altına almaya çalışmaktadır. Bu tarz dijtal mecralarda, eşcinsel karakterlere yer verildiği, iki eşcinselin evliliğinin anlatıldığı, eşcinsellerin evlat edindikleri yaşamlarından bahsedildiği ve ya onur yürüyüşlerine dair mesajların yer aldığı görülmektedir.[418] Bu dijital platformlarda yer verilen masum, acınası durumda ve sevimli görünümde olan eşcinsel karakterler gençler üzerinde büyük tehdit oluşturmaktadır.

---

[416] Arslan, "Küresel Siyasetin Taşeronu Olarak Anormalin Normalleşme Stratejisi", 100.

[417] Aile Gazetesi, "Unicorn'un Evrimi: Mitolojik Figürden İdeolojik Sembole", erişim 18 Ekim 2025, https://www.ailegazetesi.net/ailece/unicornun-evrimi-mitolojik-figurden-ideolojik-sembole/

[418] Merter, *Hekaton'la Son Tango*, 107; Atak, "Sosyal Medya ve TV ile Gençliği Eşcinselliğe Yöneltme Çabaları", 125; Yıldız Konal Süslü, "Sosyal Medyanın ve Subliminal Mesaj İçerikli Ağ ve Oyunların Çocuk ve Gençler Üzerindeki Etkisi", *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*, (İstanbul: Kaknüs Yay., 2023), 70-71.

Sosyal medya platformları da gençlerin sıklıkla içinde bulunduğu ve eşcinsel propagandalarla karşı karşıya kaldıkları yerlerdir. Bu paltformları dünya çapında çok sayıda insan kullanmaktadır.[419] Platformlarda, eşcinsel olan kişilerin eşcinselliği güzel bir şekilde anlatarak özendirmeye çalıştıkları ve eşcinsel yaşamlarını paylaştıkları video ve resimleri görmek mümkündür. Bu kimseler, tepkiyle karşılaştıkları toplum tarafından kabul görmek için milli ve dini değerleri kullanmakta; yardımlar yapıp duyarlı, yardımsever ve dindar gibi gözükerek tepkilerden kurtulmaya çalışmaktadır.[420] Medya kuruluşlarından destek gördükleri için bu kişilere herhangi bir kısıtlama da uygulanmamaktadır.[421] Ancak çeşitli cinsel sapkınlıkları normalleştirmeye çalışanlara karşı yine bu mecralarda alanında uzman kişilerin eşcinsellik hakkında gerçekleri anlattığı ve eşcinsel mağdurların yaşadıklarını paylaştığı sayfalar da mevcuttur.[422]

Eşcinsel yaşamı benimseyenler çeşitli bedensel ve psikolojik sağlık sorunları yaşamaktadır. Ancak LGBT savunucuları tarafından bu sorunlar gizlenmeye çalışılmaktadır. Bu sorunların başında eşcinseller tarafından yayılan AIDS hastalığı gelmektedir. Aynı zamanda bu kişilerde eşcinsel bağırsak sendromu, Hepatit A ve B, depresyon, kaygı, madde bağımlılığı ve intihara teşebbüsün görülmesi eşcinsel olmayanlara oranla daha fazladır.[423] Eşcinsel yaşamı savunanlar, psikolojik rahatsızlıkların çevre tarafından kabul görmeme, dışlanma ve aşağılanma gibi tutumlar sebebiyle olduğunu söylerler ancak yapılan araştırmalarda eşcinselliğin kabul edildiği Hollanda ve Yeni Zelanda gibi ülkelerde bulunan eşcinsellerin de bu sorunları yaşaması sebebin çevre olmadığını göstermektedir.[424] Eşcinsel yaşam tarzını benimseyenlerin hayatı yirmi yıl kısalır ve ortalama 42 yaşına kadar yaşarlar.[425]

---

[419] Anadolu Ajansı, "Dünya Geneli İnternet Kullanımı", erişim 17 Ekim 2025, https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/45497

[420] Atak, "Sosyal Medya ve TV ile Gençliği Eşcinselliğe Yöneltme Çabaları", 127.

[421] Merter, *Hekaton'la Son Tango*, 116-129.

[422] Dünya ÇAKOP (Dünya Çocuk ve Aile Koruma Platformu), Aile TV, Doludizginorg, Mesele LGBT, TRT Word "True Colours" belgeseli. Çeşitli sosyal mecralarda bulunan bu sayfaların eşcinsellik konusunda kitap yayınları, uzman akademisyen ve psikologların yer aldığı videolar bulunmaktadır.

[423] Yapılan çalışmalarda eşcinsellerde görülen bazı rahatsızlıkların oranı: Depresyon %71, kaygı %28, alkol kullanımı %85, esrar kullanımı %58, eroin kullanımı %20 oranları bunlardan bazılarıdır. Sefa Saygılı, "Eşcinsellerin Psikiyatrik Problemleri", *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*, (İstanbul: Kaknüs Yay., 2023), 31-33.

[424] Mustafa Merter, "Eşcinsellik ve Tesirleri", *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri,* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2022), 165.

[425] Mustafa Merter, *Psikolojinin Üçüncü Boyutu: Nefs Psikolojisi ve Rüyaların Dili* (İstanbul: Kaknüs Yay., 2014), 539.

Eşcinselliğin "Talep Üzerine Eşcinsellik Terapisi/Onarım Terapisi/İmaj Dönüşüm Terapisi (IMTT)" ile psikolog veya psikiyatristler tarafından tedavi uygulanması mümkündür. Kendi isteğiyle başlayan, başarabileceğine inanan ve terapistiyle ortak değerlere sahip kişilere terapi yapılır.[426] Amerika ve bir çok Avrupa ülkelerinde eşcinsellikten kurtulmak isteyenleri tedavi etmek yasaklanmıştır. Ne yazık ki Türkiye'de de bazı terapistler, yardım talep eden kişiye *"bu şekilde yaşaması gerektiğini ve tedavi olamayacağını"* söylerler. Psikiyatrist Mustafa Merter, eşcinsel yönelimi sebebiyle yardım almak isteyen birine bu şekilde yaklaşılmasıyla, o kişiye verilen zararın cinayetle eşdeğer olduğunu söylemiştir.[427]

Uygulanan terapilerle düzenli ve sabırlı bir şekilde ilerleyen kişilerde ciddi iyileşmeler görülmektedir.[428] Bir zamanlar eşcinselliği destekleyen Robert Spritzer, 247 eşcinsel üzerinde yaptığı araştırmada, on altı ay boyunca terapi gören 200 eşcinselin karşı cinse yöneliminin oluştuğu görülmüştür ve yönelimlerini değiştirmek isteme nedenlerini ise; eşcinselliğin duygusal doyum vermediği, inancına uygun olmadığı ve karşı cinsle evlenmek istemeleri olduğunu söylemişlerdir.[429]

Eşcinsellik sadece onu benimseyen kişiye değil diğer insanlara da zarar vermektedir. Eşcinsel yaşantı ile dini ve ahlaki değerlere karşı çıkılarak ailenin ve tüm toplumun yaşantısını olumsuz etkilemektedir. Bunun için özellikle anne babaların çocuklarının her zaman yanında olması, onlara ilgi ve sevgi göstermesi ve onları anlamaya çalışması gerekmektedir. Fıtrata uygun bir yaşam benimseterek onların bu bataklığa düşmesini engellemelidir.

İnsanlığı tehdit eden cinsel sapkınlıklara karşı insanlar bilinçlenmeli ve bilinçlendirilmelidir. Devlete ait kurumlar, basın-yayın kuruluşları, STK'lar bir araya gelerek çalışmalar yapmalı ve insanlığı yeniden yapılandırmak isteyen cinsiyetsizleştirme çabalarının yayılmasını durdurm alıdır.

---

[426] Merter, *Nefs Psikolojisi ve Rüyaların Dili,* 545.

[427] Merter, *Hekaton'la Son Tango*, 253.

[428] Terapi ile eşcinselliğin tedavi olunmasına örnek için bkz. Dünya ÇAKOP, "Cinsel Kimlik Karmaşası yaşamdan terapi ile kurtulan Floyd Godfrey'in danışmanlık hikayesi", erişim 18 Ekim 2025, https://www.youtube.com/watch?v=ICHv5KIk_xs; David Pickup, "LGBT'lileri Tedavi Eden Amerikalı Psikoterapist David Pickup", erişim 15 Ekim 2025, https://www.youtube.com/watch?v=uKwNMy6-KvI; Zuhal Öztürk, "Cinsel Kimlik Karmaşası Yaşayanları Tedavi Ediyoruz", erişim 10 Ekim 2015, https://www.youtube.com/watch?v=fp7O0FT_bKE.

[429] Merter, *Nefs Psikolojisi ve Rüyaların Dili,* 546.

2.5. Eşcinselliğin Kur'an Bağlamında Değerlendirilmesi

Kur'an'da eşcinsellik için "seyyie, fahişe/fuhuş ve habîs" kelimeleri kullanılmıştır. Bu kavramlar Lût Peygamber'in kavminden bahseden ayetlerde geçmektedir. "Seyyie", kötü ve çirkin iş anlamına gelmektedir. Seyyie kelimesinin zıddı Hasene'dir. Akıl ve şer'in kötülüğü ve insan tabiatına yönelik kötülük olmak üzere ikiye ayrılır.[430] Hz. Lût'un kavminin kötülüğü insan tabiatı hususundadır. Kur'an'da bu kavmin davranışı kötülük, fenalık olarak geçmektedir.[431]

"Fahişe/fuhuş" kelimesi, aşırı derecede kötü ve çirkin bir fiil demektir.[432] Lût Peygamber'in kavminin erkek erkeğe ilişkide bulunması da Kur'an'da fahişe olarak geçmektedir.[433] Allah'ın koymuş olduğu düzeni bozan bu toplum anormal çirkin fiili normalleştirmiş ve nesli de bozmuştur.

Eşcinsellik "habîs" olarak da kullanılmıştır. Habîs, fıtrata ve ahlaka aykırı olan bu fiilin insanların vicdanlarında duydukları tiksintiyi ifade etmektedir.[434] Kur'an'da habîs kavramıyla Hz. Lût'un kavminin pis, iğrenç bir iş yaptığı anlatılmaktadır.[435] Habîs kelimesinin zıttı Tayyib'tir. Habîs ile bir şeyin kötü olduğu anlaşıldığı gibi aynı zamanda o şeyin bozulduğu anlamı da anlaşılmaktadır.[436] Sodom kavminin eşcinsellik yaparak yaratılışı bozması bu anlama gelmektedir. Ayrıca Kur'an'da bu kavmin, eşcinsellik yapmaları sebebiyle çirkin işle meşgul olmanın sarhoşluğu içinde bocalayan,[437] haddi aşan,[438] cahil[439] ve zalim[440] bir kavim olduğu da aktarılmaktadır.

Bir Müslüman'da iman ve ibadetle birlikte onları tamamlayan ahlakın da bulunması gerekmektedir. En güzel ahlak sahibi Hz. Muhammed'dir çünkü onun ahlakı Kur'an ahlakıdır. Gazzâlî; hikmet, şecaat, adalet ve iffet olmak üzere ahlakın dört temel erdemden oluştuğunu söylemiştir. Ona göre hikmet, nefsin yapmış olduğu tüm fiillerde doğruyu yanlıştan ayırması; şecaat, öfke duygusunu kontrol ederek akla itaat etmesi;

---

430 Râgıb el-İsfahânî, *el-Müfredât,* 534.
431 İlgili ayet için bkz. Hûd 11/77-78.
432 Râgıb el-İsfahânî, *el-Müfredât,* 782.
433 İlgili ayetler için bkz. A'râf 7/80; Neml 27/54; Ankebût 29/28,34.
434 M. Zeki Duman, "Habîs", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* c.14 (İstanbul: TDV Yay., 1996), 379.
435 İlgili ayet için bkz. Enbiyâ 21/74.
436 Şahin, "İslam Hukuku ve İnsan Hakları Bağlamında Eşcinsellik Sorunu", 518.
437 İlgili ayet için bkz. Hicr 15/72.
438 İlgili ayet için bkz. A'râf 7/81; Şuarâ 26/166.
439 İlgili ayet için bkz. Neml 27/55.
440 İlgili ayet için bkz. Ankebût 29/31.

adalet, nefsin öfke ve şehvet duygularını kontrol ederek hikmet çizgisine ulaştırması; iffet erdemi ise şehveti ilahi nizama göre edeplendirerek nefsin arzularına karşı itidalli olmasıdır.[441]

İffet sınırları korumak, ölçülü davranmaktır. Kişi iffetini koruyarak hem kendisini hem de başkasının saygınlığını korumakta ve ahlaklı bir duruş sergilemektedir.[442] Bir kimse, yaratılışının başından itibaren kendisine verilmiş olan şehveti helal yoldan tatmin ile iffetini korur. Nitekim Kur'an'da evlenmek isteyip de imkanı olmayan kişilerin evleninceye kadar iffetlerini korumaları gerektiği söylenmiştir.[443] Kadın ve erkeğin iffetlerini nasıl koruyacağı da ayetlerde ayrı ayrı anlatılmıştır.[444] Şehvetini yanlış kullanan Sodom kavmi ahlaksızlık yapmış, iffetli davranmamıştır. Kur'an'da bu iğrenç sapkınlık yasaklanmış, kötü olduğu çok defa ayetlerde vurgulanmış ve uzak durulması gerektiği anlatılmıştır.

Şeytan sürekli insanları doğru yoldan saptırmak için uğraşır. Bu düşmanlığını açıkça ifade eden şeytan, ayette Müslüman kulların Allah'ın yarattığını değiştireceklerini söylemiştir.[445] İnsanın yaratılış fıtratını bozması da bu kapsama girmektedir. Sodom kavminin şehveti helal olmayacak şekilde kullanmasından bu çok net görülmektedir. Şehveti nefis arzular. Ancak bu arzuyu doğru olacak şekilde meşru yollarda kullanmayı insan iradesiyle yapabilmektedir. Allah varlığın devamı için şehveti gerekli görmüştür.[446] İnsanın da iradesini kullanarak bu duyguyu fıtratına uygun bir şekilde yönetmesi gerekmektedir.

Allah'ın hoşnut olmadığı bir işi yapmak ne kadar kötü ise destek vermek de o kadar kötüdür. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de, inananların iyilik ve takvada yardımlaşıp günahta yardımlaşmaması söylenmiş ve buna uyulmadığı takdirde Allah'ın cezalandırmasının çetin olacağı vurgulanmıştır.[447] Sodom kavminden olan Lut Peygamber'in karısı da kavmine çirkin fiillerinde destek verdiği için onlarla birlikte helak edilmiştir. Müminler birbirini helal olana yönlendirmeli haramdan uzaklaştırmalıdır. Allah'ın düzen içinde ve

---

[441] Hüccetü'l-İslâm Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed el-Gazzâlî et-Tûsî, *İḥyâ'i ʿulûmi'd-dîn*, trc. Ali Arslan (İstanbul: Arslan Yay., 1993), 3/123.
[442] Kübra Çiçekli, "Ahlakın Özü İffet," *Diyanet Aile Dergisi* sy.75 (Mart 2025): 6.
[443] İlgili ayet için bkz. Nûr 24/33.
[444] İlgili ayetler için bkz. Nûr 24/30-31.
[445] İlgili ayet için bkz. Nisâ 4/118-119.
[446] İlgili ayet için bkz. Âl-i İmrân 3/14.
[447] İlgili ayet için bkz. Mâide 5/2.

mükemmel biçimde yarattığı insanlığın fıtratını bozmaya çalışanlara karşı mücadele edilmelidir. Nitekim Allah, nesli yok etmeye çalışarak düzeni bozmaya çalışanların bozgunculuk çıkarmasından hoşnut olmayacağını ayette ifade etmektedir.[448]

[448] İlgili ayet için bkz. Bakara 2/205.

SONUÇ

Kur'an'da yer alan önceki kavimlerin yaşadığı ibret dolu olaylar sonraki milletler için uyarıcı niteliğindedir. Cinsel konuda haddi aşarak sapkınlıkta bulunan Lût Peygamber'in kavminde, toplumların ders alması gereken önemli bir hâdise yer almaktadır. Lût Peygamber'in kıssasında kavmi, kendilerinden önce hiçbir toplumun işlemediği bir işi yapmaktadır. Kavmin tamamı tarafından, erkeklerin kadınları bırakıp eşcinsellik fiilini yapması normal ve doğru olarak görülmektedir. Hz. Lût, kavmini bu hayasız davranışlarından vazgeçirmeye çalışsa da hiçbiri yanlış tutum ve davranışlarından vazgeçmeyerek inkarcılık edip helaka uğramışlardır. Lût Peygamber Sodom kavmini uyarmış, uzun süre onlarla mücadele etmiş, haram davranışlarından vazgeçmeyecekleri anlaşıldığında ise kavim helak edilmiştir.

Kur'an'da Lût Peygamber'in kıssası anlatılırken olayın özünden uzaklaşacak, anlatılması konuya bir fayda sağlamayacak bazı ayrıntılardan uzak durulduğu görülmüştür. Lût Peygamber'in kişiliği, ailesi hakkında detaylı bilgilere yer verilmemiştir. Zaman mekân gibi unsurların üzerinde çok durulmamıştır. Tefsirlerde bu bahsedilmeyen kapalı ifadeler açıklanmaya çalışılmış, müfessirlerin farklı görüşleri bir arada aktarılmıştır.

Allah tüm canlıları çift olarak yaratmakla beraber, insanları da kadın ve erkek şeklinde çift olarak yaratmıştır. Bu yaratılışın temel gayesi neslin devamının sürmesidir. İnsanlar arasında meşru ilişki de ancak iki farklı cinsiyetin bir araya gelmesiyle gerçekleşmektedir. Fıtri yaratılışa aykırı bir fiil olan eşcinsellik, Kur'an-ı Kerim'de fâsık, haddi aşan, çirkin bir davranış olduğu ifade edilmekte ve seyyie, fahişe ve habis kavramları kullanılmaktadır. Hz. Lût da kavminin bu davranışlarından çok rahatsız olmuş, yaptıklarını hiçbir zaman onaylamamış ve haram olan cinsel davranışlarından vazgeçmeleri için kavmin tüm engellemelerine rağmen mücadele etmiştir.

Lût Peygamber'in kıssası insanların bu hayasız davranıştan uzak durmaları için önemli bir örnektir. Sodom kavmi helak olsa da eşcinsellik fiilinin varlığı hala görülmektedir.

Kur'an da kabul edilmeyen, çirkin bir davranış olarak görülen ve Lût Peygamber'in de onaylamadığı, yaratılışa aykırı bu davranıştan uzak durulması gerekmektedir. Sonradan çevresel sebeplerle, yönelim olarak oluşan eşcinselliğin bir cinsiyet olarak kabul edilmesi yanlıştır. Müslümanlar tarafından fıtratı bozan eşcinselliğin benimsenmesi, kabul edilmesi ve desteklenmesi doğru olmayacaktır.

Kur'an-ı Kerim'de aileye önem verilmiş, bu sebeple evlilik teşvik edilerek hayırlı nesillerin oluşması ve şehevi arzuların helal yoldan kullanılarak iffetin korunması amaçlanmıştır. Meşru bir evlilikle gerçekleşmeyen hiçbir cinsi münasebet kabul edilmemiş ve yasaklanmıştır. Tüm mahlukatı en mükemmel şekilde yaratan Allah, kadını ve erkeği de mükemmel şekilde kendine has farklılıklarıyla yaratmıştır. Eşcinsellik ve diğer cinsel yönelimler insan yaratılışına karşı gelerek haddi aşmaktadır. Eşcinselliğin yayılması aileye büyük zarar vermektedir. Kadının ve erkeğin farklı cinsiyetler olmadığı, ikisinin birbiriyle eşit olduğu düşüncesi kabul edilerek insanlık, cinsiyetsizleştirme çabasıyla karşı karşıyadır.

Eşcinsel yönelimin en çok etkilediği yer aile ve toplumdur. İnsanın kendisini ele alan bu sapkınlık, özgürlük ve insan hakları bahanesiyle anormal fiilerini normalleştirme gayreti içindedir. Bir kişinin özgürlüğü başkasının hatta bir toplumun özgürlüğünü bozuyorsa ve üstelik Allah'ın yarattığı düzene karşı çıkan bir fiilse bunun kabul edilmesi mümkün değildir. Sodom kavmi de topluca bu fiili yaparak toplumun tamamının helak olmasına sebep olmuştur. Kendi aralarında bu sapkınlığı yaptıkları gibi oradan geçen yabancı kişilere de bu hayasızlığı yapmak istemeleri sebebiyle bu kavmi alimler, ahlaki temel değerlerden yoksun, huzurun olmadığı bozuk bir toplum olarak kabul etmişlerdir. Fıtrattan uzaklaşmak mutluluğu değil mutsuzluğu beraberinde getirmektedir.

Alimler, Sodom kavminden sonra eşcinselliği yapan kişilerin cezalandırılması gerektiğini kabul etmiş ve farklı cezalarla hükmetmiştir. Bu cezalar çok iğrenç bir fiil yapmaları sebebiyle, daha çok toplumdan dışlamak, bir yere kapatmak veya öldürmek şeklinde olmuştur. Cezalarda farklılık olmasının sebebi ayetlerde ve sahih hadislerde açıkça bir cezanın belirtilmemiş olmasıdır. Eşcinsel olan kişiler bedenlerinde değişiklik yapsalar da İslam hukukuna göre biyolojik cinsiyetlerine uygun olarak davranmakla sorumludurlar.

Günümüzde cinsel sapkınlık çeşitleri artmıştır. Sapkınlıkların her biri farklı farklı tanımlamalarla cinsel yönelimleri meşrulaştırma çabasındadır. Eşcinsellerin ve diğer tüm yönelimlerin toplumda yer edinebilmesi ve varlıklarını göstermesi için kendilerine özel isim, semboller, belli bir tarih oluşturulmuştur. Görünür olmak için herkesin ulaşabileceği ortamlarda bulunmaya ve eşcinsel söylemlerini yaymaya gayret etmektedirler. Önemli kurum ve kuruluşlardan, ulusal şirketlerden maddi ve manevi destekler alarak bu sapkınlıklarını normalleştirmeye çalışmaktadırlar.

Eşcinsel yaşam tarzını benimseyenler toplumdan, kabullenme ve onay beklemektedir. Allah, yarattığını bozan fıtrata aykırı her türlü ahlaksızlığın yapılmasını yasaklamıştır. Lût Peygamber'in bu sapkınlığı yapanlara karşı verdiği zorlu mücadele göz önünde bulundurularak yasaklanan bu sapkınlığın onaylanıp kabul edilmesi mümkün değildir. Ayetlerde aktarıldığı üzere, Allah'ın ve Lût Peygamberin karşı çıktığı uzak durulması gereken ve hayasız bir fiil olarak kabul edilen eşcinselliğin günümüzde de kabul edilmesi mümkün değildir. Lût Peygamber'in kavmine yaklaşımı örnek alınarak uygun bir üslupla bu kimselere, eşcinselliğin uzak durulması gereken çirkin bir davranış olduğu anlatılmaya çalışılmalıdır. Bu kimse anlatılanları dikkate almayıp hala bu davranışta buluyorsa toplumu olumsuz etkilemesini ve yayılmasını engellemek için onun yanında yer almayarak destek verilmemelidir.

Sodom kavmi, yaptıkları sapkınlığı nasıl normal gördüyse günümüz eşcinselleri de yaptıklarını normal ve doğru görmektedir. Sodom kavmi, yaptıkları çirkinlikten vazgeçmelerini söyleyen Lût Peygamber'i nasıl yalanladı, konuşmasını engelledi ve tehdit ettiyse günümüzde de eşcinseller kendilerinin meşru bir cinsiyet olarak var olduklarını söyleyerek genetik araştırmalarla edinilen bilimsel verileri yalanlamakta ve bu konuda uzman kişilerin anlattıklarını kabul etmemektedir. Eşcinsellik ve benzeri cinsel sapkınlıklar tüm dünyada yayılmaktadır. Müslümanlar, aileyi ve toplumu korumak için bu çirkin fiilden uzak durmalı, desteklememeli ve her zaman uyanık olmalıdır. Sodom kavmi ahlaksız sapkınlıkları sebebiyle helak edilmiştir. Günümüzde de Müslümanlar bu kavmin başına gelenlerden ders çıkarmalı ve Allah'ın gazabından sakınmalıdır.

KAYNAKÇA

Abul, Lamia Levent. “Modern Dünyada Aileyi Korumak”. *Diyanet Aile Dergisi*, sy.73 (Ocak 2025): 5-9.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdullâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî. *el-Müsned*. thk. Şuayb el-Arnaût, Adil Mürşid vd. Müessesetür-Risale, 1421/2001.

Aile Gazetesi. “Unicorn’un Evrimi: Mitolojik Figürden İdeolojik Sembole”. Erişim 18 Ekim 2025. https://www.ailegazetesi.net/ailece/unicornun-evrimi-mitolojik-figurden-ideolojik-sembole/

Akın, Ahmet. “Cinsiyetsiz İnsan Modeli: İnsanlığı Yok Etmek için Her Açıdan Çalışmak”. *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Albayrak, Şule. “LGBT Hareketin Gelişimi, Kurumsallaşması ve Batı Medeniyet Projesine Dönüşmesi”. *İnsan &Toplum Araştırma Makalesi* 13, sy.3 (Temmuz 2022): 32-51.

Ali, Cevâd. *el-Mufaṣṣal fî târîḫi ʾl-ʿArab ḳable ʾl-İslâm*. Bağdat: Dâru‘l-ilm li‘l Melâyin. 1993.

Anadolu Ajansı. “Dünya Geneli İnternet Kullanımı”. Erişim 17 Ekim 2025. https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/45497

Anadolu Ajansı. “Türkiye Doğurganlık Hızı 2024”. Erişim 17 Ekim 2025. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/dogurganlik-hizi-2024te-1-48-cocuk-olarak-gerceklesti/3565667

Anadolu Ajansı. “Cumhurbaşkanı Erdoğan: 2026-2035 dönemini 'Aile ve Nüfus 10 Yılı' ilan ediyoruz. Erişim 24 Mayıs 2025. https://www.aa.com.tr/tr/politika/cumhurbaskani-erdogan-2026-2035-donemini-aile-ve-nufus-10-yili-ilan

Arslan, Mehmet Lütfi. “Küresel Siyasetin Taşeronu Olarak Anormalin Normalleşme Stratejisi”. *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Arslan, Elif. “Fıtratın Korunması ve Aile”. *Diyanet Aile Dergisi*, sy.77 (Mayıs 2025): 5-9.

Âsım, Seyyid Ahmed. *el-Okyânûsü'l-basît fî tercemeti'l-Kāmûsi'l-muhît*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2013.

Atak, Mustafa. "Sosyal Medya ve TV ile Gençliği Eşcinselliğe Yöneltme Çabaları". *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Atak, Mustafa. "Cinsel Kimlik Karmaşasında Fıtrat Psikolojisi Merkezli Yaklaşım". *Dergi Park* 8 sy.3 (2014): 485-497.

Atar, Fahrettin. "Nikâh". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 33: 112-117. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Ateş, Ali Osman. *İslâm'a Göre Câhiliye ve Ehl-i Kitab Örf ve Âdetleri*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2021.

Atik, M. Kemal. "Kur'an'da Lût Kavmi ve Düşündürdükleri". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, (1988):289.

Aydın, Mehmet Âkif. "Aile". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.* 2: 196-200. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Başar, Koray- Yüksel, Şahide. "Çocukluktan Yetişkinliğe Cinsiyet Kimliği ile İlgili Sorunlar: Uygun Değerlendirme ve İzlem". *Türkiye Psikiyatri Derneği Sürekli Eğitim/Sürekli Mesleki Gelişim Dergisi* 4 sy.4 (2014): 389-402.

Bayer, Ali. "Değişen Toplumsal Yapıda Aile". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4 (2013): 102-129.

Bayraktar, Zeki. *İnterseks-Hermafrodit ve Eşcinsellik*. İstanbul: Motto Yayınları, 2021.

Beyhakī, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî. *es-Sünenü'l-Kübrâ.* thk. Muhammed Abdülkadir Ata. Lübnan- Beyrut: Daru'l Kitâbü'l Alemiyye, 1423/2003.

Beyzâvî, Nâsırüddîn Ebû Saîd Abdullāh b. Ömer b. Muhammed. *Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Teʾvîl*. trc. Abdülvehhâb Öztürk. İstanbul: Kahraman Yayınları, 2011.

Bilge, Mustafa L. "Lût Gölü". 27: 230. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Bilmen, Ömer Nasuhi. *Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali Âlisi ve Tefsiri*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1991.

Bursevî, İsmâil Hakkı. *Rûḥu'l-Beyân fî tefsîri'l-Ḳurʾân.* trc. Abdullah Öz vd. İstanbul: Damla Yayınevi, 2012.

Celâleddin El-Mahallî ve Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî es-Süyûtî eş-Şâfiî. *Tefsîrü'l-Celâleyn*, trc. Talha Alp. İstanbul: Yasin Yayınevi, 2011.

Cessâs, Ebû Bekr Ahmed b. Alî er-Râzî. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân.* thk. Muhammed Sâdık Kamhâvî. Beyrut: Daru İhyai't-Türasi'l-Arabî, 1405.

Çelik, Zehra. "Nisâ Suresi Bağlamında Cahiliye Döneminde Nikâh Akdi ve İslam'da Evlilik Kurumunun Gelişimi". Yüksek Lisans Tezi, Iğdır Üniversitesi, 2024.

Çiçekli, Kübra. "Ahlakın Özü İffet". *Diyanet Aile Dergisi*. sy.75 (Mart 2025): 6-9.

Çiftçi, Ercan. *Toplumsal Cinsiyet Feminizm ve Lgbtıq+ Eleştirel Bir Yaklaşım*. İstanbul: Kökler Derneği Yayınları, 2020.

Davudoğlu, Ahmed. *Sahîh-i Müslim Tercüme ve Şerhi.* İstanbul: "Yayınevi Belirtilmemiş", 1980.

Demirayak, Kenan. *Arap Edebiyatı Tarihi-I Cahiliye Dönemi.* Erzurum: Fenomen Yayınları, 2019.

Demircan, Adnan. "Cahiliye ve Hz. Peygamber Dönemi Uygulamalarıyla Nikâh". *Diyanet İlmi Dergisi* 49, sy. 3 (yıl belirtilmemiş) 21-42.

Demirci, Muhsin. *Tefsir Usulü.* İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları. 2014.

Dilmaç, Bülent. "Aynı cinsiyet evliliklerinin Küresel Bağlamda Etkileri". *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2023.

Din İşleri Yüksek Kurulu. "İslam' da Zina ve Bütün Çeşitleriyle Eşcinsel İlişki Haramdır". Erişim 4 Şubat 2025. https://kurul.diyanet.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/680/islam-da-zina-ve-butun-cesitleriyle-escinsel-iliski-haramdir

Doludizginorg web sitesi. "Ailemde Örnek Erkek Yoktu". Erişim 13 Ağustos 2025. https://www.youtube.com/shorts/QS1fPKQJLxc?feature=share

Doyle, Christopher, Michelle Cretella ve Michael L. Brown. *Psikoterapi Savaşı*. İstanbul: Ayık Kitap Yayınları, 2022.

Döndüren, Hamdi. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân Kur'ân-ı Kerîm ve Fıkhi Tefsîri*. İstanbul: Erkam Yayınları, 2020.

Duman, M. Zeki. "Habîs". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 14: 379. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Dünya ÇAKOP. "Cinsel Kimlik Karmaşası Yaşamdan Terapi ile Kurtulan Floyd Godfrey'in Danışmanlık Hikayesi". Erişim 18 Ekim 2025, bkz. https://www.youtube.com/watch?v=ICHv5KIk_xs.

Ebû Ya'lâ, Ahmed b. Alî b. el-Mevsılî. *el-Müsned*. thk. Hüseyin Selîm Esed. 13 cilt. Dımaşḳ: Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs, 1404/1984.

el-Âcurrî, Ebû Bekr Muhammed b. Hüseyn b. Abdillâh el-Bağdâdî. *Zemmu'l Livât Eşcinselliğin İslam'daki Hükmü*. trc. Âdil bin Abdillâh Âl-u Hamdân. Konya: Neda Yayınları, 2020.

Erdoğan, Suat. *Kur'an ve Sünnet Işığında Suç-Ceza Uygunluğu*. İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2014.

Ersöz, Muhammed. "Kuran'ın Dil Yapısı ve Kuran Kelimelerinin Terimleşmesi". Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2014.

Erturhan, Sabri. *Temel Fıkıh Bilgileri*. İstanbul: Hikmetevi Yayınları, 2018.

Fahreddin er-Râzî, Ebû Abdillâh (Ebü'l-Fazl) Fahruddin Muhammed b. Ömer B. Hüseyn er-Râzî et-Taberistân. *Mefâtîḥu'l-ġayb*. trc. Suat Yıldırım. Ankara: Akçağ Yayınları, 1991.

Fîrûzâbâdî, Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed b. Ya'kūb b. Muhammed. *Tenvîrü'l-miḳbâs (miḳyâs) min Tefsîri İbn ʿAbbâs*. trc. Cevher Caduk. İstanbul: Harf Yayınları, 2016.

Gazzâlî, Hüccetü'l-İslâm Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed et-Tûsî. *İḥyâʾi ʿulûmi'd-dîn*. trc. Ali Arslan. İstanbul: Arslan Yayınları, 1993.

Görmez, Mehmet, M. Emin Özafşar, İ. Hakkı Ünal, Yavuz Ünal ve Bünyamin Erul. *Hadislerle İslam*. Ankara: Çağlayan Basım Yayınları, 2011.

Güneş, Abdulhalim. "Kur'an-ı Kerim ve Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Lût (a.s.) Kıssası". Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2006.

Güneş, Abdulbaki. "Kur'an'da Sünnetullah ve Toplumların Çöküş Nedenleri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 5, sy.1 (Ağustos 2005): 62-90.

Hâkim en-Nîsâbûrî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed el-Hâkim en Nîsâbûrî. *el-Müstedrek ʿale'ṣ-Ṣaḥîḥayn*. thk. Eşref b. Muhammed b. Necib b. el Mısri gözetiminde Yılın Bilimsel Ekibi Hizmet Ofisi. 11 cilt. Suriye: Dârü'l Minhaci'l-Kavim, 1439/2018.

Halaçoğlu, Yusuf. "Fersah". *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 12:412. İstanbul: TDV Yayınları 1995.

İbn Acibe. Ebü'l-Abbâs Ahmed b. Muhammed b. Mehdî el-Hasenî eş-Şâzelî. *el-Baḥrü'l-medîd fî tefsîri'l-Ḳurʾâni'l-mecîd*. trc. Dilaver Selvi. İstanbul: Semerkand Yayınları, 2013.

İbn Arabi, Ebû Bekr Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed el-Meâfirî. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân.* thk. Muhammed Abdülkadir Ata. Beyrut-Lübnan: Daru'l Kitâbü'l Alemiyye, 1423/2003.

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî . *Zâdü'l-mesîr fî ʿilmi't-tefsîr.* trc. Abdülvehhâb Öztürk. İstanbul: Kahraman Yayınları, 2009.

İbn Ebü'd-Dünyâ, Ebû Bekr Abdullah b. Muhammed b. Ubeyd el-Kureşî el-Bağdâdî. *Ẕemmü'l-melâhî*. thk. Amr Abdülmün'im Selîm. Kahire: Mektebetü İbn Teymiyye, 1416.

İbnü'l Feres, Ebû Muhammed Abdulmü'min b. Abdurrahim el-Ma'ruf. *Aḥkâmü'l-Ḳurʾân.* thk. Tâhâ b. Ali b. Süreyc. Beyrut-Lübnan, Daru İbn Hazm Tabâ Neşir ve Tevzi, 1427/2006.

İbn Kayyim el-Cevziyye, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb ez-Züraî ed-Dımaşkī el-Hanbelî. *Bedâʾiʿu't-tefsîr*. trc. Mehmed Emin Çimendağ. İstanbul: Polen Yayınları, 2011.

İbn Kesir, Ebü'l- Fidâ İmâdüddîn İsmâil b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesir b. Dav' b. Kesir el-Kaysî el-Kureyş el-Busrâvî ed-Dımaşkī eş-Şâfiî. *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm*. trc. Abdülvehhâb Öztürk. İstanbul: Kahraman Yayınları, 2010.

İbn Kesir, Ebü'l- Fidâ İmâdüddîn İsmâil b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesir b. Dav' b. Kesir el-Kaysî el-Kureyş el-Busrâvî ed-Dımaşkī eş-Şâfi. *el-Bidâye ve'n-nihâye*. trc. Mehmet Keskin. İstanbul: Çağrı Yayınları,1994.

İbn Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd Mâce el-Kazvînî. *es-Sünen.* thk. Şuayb el Arnaût, Adil Mürşid vd., (Daru'l-Risaletü'l Alemiyye, 1430/2009).

İbn Manzûr, Ebü'l Fazl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî er-Rüveyfiî. *Lisânü'l-'Arab*. 2. Cilt. Beyrut: 2003.

Karaman, Hayreddin, Mustafa Çağrıcı, İ. Kâfi Dönmez ve Sadrettin Gümüş. *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri.* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınları, 2023.

Kaya, Emir. "Cinsel Kimlik Bağlamında İfade Özgürlüğünün Hukuki Sınırları". *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2023.

Köksal, Asım. *Peygamberler Tarihi.* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2007.

Köse, Üzeyir. "Eşcinsellik ve İslam Ceza Hukukundaki Durumu". *Akademik Sosyal Araştırma Dergisi* 5, sy. 52 (Eylül 2017): 383-398.

Köse, Saffet. *Kur'ân ve Sünnet'e Göre Mut'a Nikâhı*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2014.

Kuran'ı Kerim Meali. çev. Halil Altuntaş- Muzaffer Şahin. Ankara. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2009.

Kurtubî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr b. Ferh. *el-Câmiʿ li-Aḥkâmi'l-Ḳurʾân Ve'l-Mübeyyin Limâ Teżammenehû Mine's-Sünneti ve Âyi'l-Furḳān.* trc. M. Beşir Eryarsoy. İstanbul: Buruc Yayınları, 2003.

May, Peter. "İkizler kanıtladı: Eşcinsellik Doğuştan Değil". doludizginorg web sitesi. Erişim 13 Haziran 2025. https://www.youtube.com/shorts/JpfqDGpzdtM?feature=share

Merter, Mustafa. *Hekaton'la Son Tango*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2023.

Merter, Mustafa. *Psikolojinin Üçüncü Boyutu: Nefs Psikolojisi ve Rüyaların Dili*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2014.

Merter, Mustafa - Atak, Mustafa. "Nefs Psikolojisine Göre Celal-Cemal Dengesinin Bozulması ve Eşcinsellik". *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Merter, Mustafa. "Eşcinsellik ve Tesirleri". *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri.* İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Mevdûdî, Seyyid Ebû'-A'lâ. *Tefhîmü'l-Ḳur'ân.* trc. Muhammed Han Kayanı vd. İstanbul: İnsan Yayınları, 2005.

Mukātil b. Süleymân, Ebü'l-Hasen b. Beşîr el-Ezdî el-Belhî. *et-Tefsîrü'l-kebîr*. trc. M. Beşir Ersoy. İstanbul: İşaret Yayınları, 2006.

Müftüoğlu, Ömer. *Kuranda Hz. Lût ve Kavmi.* Eskişehir: İslami İlimler Vakfı Yayınları, 1997.

Müftüoğlu, Ömer. "Kur'an'da Lût Kavmi". Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1999.

Nicolosi, Joseoh ve Linda Ames Nicolosi. *Anne Babalar İçin Gençlerde Homoseksüelliği Önleme Rehberi.* İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2011.

Okumuş, Ejder. *Kur'an'da Toplumsal Çöküş*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2015.

Okur, Hüseyin. *Evlilik ve Aile*. İstanbul: Semerkand Yayınları, 2012.

Okuyan, Mehmet. *Geniş Açıklamalı Kur'an Meal-Tefsiri.* İstanbul, Haliç Üniversitesi Yayınları, 2022.

Öğüt, Salim. "Sihâk". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 37: 169. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Ölmez, Kevser. "Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de Eşcinsellik". Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, 2021.

Özay, Hilal. "Aileyi Tehdit Eden Cinsel Yönelimlere Cinsel Bakış". *Cinsiyet Sorunu ve Aile*. ed. Adem Apak – Vejdi Bilgin. 93-198. Bursa: Oku Okut Yayınları, 2023.

Öztürk, Mustafa. "Mü'tefikat". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 32:185. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Öztürk, Zuhal. “Cinsel Kimlik Karmaşası Yaşayanları Tedavi Ediyoruz”. Erişim 10 Ekim 2015. https://www.youtube.com/watch?v=fp7O0FT_bKE.

Pickup, David. “LGBT’lileri Tedavi Eden Amerikalı Psikoterapist David Pickup”. Erişim 15 Ekim 2025. https://www.youtube.com/watch?v=uKwNMy6-KvI.

Râgıb el-İsfahânî, Ebü’l-Kāsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal. *el-Müfredât*. trc. Abdulbaki Güneş – Mehmet Yolcu. İstanbul: Çıra Yayınları, 2010.

Reşîd Rızâ, Muhammed ve Muhammed Abduh b. Hasen Hayrillâh et-Türkmânî el-Mısrî, *Tefsîrü’l-Ḳur’âni’l-ḥakîm Tefsîrü’l-Menâr,* trc. Mehmet Erdoğan. İstanbul: Ekin Yayınları, 2011.

Sabun, Meral. *İslam Hukuk Düşüncesi Açısından Eşcinsellik.* Ankara: Fecr Yayınları, 2024.

Sâbûnî, Muhammed Ali. *Ṣafvetü’t-tefâsîr*. trc. Sadrettin Gümüş ve Nedim Yılmaz. İstanbul: İz Yayınları, 2003.

Sâbûnî, Muhammed Ali. *Kur’an Işığından Peygamberlik ve Peygamberler*. trc. Suat Cebeci ve Bilal Delice. İstanbul: Ensar Yayınları, 2022.

Sarı, Mevlüt. *El-Mevarid Arapça Türkçe Lügat*. İstanbul: Bahar Yayınları, 1982.

Sarıcık, Murat. “Cahiliye Nikâhı Mut'a ve Diğer Cahiliye Nikâhları”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* sy.3 (1996):41-70.

Saygılı, Sefa. “Genel Bakışla Eşcinsellik”. *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Saygılı, Sefa. “Eşcinsellerin Psikiyatrik Problemleri”. *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2023.

Seyyid Kutup, İbrâhîm b. Hüseyn eş-Şâzilî. *Fî Ẓılâli’l-Ḳur’ân*. trc., M. Emin Saraç. İstanbul: Madve Yayınları.

Süslü, Yıldız Konal. “Sosyal Medyanın ve Subliminal Mesaj İçerikli Ağ ve Oyunların Çocuk ve Gençler Üzerindeki Etkisi”. *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2023.

Süyûtî, Ebü’l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî es-Süyûtî eş-Şâfiî. *ed-Dürrü’l-Menṯûr fi’t-Tefsîr bi’l-Me’ṯûr.* trc. Zekeriya Yıldız. İstanbul: Ocak Yayınları, 2012.

Şahin, Nurten Zeliha. “İslam Hukuku ve İnsan Hakları Bağlamında Eşcinsellik Sorunu”. *Ekev Akademi Dergisi* 19, sy.62 (2015): 507-527.

Şengül, İdris. *Kur’an Kıssaları Üzerine.* İzmir: Işık Yayınları. 1994.

Şimşek, Mehmet Said. *Hayat Kaynağı Kur’an Tefsiri*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2012.

Şimşek, Mehmet Said. *Kuran Kıssalarına Giriş*. Konya: Kardelen Yayınları. 2021.

Taberî, Ebû Ca‘fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî. *Câmiʿu’l-beyân fî tefsîri’l-Ḳurʾân*. trc. Mehmet Keskin. İstanbul: Sağlam Yayınevi, 2019.

Taberî, Ebû Ca‘fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî, *Târîḫu’l-ümem ve’l-mülûk.* çev. Zakir Kadiri Ugan – Ahmet Temir. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1991.

Tarhan, Nevzat. *Cinsiyetiyle Barışık Çocuklar Yetiştirmek*. İstanbul: Aile Yayınları, 2024.

Tarhan, Nevzat. *Kadın Psikolojisi*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2021.

Tarhan, Nevzat. “Patolojik Bağımlılık Olarak Cinsellik”. *Farklı Cinsel Kimlik Yönelimleri*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Tarhan, Nevzat. “Cinsel Kimlikler Doğuştan mı Edimsel mi”. *Aile Kurumunun İfsadının Küresel ve Toplumsal Boyutta Bir Meta-Analizi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2023

Tarhan, Nevzat. “Üçüncü Cinsiyetle İlgili Bilimsel Kanıt Bulunamadı”. Erişim 22 Ekim 2024. https://doi.org/10.32739/uha.id.41101.

Tarîfî, Abdülaziz b. Merzûk. *et-Tefsir vel-beyan li- Aḥkâmü’l-Ḳurʾân*. thk. Abdülmecid b. Hâlid el-Mübarek. Riyad-Suudi Arabistan: Mektebetü Daru’l Minhâc Lin Neşr vet-Tevzî, 1438.

Terzioğlu, Hülya. “Toplumsal Cinsiyet Anlayışına Katkısı Bağlamında Dini Söylemin Etkisi”. *Kelam Araştırmaları Dergisi* 14 sy.2 (2016): 541-558.

Tirmizî, Ebû İsa Muhammed b. Îsâ. *Sünenü’t-Tirmizî*. thk. Şuayb el-Arnaût, Adil Mürşid vd., (Daru’l-Risaletü’l Alemiyye, 1430/2009).

Tuncer, Faruk. “Hz. Lût’un Kavmine Karşı Kızlarını Sunmasının Anlamı”. *İstanbul Üniversitesi İslami İlimler Dergisi* 26 (2012): 111-136.

Turan, Sümeyra Ünal. “Toplumsal Cinsiyet Kavramı: Kapsam ve Tartışmalar.” *Cinsiyet Sorunu ve Aile*. ed. Adem Apak ve Vejdi Bilgin. 47-59. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023.

Türcan, Talip. “İslâm Ceza Hukukunda Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu Üzerine Bazı Mülahazalar”. *Hitit İlahiyat Dergisi* 22, sy.1 (Haziran 2023), 47-67.

Türkmen, Elif Kübra - Acar, Abdullah. “Cahiliye ve Asr-ı Saâdetteki Evlilik Öncesi Uygulamaların İslam Hukukuna Yansımaları”. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* sy.35 (2020): 305-330.

Twenge, Jean M. *“Ben” Nesli*. trc. Esra Öztürk. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2022.

Yaşaroğlu, Kâmil. “Livâta”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 27: 198-200. Ankara: TDV Yayınları 2003.

Yavuz, Yusuf Şevki. “Fâsık”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 12: 202-205. İstanbul: TDV Yayınları 1995.

Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi. *Hak Dini Kur’an Dili.* İstanbul: Zehraveyn Yayınları. 1975.

Yılmaz, Abdullah. “İlga, İbka, Islah Açısından Cahiliye Dönemi Nikah Çeşitleri ve Rivayetlere Yansıması”. Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 2023.

Yüce, Aydın Deniz. “Cinsel Yönelim ve Cinsel Kimlik Ayrımı. Erişim 23 Haziran 2025. https://www.academia.edu/33766458/Cinsel_Y%C3%B6nelim_ve_Cinsel_Kimlik_Ayr%C4%B1m%C4%B1.

Zemahşeri, Ebü’l Kasım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el- Hârizmi. *el-Keşşâf*. trc. Harun Ünal. İstanbul: Ekin Yayınları, 2017.

TEZ İNTİHAL RAPORU

Tefsir Literatüründe Hz. Lût'un Kavmi ve Eşcinsellik.docx

Yazar Haseki Sultan KOCAOĞLU

Gönderim Tarihi: 19-Eki-2025 12:55ÖS (UTC+0300)
Gönderim Numarası: 2187330625
Dosya adı: Haseki_Sultan_Kocaoğlu.docx (580.52K)
Kelime sayısı: 17490
Karakter sayısı: 119949

Haseki Sultan Kocaoğlu.docx

ORİJİNALLİK RAPORU

%23	%21	%16	%10
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	archive.org İnternet Kaynağı	%4
2	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%3
3	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	%2
4	Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Öğrenci Ödevi	%1
5	acikerisim.uludag.edu.tr İnternet Kaynağı	%1
6	acikerisim.harran.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<%1
7	ia801405.us.archive.org İnternet Kaynağı	<%1
8	doaj.org İnternet Kaynağı	<%1
9	ilahiyat.cumhuriyet.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
10	acikerisim.erbakan.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
11	abakus.inonu.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
12	bbs.cantonese.asia İnternet Kaynağı	<%1
13	cuid.cumhuriyet.edu.tr	

Alıntıları çıkart Kapat Eşleşmeleri çıkar < 7 words
Bibliyografyayı Çıkart üzerinde

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Haseki Sultan KOCAOĞLU

EĞİTİM BİLGİLERİ

Derece	**Kurum**	**Mezuniyet Yılı**
Lise	**Kayseri Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi**	**2017**
Ön Lisans	**Atatürk Üniversitesi/ Açıköğretim Fakültesi- Çocuk Gelişimi** **Anadolu Üniversitesi/Açıköğretim Fakültesi- Adalet**	**2022** **2020**
Lisans	**Erciyes Üniversitesi- İlahiyat Fakültesi** **İstanbul Üniversitesi/ Açıköğretim Fakültesi- Çocuk Gelişimi**	**2022** **2024**

HASEKİ SULTAN KOCAOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2025

Uygulama ve Proje Odaklı, İş Dünyası ile Bütünleşen Üniversite